

اشاره

در سال ۱۹۹۷ بحران اقتصادی و کاهش ارزش پول، بسیاری از کشورهای آسیا تحت تأثیر قرار داد. در پی آشوبهای اقتصادی در کشورهای آسیایی تعاونیها و اتحادیههای اروپایی نیز به طور مستقیم و غیرمستقیم تحت تأثیر این پدیده قرار گرفتند.

رکود مستمر جهانی در دهه های هفتاد و هشتاد قرن بیستم و محدودیتهای گوناگون حاکم بر سرمایه گذاری خارجی منجر به اتخاذ سیاست تجدید ساختار اقتصادی در درازمدت گردید. جهانی شدن و اقتصاد بازار بر بازگشایی بازار مالی و مقرراتزدایی صنعت سرمایه گذاری اثر گذاشته است. این گزارش اثرات پدیده های مذکور را بر اتحادیه های اعتبار کشورهای آسیایی مورد بررسی قرار می دهد.

در مطالعه انجام شده، اثرات مثبت و منفی بحران اقتصادی ارزیابی شده است. از آنجا که مقاله حاضر براساس حقایق اولیه نوشته شده است، یافته های آن طبیعتاً در طول زمان نیاز به اصلاح دارد.

دو جانبه وام می دهند. بدین ترتیب تعاونی یا اتحادیه اعتبار به مکانی برای مردم تبدیل می شود که بتوانند به طور واقعی دموکراسی را به مفهوم یک عضو یک رأی تمرین کنند. این تعاونیها تحت مالکیت، نظارت و مدیریت اعضای است که در تصمیم گیری دخالت دارند.

سرمایه گذاری و توسعه اتحادیه های تعاونی اعتبار

۳ میلیارد و ۲۵۶ میلیون نفر در ۲۵ کشوری زندگی می کنند که منطقه آسیا را تشکیل می دهند (هفته نامه آسیایی ۳۰ آوریل ۱۹۹۹). مقر ACCU در آسیاست. حوزه فعالیت این سازمان از شرق تا جنوب شرقی آغاز و تا جنوب آسیا ادامه می یابد و نیسی از کشورهای را شامل می شود. نفوذ اتحادیه های تعاونی اعتبار در آسیا کمتر از یک درصد است. جدول زیر قدرت اتحادیه های تعاونی اعتبار در آسیا را در دسامبر ۱۹۹۸ نشان می دهد.

مطالعه ای در حوزه:

تعاونیهای اعتباری آسیا

رنجیت میتراچی*

ترجمه: محمد تقی مدرس

منبع: ICA

محل کاتولیک نشین ناواراماجی را در ژاپن، تأسیس کرد. در هنگ کنگ نیز اولین تعاونی اعتباری تحت عنوان فرانسویس قدیس در سال ۱۹۶۴ تشکیل گردید.

تشکیل تعاونیها و اتحادیه های تعاونی اعتبار در بسیاری از کشورهای آسیایی براساس شرایط و ماهیت اقتصادی - اجتماعی حاکم بر آن زمان شکل گرفت. از ویژگیهای بارز این شرایط یا فقدان مؤسسات مالی بود که بتواند به منقاضیان با شرایط معقول و در درازمدت وام بدهند یا وجود وام دهندگانی بود که بر بازار حاکم بودند و نرخ بهره را با روند تریزیدی افزایش می دادند.

بدون شک، تعاونیها یا اتحادیه های تعاونی اعتبار در توسعه اقتصاد ملی در منطقه تأثیر عمده ای داشته اند. در تعاونیها یا اتحادیه های تعاونی اعتبار، مردم به مردم کمک می کنند. اعضاء پس اندازهای خود را در یک محل متمرکز می سازند و به عنوان کمک

وجه شکل گیری

اولین تعاونی اعتبار با تصویب قانون رایف آیزن در سال ۱۹۱۶ در تایلند سازماندهی شد. نظام مدرن تعاونی اعتبار در اوایل سال ۱۹۱۰ در تایوان معرفی شد. علاوه بر آن، اولین تعاونی پس انداز و اعتبار در سال ۱۹۰۶ در سری لانکا سازماندهی شد و برای معرفی تعاونی به عنوان بخشی از نظام اقتصادی کشور آئین نامه شرکتهای تعاونی اعتبار در سال ۱۹۱۱ تصویب شد. همچنین مجلس قانونگذاری فیلیپین قانون انجمن تعاونیهای اعتبار روستایی را در سال ۱۹۱۵ تصویب نمود و اولین اتحادیه تعاونی اعتبار در سال ۱۹۵۳ در آن کشور شکل گرفت. اضافه بر آن، اولین تعاونی اعتبار یعنی تعاونی اعتبار خانواده مقدس در سال ۱۹۶۰ در پوسان کره تأسیس شد و پس از آن تعاونیها و اتحادیه های تعاونی اعتبار بازسازی شدند. یک مأمور کانادایی در سال ۱۹۶۱ تعاونی اعتبار

اعضاء
تعداد اتحادیه‌های تعاونی اعتبار
۱۴۵۰۳ تعاونی
دارایی به دلار آمریکا
۲۵۲۱۱۰۶۶۵۸۷
سهام به دلار آمریکا ۶۹۱۳۰۵۸۴۳
پس‌انداز به دلار آمریکا
۱۷۹۲۱۰۰۰۰۰۰
وام شخصی به دلار آمریکا
۱۴۰۰۰۰۰۰۰۰
وام مواد به دلار آمریکا
۱۴۱۷۳۰۰۰۰۰۰
ذخیره به دلار آمریکا
۳۵۵۴۵۵۶۱۴۳

اتحادیه‌های تعاونی اعتبار اجازه دارند اتحادیه تعاونیهای متنوعشان را از طریق افزایش سرمایه اعضا تقویت کنند. با وجود این، اتحادیه‌های تعاونی اعتبار در بعضی کشورها نظیر سری لانکا، تایلند و فیلیپین پس‌انداز غیرعضو را نیز می‌پذیرند. نسبت پس‌انداز غیرعضو ۱۵ تا ۲۰ درصد کل دارائیهای اتحادیه‌های تعاونی اعتبار می‌باشد.

بطور کلی فعالیت اتحادیه‌های تعاونی اعتبار در منطقه در طول دوره بحران اقتصادی تداوم یافته و تقویت شد. در حالی که بحران اقتصادی آشوبهایی را ایجاد کرد که منجر به رکود و توقف فعالیت بسیاری از مؤسسات بانکی و تجاری در منطقه گردید، ولی سازمانهای عضو تعاونیها یا اتحادیه‌های تعاونی اعتبار به رغم وجود بحران و آشوبهای اقتصادی، در طول سال در مقایسه با سال ماقبل آن رشد شاخصهای عمده اقتصادی را در پایان دسامبر ۱۹۹۸ گزارش داده‌اند. سهام، پس‌اندازها و ذخایر آنها به ۲۴/۴ میلیون دلار افزایش یافت. به عبارت دیگر این اتحادیه‌ها از رشدی معادل ۴۸/۱۰ درصد برخوردار گردیدند. میزان وامهای کلان به ۱۶/۱۶ بلیون دلار افزایش یافت که رشدی معادل ۱۵/۵۳ درصد داشت، میزان ذخایر به ۳/۵ بلیون دلار رسید و از رشد فوق‌العاده‌ای معادل ۷۴۶ درصد برخوردار گردید. همچنین دارائیهای آنها با ۲۹/۳۱ درصد رشد به مبلغ ۲۵/۲۱ بلیون دلار افزایش یافت. در اتحادیه‌ها و شرکتهای

تعاونی اعتبار سرمایه سهامی منبع اصلی سرمایه است و غیر از مورد استثنای عضو، این مبلغ برگشت داده نمی‌شود. به طور کلی به اتحادیه‌ها و تعاونیهای اعتبار توصیه می‌شود که سرمایه سهامی را به نسبت ۱۰٪ و پس‌اندازها را به میزان ۷۰ تا ۸۰ درصد کل دارائیها در نظر بگیرند با این وجود در اکثر اتحادیه‌های تعاونی اعتبار نسبت سرمایه‌ها و نسبت پس‌اندازها به ترتیب ۴۰ و ۵۰ درصد کل دارائیها می‌باشد.

ذخیره قانونی از سود حاصل از عملیات بدست می‌آید. نحوه احتساب ذخیره قانونی در کشورهای مختلف متفاوت است. اساسنامه اتحادیه‌ها یا تعاونیهای اعتبار به عنوان راهنمای توسعه سیاست ذخیره قانونی عمل می‌کند. اتحادیه‌های تعاونی اعتبار ۲۵٪ از سود خالص را به عنوان ذخیره قانونی منظور می‌کنند. در مورد کاربرد ذخیره قانونی در سرمایه‌گذاری می‌توان گفت که ذخیره قانونی اتحادیه تعاونیهای اعتبار می‌تواند برای کسب دارائیهای ثابت، سرمایه‌گذاری و تأمین خسارات یا زیان حاصل از عملیات مورد استفاده قرار گیرد. بهرحال دارائیهای ثابت اتحادیه تعاونیهای اعتبار نباید از ۵٪ کل دارائیهای اتحادیه تجاوز کند و سرمایه در جریان نیز حداقل ۱۰ درصد کل دارائیهاست. حفظ این نسبت به معنی افزایش سود است زیرا قسمتی از سرمایه کاری می‌تواند به تقویت بنیه مالی و ارائه خدمات جدید با هزینه سرمایه‌ای کمتر اختصاص داده شود.

سرمایه کاری اتحادیه تعاونیهای اعتبار به عنوان قابلیت افزایش نقدینگی شناخته می‌شود. نسبت افزایش نقدینگی اتحادیه تعاونیهای اعتبار براساس تجارب عملیاتی تعیین می‌شود. چرخه عملیات اتحادیه تعاونیهای اعتبار به سه دوره تقسیم می‌شود. دوره تشکیل سرمایه، دوره انسجام و دوره توسعه و گسترش. نسبت افزایش نقدینگی نیز براساس این مراحل تعیین می‌شود. به طور کلی اتحادیه‌های تعاونی اعتبار نسبت افزایش نقدینگی ۱۰ تا ۲۰ درصد از کل پس‌اندازها را حفظ می‌کنند.

در مقایسه با سایر مؤسسات اعتباری

قیمت‌گذاری خدمات در اتحادیه‌ها یا تعاونیهای اعتباری خیلی رقابتی است. قیمت تمام شده خدمات شامل سود سرمایه، هزینه اجرایی پرداخت اعتبارات، هزینه ریسک و هزینه اداری می‌باشد. در حقیقت اتحادیه‌های تعاونی اعتبار همیشه طرفدار افزایش بهره پس‌اندازها و نرخ کم بهره و آنها نسبت به سایر مؤسسات اعتباری می‌باشند. به طور کلی بازار مالی کشور میزان بهره را تعیین می‌کند و این میزان در کشورهای مختلف متفاوت است. حداکثر تفاوت نرخ بهره پس‌اندازها و وامها ۳ الی ۴ درصد است. از نظر تئوری، پس‌اندازها در تعاونیها یا اتحادیه‌های تعاونی اعتبار می‌تواند با اجرای سیاست تثبیت ضمانت شود. ولی به دلیل فقدان قانونگذاری مناسب اتحادیه‌های تعاونی اعتبار نتوانسته‌اند سیاست ثبات، که پس‌اندازها را تضمین می‌کند اجرا نمایند. فقط اتحادیه تعاونیهای اعتبار کره تا سال ۱۹۹۶ به دلیل الزام قانون به تضمین پس‌اندازها برنامه تضمین پس‌اندازها را اجرا کردند. با وجود این در طی بحران اقتصادی در سال ۱۹۹۷ برنامه ایجاد ثبات به برنامه بیمه حفاظتی دولتی ملحق شد و بیمه پس‌اندازها در هر واحد اعتباری، تا سال ۲۰۰۱ حداکثر تا ۱۷۰۰۰ دلار تضمین گردید تا پس از آن زمان موضوع مورد مذاکره قرار گیرد.

تولید و خدمات اتحادیه‌های تعاونی اعتبار

هیأت مدیره تعاونیهای اعتبار مسؤولیت افزایش حجم پس‌اندازها و توسعه خدمات را با توجه به نیاز و تقاضاهای اعضا به عهده دارد.

کمیته فرعی اعتباری روند عملکرد پس‌اندازها و خدمات اعتباری را مطالعه و تحلیل و نتیجه را به اتحادیه تعاونیهای اعتبار منعکس می‌کند. این یک نظام اطلاعات دائمی بازار جهت توسعه خدمات مالی است. اصولاً هبأت مدیره توصیه‌های کمیته فرعی را تصویب می‌کند. در برخی از موارد محصولات و خدمات جدید با تصویب مجمع عمومی معرفی می‌شوند.

جدول شماره ۱

نوع وام	هدف	دوره بازپرداخت	نوع بهره
اضطراری	بیماری	کمتر از سه ماه	۲ تا ۴ درصد در ماه
شخصی	رفاه کودکان - تحصیلات - نیازهای خانواده	یکسال	۱۲ تا ۱۸ درصد در سال
درآمد - تولید	شرکتهای تجاری کوچک یا کشاورزی	یکسال	۱۲ تا ۱۸ درصد در سال
خوداشتغالی	تجارت کوچک	سه ماه تا شش ماه تا یکسال	۱۵ تا ۱۸ درصد در سال
سرمایه گذاری کوچک	تجارت	دو سال	۱۵ تا ۱۸ درصد در سال
مسکن	خانه سازی	سه سال	۱۲ تا ۱۸ درصد در سال

وجود دارد، به طور مثال برای تعیین نرخ خدمات نیاز به مصوبه هیأت مدیره می باشد و به تعاونیها جهت برنامه ریزی و توسعه فعالیت اختیار کامل داده نمی شود، بنابراین نرخ خدمات تعاونیها در حد انتظار، رقابتی نیستند.

رقابت در بازار آسیا بسیار شدید است. بنابراین اتحادیه ها یا تعاونیهای اعتبار نباید سیاست محافظه کاری را اعمال نمایند. اتحادیه ها و تعاونیهای اعتبار باید در ارائه خدمات مبتکر و خلاق باشند. باید در مبارزات بازار مهاجم باشند. نرخها را دگرگون سازند و برای ارائه خدمات عالی و با کیفیت هدف داشته باشند. به هر حال تحقق همه این امور نیازمند اعمال مدیریت حرفه ای و حاکمیت خطمشی گذاری عملیاتی و یا به عبارت دیگر حاکمیت کارایی و اثربخشی است.

تعاونیها برای دستیابی به کارایی نمی توانند تنها بر قدرت و اهمیت اجتماعی خود تکیه کنند. در عصر جهانی شدن، دیدگاه تعاونیها باید به اندازه کافی تهاجمی باشد. تعاونیها باید با مشارکت و انعقاد پیمان با سایر اتحادیه ها و تعاونیها و دیگر مؤسسات تجاری از جایگاه و استراتژی قوی برخوردار شوند. این دیدگاه با این اصل تعاونی یعنی «همکاری بین تعاونیها» هماهنگ است.

معیارهای احتیاطی

ارزیابی عملکرد اتحادیه تعاونیهای اعتبار در محیط متغیر بازاری که نوسان اجتناب ناپذیر قیمت در آن تجربه می شود، ضروری است. اتحادیه های تعاونی اعتبار به عنوان یکی از نقش آفرینان تغییرات بازار آسیب پذیر هستند و برای ارائه عملکردی صحیح و دقیق باید مکانیزمهای مطمئن را انتخاب نمایند.

اتحادیه ها و تعاونیهای اعتبار آسیا برای تهیه و ارائه تصویر جامعی از عملکرد اتحادیه های اعتباری از سیستم ارزیابی و کنترل و تثبیت مالی مؤسسه PEARLS استفاده نموده اند. سیستم ارزیابی و کنترل و تثبیت مالی مؤسسه PEARLS یک مجموعه کامل و ایده آل

به توسعه مکانیزمهای کنترل و قوانین پیشرفته تری نیاز دارند.

در اتحادیه ها و تعاونیهای اعتبار توسعه یافته و در حال توسعه مشکل نقدینگی به عنوان یک تهدید اقتصادی مطرح است. زیرا بدون پس انداز و سرمایه گذاری ۷۰ درصد از کل سرمایه گذاری را شامل می شود. از آنجایی که به دلیل بحران اقتصادی مبالغ قابل ملاحظه ای از منابع مالی اتحادیه ها و تعاونیهای اعتبار خارج شده است، این مسئله مشکل نقدینگی را تشدید کرده و بسیاری از تعاونیها با مشکل نقدینگی روبرو می باشند.

نرخ رقابتی، تنوع در ارائه خدمات مالی و راحتی و دسترسی مشتریان به خدمات از شاخصهای مهم خدمات با کیفیت در مؤسسات مالی است و توان مبارزه تعاونیها با اتحادیه های اعتباری در بازار رقابتی در تصمیم اعضا به حمایت و بهره گیری از خدمات ویژه تعاونیها نهفته است.

در اقتصاد آزاد و بازار رقابتی اتحادیه ها یا تعاونیهای اعتبار باید استقلال داشته باشند تا بتوانند تصمیم بگیرند چه خدماتی را باید ارائه نمایند. اتحادیه های تعاونی اعتبار در آسیا نمی توانند خدماتی نظیر چک، حواله، چک مسافرتی و ATM را ارائه دهند. کارت اعتباری در هنک کنگ با کمک استراتژیک بانک ارائه می شود. در قوانین و مقررات نیز محدودیتهایی

کمیت فرعی اعتباری راهنمائیهای تفصیلی را به مدیریت تأیید وام ارائه می دهد. میزان وام، دوره بازپرداخت و نرخ بهره براساس نوع وام و قیمت تمام شده خدمات اعتباری متفاوت است.

فراواند تصویب وام در اتحادیه های تعاونی اعتبار منطقه شرق آسیا خیلی ساده است. گاهی کمتر از یک هفته طول می کشد. برخی از وامها به طور روزمره تصویب می شوند. به طور کلی اتحادیه های تعاونی اعتبار انواع خدمات اعتباری به اعضا خود ارائه می دهند. (جدول شماره ۱)

اتحادیه های تعاونی اعتبار به دلیل جریان سرمایه های خارجی موجود در جامعه قادر نیستند میزان پس اندازهای محلی را به حداکثر برسانند. میزان حداکثر وام براساس منابع مالی اتحادیه اعتباری تعیین می شود. در نتیجه میزان وام هر عضو براساس سرمایه و پس انداز او تعیین می شود. هرچه میزان پس انداز یا سرمایه عضو افزایش می یابد، سقف وام قابل پرداخت عضو نیز افزایش می یابد. مدیریت تعاونیها از طریق فدراسیون ملی به منظور دریافت کمک به سرمایه گذاری خارجی پناه می برند تا بتوانند با افزایش منابع مالی نیازهای اعتباری اعضا را تأمین نمایند. سپرده گذاران قبلی از تصمیم به سرمایه گذاری، امنیت و ثبات مؤسسات مالی را مدنظر قرار دهند. بدین لحاظ اتحادیه ها یا تعاونیهای اعتبار برای تبدیل شدن به مؤسسات مالی مطمئن و پایدار

دارائیهای غیر سودآور (زمین، ساختمان، تجهیزات)

حداکثر ۵ درصد

بدهیها:

پس اندازها و سپردهها

۷۰ تا ۸۰ درصد

سرمایه:

سرمایه اعضا

سرمایه گذاری مؤسسات

حداقل ۱۰ درصد

افزایش دارائیهای سودآور به عنوان

ابزاری برای دستیابی به درآمد کافی مورد

تأیید اتحادیههای تعاونی اعتبار قرار

گرفته است و عموماً اتحادیههای تعاونی

اعتبار ملزم به پیروی مطلق از معیارهای

مدیریت در امر دارائیهای خود میباشند.

اتحادیههای تعاونی اعتبار به دلیل

اختصاص بیش از ۱۵ درصد از دارائیهای

غیردرآمدزای خود به ساختمانهای اداری

در معرض ریسک بالایی قرار دارند.

عموماً مدیران اتحادیههای تعاونی

اعتبار بر این باورند که ساختمان اداری

مناسب ذهنیت عمومی بهتر و اطمینان

بیشتری را نسبت به سازمان به وجود

میآورد. این موضوع تا حدی صحیح

میباشد. زیرا در اذهان عمومی مالکیت

یک ساختمان اختصاصی مبین ثبات

سازمان می باشد.

اتحادیههای تعاونی اعتبار از طریق

افزایش حجم موجودی اوراق قرضه خود

نسبت به دارائیهای سودآور نیز با وظیفه

تطابق استراتژیهای کارآمد در جهت

توازن ساختار دارائی مواجه میباشند.

میزان مناسب پس انداز و سپردهها

بیانگر توسعه برنامههای بازاریابی

کارآمد اتحادیههای تعاونی اعتبار و

استقلال مالی ناشی از آن می باشد. میزان

مناسب پس اندازها همچنین نشان می دهد

که اعضا دیگر به منظور قرض گرفتن پول

پس انداز نمی کنند بلکه به دلیل نرخهای

رقابتی پیشنهاد شده سپرده گذاری می کنند.

با این حال فعالیت اتحادیه تعاونیهای

اعتبار در ارتباط با حجم وامی که از

سرمایه سهامی اعضا پرداخت می شود

همچنان ادامه دارد و در این دوره انتقالی

نسبت پس اندازها و سپردهها به

سرمایه های اعضا ۴۰ الی ۵۰ درصد

تجاری که اختلال در رشد و قابلیت رقابت اتحادیه ایجاد می نمایند را تعدیل نماید.

در حال حاضر فعالیت اتحادیه

تعاونیهای اعتبار به دلیل تعویق در

بازپرداخت وامها دچار مشکل شده است

و متناسبانه میزان وامهای معوق بسیار

زیاد بوده و ۱۵ الی ۲۰ درصد از کل

وامهای اعتباری را شامل می شود.

E: ساختار مالی مؤثر در اتحادیههای

تعاونی اعتبار مهمترین معیار تعیین

عوامل بالقوه رشد، توان سوددهی و به

طور کلی قدرت مالی اتحادیه تعاونیهای

اعتبار می باشد و این ساختار در صورتی

مطلوب و مؤثر است که هدفهای زیر را

تأمین نماید:

دارائیها:

دارائیهای سودآور (وامها)

۷۰ تا ۷۵ درصد

• سرمایه گذاری نقدی

۲۰ تا ۲۵ درصد

برای اتحادیه تعاونیهای اعتبار است که

توانایی رقابت در بازار را داشته و این

توانایی شامل اتخاذ شیوههای انضباطی

مالی (مقررات مالی)، وجود ساختار مالی

کارآمد، رشد مستمر و وجود قابلیت

بالایی از کارایی است که از مشخصه های

یک تعاونی اعتبار است.

هریک از حروف کلمه PEARLS، به

جنبه های متفاوت و در عین حال اساسی در

مؤسسه اعتباری اشاره می نمایند:

P: حمایت - حمایت مناسب مربوط

می شود به وام که بزرگترین بستانکاری

اتحادیه اعتباری است و حمایتی مناسب

قلمداد می گردد که اتحادیه ذخایر کافی

برای پوشش ۱۰۰ درصد وامهای معوقه را

برای بیش از ۱۲ ماه و ۳۵ درصد از تمام

وامهای معوقه را برای ۱ تا ۱۲ ماه را

شامل می شود.

اتحادیه های تعاونی اعتبار با اعمال

سیاست و فعالیت منطبق با معیارهای

حمایتی وامها می تواند سایر عملکردهای

می‌باشد.

وظیفه توسعه مؤثر برنامه‌های بازار و جمع‌آوری پس‌اندازهای جدید و متناسب با توان اعضاء بر عهده اتحادیه‌های تعاونی اعتبار محول شده است و اتحادیه‌های تعاونی اعتبار مصمم می‌شوند که در تصمیم‌گیری مردم به سرمایه‌گذاری (پس‌انداز) به عنوان انتخاب اول باشند.

A: ترکیب دارائیهها - براساس استانداردهای احتیاطی نسبت بدهیهای معوق می‌بایست کمتر از ۵ درصد مجموع وامهای معوق و ثابت نگهداشته شود و دارائیههای غیرسودآور حداکثر تا سقف ۵ درصد از مجموع دارائیهها را شامل شده و تأمین مالی برای دارائیههای غیرسودآور بالغ بر ۱۰۰ درصد یا بیش از سرمایه سهامی باشد.

منابع مالی دارائیههای غیرسودآور در اکثریت اتحادیه‌های تعاونی اعتبار از محل ۵۰ تا ۱۰۰ درصد سرمایه به صورت متغیر تأمین می‌شود. طرحهای استراتژیک تأمین منابع مالی دارائیههای غیرسودآور که بر توسعه تعاونیهها تأکید دارد به وسیله اتحادیه‌های تعاونی اعتبار هشت کشور مورد توجه قرار گرفته است. زیرا اجرای این طرحها به مفهوم افزایش سودآوری، افزایش حجم تسهیلات اعتباری، تأمین سرمایه‌گذاری داخلی از طریق جذب پس‌اندازها و پیروی از مقررات مالی می‌باشد.

R: نرخهای تأمین هزینه‌ها، بازده یا بازگشت وامها، نقدینگی و سایر سرمایه‌گذاریهایی بالاتر از نرخ تورم کشور را محاسبه می‌نماید. به علاوه این معیار برای هزینه‌های عملیاتی راهنمایی لازم را هم می‌کنند.

اتحادیه‌های تعاونی اعتبار ارزش نسبت هزینه اداری - ۳ تا ۵ درصد میانگین کل دارائیهها را به رسمیت می‌شناسند. اگرچه اتحادیه‌های تعاونی اعتبار از این نسبت‌ها پیروی می‌کنند. هنوز نیاز مبرم برای افزایش حجم تجارت نسبت به افزایش حجم بهره وجود دارد، زیرا با افزایش در حجم تجارت قادر به تأمین ذخایر کافی برای حفظ فعالیت و

ارائه خدمات بهتر به اعضا می‌باشند.

L: نقدینگی - حفظ ذخایر نقدینگی مناسب برای عملکرد دقیق و سالم ضروری است. ذخایر نقدی باید در حداقل ۲۰ درصد سپرده‌ها حفظ شود. اخیراً اتحادیه‌های تعاونی اعتبار از اعضا خود سپرده‌های ثابت بیشتری را دریافت می‌نمایند و در کشورهای مجاز این سپرده‌ها از غیر عضو تأمین می‌شود. به ویژه در تایند و فیلیپین اتحادیه تعاونیهای اعتبار یک جریان درونی از موجودی در سپرده ثابت/مدت‌دار را تجربه کردند. زیرا مردم اعتمادشان را به مؤسسه‌های مالی از دست داده بودند. به مفهوم ساده‌تر، اتحادیه‌های تعاونی اعتبار برای ایجاد هماهنگی و استقرار مکانیزم‌های کنترلی مناسب در اجرا ملزم به تطبیق وضعیت خود با شرایط بودند تا نقدینگی‌ها را به نحو مطلوب و مؤثر و کارآمد اداره نمایند. این موضوع هنگامی بر افزایش میزان وامهای جدید تأثیر می‌گذشت که ذخایر نقدینگی و ابزارهای مدیریتی به کار گرفته شده از منافع سپرده‌گذاران حمایت می‌نمود.

۷۰ تا ۹۰ درصد سپرده‌ها نزد اتحادیه تعاونیهای اعتبار در این کشورها سپرده‌های بلندمدت هستند. اتحادیه‌های تعاونی اعتبار معمولاً نسبت نقدینگی را حداقل بین ۲۰ تا ۳۰ درصد حفظ می‌کنند. به کرات تجربه شده است که سپرده‌گذاران حتی قبل از تاریخ مهلت تعیین شده در قرارداد سپرده‌های خود را برداشت خواهند کرد. اتحادیه تعاونیهای اعتبار با نهادینه کردن نظم و انضباط قدرت اجرایی مقررات را افزایش می‌دهند. ضمن اینکه در همان حال که درصد ثبات مالی می‌باشند، در این میان نباید جلب اعتماد مردم را نیز نادیده بگیرند.

S: علایم رشد - میزان رشد دارائیهها، وامها، سپرده‌ها، پس‌اندازها، سهام و سرمایه مؤسسه‌هایی را که باید بالاتر از رشد تورم باشند اندازه‌گیری می‌نماید. چنانچه رشد در پس‌اندازها و سرمایه مؤسسات مالی بالاتر از نرخ تورم باشد، این موضوع بر قویتر و دقیق‌تر شدن ساختار مالی اتحادیه‌های تعاونی اعتبار

دلالت می‌نماید. در حال حاضر میزان رشد سهام همواره در اتحادیه‌های تعاونی اعتبار در حد بالا می‌باشد.

از آنجایی که ضوابط احتیاطی، شاخص‌ها و اندازه‌های تعیین شده در اتحادیه تعاونیهای اعتبار دقیق و مطمئن می‌باشند تبعیت از این ضوابط ابزار مؤثری برای کنترل پیشرفت برنامه اتحادیه‌های تعاونی اعتبار همزمان با اتخاذ اصلاحاتی برای مقابله با اقتصاد بازار می‌باشد.

اتحادیه‌های تعاونی اعتبار مجازند از این سیستم برای تحلیل عملکرد خود، کنترل اهداف تعیین شده و دستیابی به اهداف سازمانی استفاده نمایند. گرچه زمانی که این سیستم برای اولین بار معرفی می‌شد مقاومتهایی به چشم می‌خورد ولی مدیریت و رهبری اتحادیه‌های تعاونی اعتبار این سیستم را بیشتر پذیرفته بودند و سازمانهای دولتی ناظر در کشورهای آسیایی نیز مکانیزمهایی را فراهم نمودند تا اتحادیه‌های تعاونی اعتبار عملیات اجرایی خود را با آن منطبق نمایند. فدراسیون‌های ملی اتحادیه‌های تعاونی اعتبار در هر کشور ارزیابی علایم رشد را برای اطمینان از توسعه مستمر جنبش اتحادیه تعاونیهای اعتباری به عنوان نقش آفرینان بازار تجاری پذیرفته است.

تأمین اعتبارات کوچک

تأمین اعتبارات کوچک به معنای ارائه خدمات مالی از جمله جذب سپرده‌ها و پرداخت وام می‌باشد. برنامه اعتباری بر اهداف تولیدی، توان افزایش درآمد و پس‌اندازهای وام‌گیرنده تأکید دارد. تا زمانی که اتحادیه‌های تعاونی اعتبار به کسب درآمد می‌پردازند منابع مالی موجود برای متقاضیان استفاده از وام افزایش می‌یابد و تعداد بیشتری از اعضا می‌توانند از تسهیلات مالی استفاده نمایند.

بخش تجاری اتحادیه‌های شرکت تعاونی اعتبار، سرمایه قابل ملاحظه‌ای را در اختیار ندارند، زیرا اعضا اتحادیه‌های تعاونی اعتبار از درآمد پائینی برخوردارند و بدین جهت تجارت کلی اتحادیه‌های تعاونی اعتبار می‌تواند به

آمارهای اتحادیه‌های تعاونی اعتبار در آسیا (نادسامبر ۱۹۹۸)

سازمان عضو	تعداد اتحادیه‌های اعتباری	تعداد اعضا	سپرده‌های سهام / پس‌اندازها	وامهای معوق	اندوخته‌ها	دارایی‌ها
گره- NACUFOK	۱/۵۹۲	۵/۲۰۰/۰۰۰	۱۸/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۹/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲/۲۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۷/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰
مک‌کنک- CULMK	۴۲	۵۸/۸۲۸	۱۴۶/۰۳۹/۷۵۹	۱۲۱/۱۳۹/۳۸۵	۱۱/۳۲۹/۴۶۷	۱۷۷/۲۳۱/۷۶۸
فیلیپین- PFCCO	۲۱۲	۱۳۴/۳۲۵	۸۷/۱۱۳/۸۲۱	۱۱۵/۶۷۵/۱۹۵	۱۰/۳۳۵/۶۶۱	۱۱۳/۴۵۱/۷۷۵
تایوان- CULROC	۳۶۷	۱۷۹/۹۹۸	۴۴۵/۱۰۴/۳۰۷	۴۱۶/۲۱۵/۷۷۹	۴۴/۲۶۸/۷۳۴	۵۶۲/۷۸۴/۵۶۸
ژاپن- JCU	۳۵	۵/۳۳۱	۶/۶۱۸/۶۷۱	۳/۰۲۹/۹۵۹	۶۶۵/۵۱۷	۷/۲۹۴/۰۴۳
تایلند- CULT	۶۶۷	۲۰۲/۴۶۱	۷۵/۴۷۷/۳۷۴	۷۲/۵۱۷/۵۴۰	۷/۳۵۶/۵۷۱	۹/۶۵۹/۷۸۵
اندونزی- CUCO	۱/۲۶۲	۲۷۲/۷۲۲	۱۳/۵۳۵/۷۷۵	۱۵/۰۴۶/۰۴۹	۲/۳۸۹/۵۹۶	۲۰/۱۰۸/۶۴۸
سريلانكا- FTCCS	۷۸۱۶	۸۱۸/۶۵۱	۳۷/۲۳/۰۰۰	۲۰/۱۱/۰۰۰	۲/۹۲/۰۰۰	۳۷/۹۰/۰۰۰
بنگلادش- CLUB	۳۴۲	۱۲۰/۰۰۰	۸/۴۰۳/۲۶۲	۸/۵۸۹/۲۳۷	۲/۱۳۰/۹۳۳	۱۰/۶۵۴/۶۹۹
مالزی- CUFC	۴۲۰	۳۵/۰۰۰	۸/۸۲۸/۴۳۸	۴/۴۸۶/۹۹۰	۳۵۶/۶۲۰	۹/۷۲۶/۴۰۰
تایلند- FSCT	۶۴۲	۱/۶۴۲/۳۱۹	۵/۰۶۷/۵۷۴/۶۰۰	۶/۱۷۴	۲۵۰/۶۴۰/۳۳۷	۶/۹۱۴/۹۴۳/۰۹۶
نیپال- NEFSCUN	۳۱۰	۲۵/۷۵۴	۳/۴۰۸/۴۶۷	۳/۱۰۱/۶۳۱	۲۷۳/۵۰۰	۳/۷۳۷/۰۹۵
جمع کل	۱۳/۷۱۶	۸/۶۹۵/۳۹۹	۲۴/۳۹۸/۸۴۴/۴۵۷	۱۶/۲۵۱/۶۱۸/۸۷۰	۳/۵۶۲/۶۵۶/۹۳۶	۲۵/۳۵۴/۵۲۴/۸۷۷

ارقام به دلار آمریکا

پاسخگویی به متغیرها در محیط اقتصادی جامعه باید مورد تجدیدنظر قرار گیرد. کمیته اعتباری و مدیر، وظیفه دارند با هدف اصلاح عملکرد اتحادیه‌های تعاونی اعتبار پرونده‌های بازپرداخت دیون را مورد کنترل و ارزیابی قرار دهند.

دوران حیات اقتصادی اتحادیه‌های تعاونی اعتبار به میزان بالایی به برنامه تعهدی وام مولد وابسته است. برای یک اتحادیه اعتباری جدید ایجاد اطمینان در هر تعاونی مهم است. در مراحل اولیه دوره حیات اتحادیه منابع به قدری محدود هستند که اتحادیه‌های تعاونی اعتبار باید محتاط بوده و وامهای کوتاه‌مدت و به مقادیر کم پرداخت نمایند. پرداخت این وامها نوعاً به اشخاص با سابقه محدود می‌شود. به موازات تجارب اتحادیه‌های تعاونی اعتبار مهارت‌های مالی و تجاری آنها توسعه یافته و سپرده‌گذاریها افزایش می‌یابد. در این صورت وامهای مولد می‌توانند برای مدت طولانی‌تر و مقادیر بیشتر برای اهداف متنوع و وسیع‌تری شکل گیرند.

نرخهای بهره نرخهای رایج بازار را به ویژه در محیطهایی با نرخهای بهره متغیر منعکس می‌کند. نرخهای بهره متنوع با تثبیت نرخ در قالب یک استاندارد اقتصادی اتحادیه‌های تعاونی اعتباری را

تعاونیها برای دستیابی به کارایی نمی‌توانند تنها بر قدرت و اهمیت اجتماعی خود تکیه کنند. در عصر جهانی شدن، دیدگاه تعاونیها باید به اندازه کافی تهاجمی باشد. تعاونیها باید با مشارکت و انعقاد پیمان با سایر اتحادیه‌ها و تعاونیها و دیگر مؤسسات تجاری از جایگاه و استراتژی قوی برخوردار شوند. این دیدگاه با این اصل تعاونی یعنی «همکاری بین تعاونیها» هماهنگ است.

لزوم، یک نفر را به عنوان مدیر اعتبارات استخدام می‌نماید.

سیاستهای پرداخت وام براساس تصمیمات و شرایط فردی بنا شده‌اند. محدودیتهای پرداخت وام که به عنوان بخشی از سیاست اعطای اعتبارات می‌باشد، باید به نحوی باشد که با همه اعضا تعاونی به صورت یکسان و منصفانه رفتار گردد.

سیاستهای پرداخت وام بارها برای تعیین تواناییهای اتحادیه‌های اعتباری در جهت رفع نیازهای متغیر اعضا و نیز

عنوان اعتبارات کوچک دسته‌بندی گردد. اعتبار مولد وامی است که عضو را به کسب درآمد اضافی قادر می‌سازد و بازپرداخت وام از محل افزایش درآمد حاصل از تولید و پس‌انداز تأمین می‌شود. کود برای یک کشاورز، چرخ خیاطی برای یک خیاط یا موجودی کالا برای یک بازرگان تماماً مثالهای شاخصی برای استفاده از وام مولد می‌باشند.

مهم است که به یاد داشته باشیم اولین هدف سرویسهای مالی اتحادیه‌های تعاونی اعتبار تأمین نیازهای مالی منطقی اعضا می‌باشد ولی باید مطمئن شوند وام‌گیرندگان با سرمایه‌گذاری عواید کافی دریافت می‌کنند و از سپرده اعضا حمایت می‌شود. یک وام مولد همانند شکل‌های دیگری از وام، یک مزیت است نه حق طبیعی عضو. در هر حال اتحادیه‌های تعاونی اعتبار سازمان‌های «همیاری مردم با مردم» هستند و باید از عملکردهای تجاری ثابتی برای بقا در یک محیط اقتصادی تبعیت کنند.

مسئولیت موافقت یا عدم موافقت با پرداخت یک وام از وظایف کمیته اعتباری است. اتحادیه‌های تعاونی اعتباری برای جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات موردنیاز و نیز گردآوری اطلاعات درباره فعالیتهای بازرگانی مورد

نقش تعاونیها در حفظ

محیط زیست و توسعه پایدار

ترجمه: بدیا... حبیب بار

هر چه میزان نظارت و کنترل جامعه بر منابع موجود آن بیشتر شود انگیزه توسعه منابع اقتصادی و انسانی نیز به همان مقدار فزونی خواهد یافت.^۱ همانند سازمانهای مردمی، تعاونیها نیز اساساً برای اجرای فعالیت مربوط به حمایت از محیط زیست و همینطور مسائل توسعه پایدار ایجاد شده‌اند، به طوری که حفظ و حمایت از محیط طبیعی و انسانی یکی از مسائل کلیدی برای بقای نسل‌های آینده می‌باشد. تعاونیها برای چندین دهه با مسائل محیط زیست و توسعه ارتباط تنگاتنگی داشته‌اند. در هر حال در اکتبر سال ۱۹۹۲ کنگره اتحادیه بین‌المللی تعاون (ICA) در رابطه با محیط زیست و توسعه پایدار، اعلامیه‌ای را به تصویب رسانده‌است. این اعلامیه بر تعهد تعاونیها جهت ارتقاء عملیات مطلوب آنها در کلیه بخشهای عملیاتی خود که بیانگر حفظ محیط طبیعی است، بر اهمیت بالا بردن آموزش محیط زیست و ضرورت تأثیر بر سیاست دولت در حوزه محیط زیست و توسعه تأکید می‌نمایند. این اعلامیه همچنین توصیه می‌کند که کلیه فعالیتهای اعضا در دستور جلسه ۲۱ تعاونیها گردآوری و گنجانده شود.^۲ به هر حال باید توجه داشت که تعاونیها با توجه به جهت‌گیری اعضای

آنها بیش از همه از امکانات متعددی برای افزایش سطح آگاهی عمومی از طریق آموزش و تعلیم اعضای خود و جوامعی که در آنها به سرویس‌دهی می‌پردازند برخوردار هستند. کمک به ساختار ظرفیت و توانایی انسانی با اشاره به محیط و مسائل توسعه شاید یکی از اهداف دستور جلسه ۲۱ تعاونیها باشد تعاونیهایی که تعداد اعضای آنها بیش از ۷۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان می‌باشد به این چالش عکس‌العمل نشان داده و بدون شک آن را به عنوان ابزاری برای اجرای دستور جلسه ۲۱ سازمان ملل متحد مورد استفاده قرار می‌دهند. این نوشته مختصری از کمکهای فعلی و بالقوه نهضت تعاونی برای ارتقاء هدفهای زیست‌محیطی و توسعه می‌باشد. یک سری از ایده‌ها و اهداف ویژه و فعالیت‌های تعاونیها به شرح زیر و در این بخش ارائه می‌شود.

۱- بخش کشاورزی

امور زراعت و کشاورزی یک سوم سطح کره زمین را به خود اختصاص داده و از فعالیتهای محوری و عمده برای بسیاری از مردم جهان می‌باشد.^۳ بنابراین جای شگفتی و تعجب نیست که تعاونیهای کشاورزی و تعاونیهای خدمات مربوط به کشاورزی نقش مهمی

را در نهضت تعاونی سراسر جهان ایفاء می‌نمایند.^۴

تعداد کثیری از مردان و زنان شاغل در امر کشاورزی و تعاونیهای مربوط به خدمات کشاورزی مؤید این حقیقت است که تعاونیها از پتانسیل مهمی برای افزایش تولیدات کشاورزی برخوردار هستند. به طوری که بسیاری از نیازهای تقاضای جهانی غذا را رفع می‌نمایند. بدین وسیله می‌توانند در اسلوب و روشهای تولیدی، اصلاح و بهبود آن، بازاریابی و عملیات توزیعی تأثیرگذار شوند. اهداف این بخش:

- ۱- ارتقاء سطح توسعه پایدار کشاورزی.
- ۲- تأمین امنیت غذایی
- ۳- بالا بردن سطح سیستم حفظ و حمایت از منابع ژنتیک گیاهی و حیوانی
- ۴- افزایش میزان نگهداری و حمایت از ذخایر آبی و خاکی روشها:
- الف - تشویق و ترغیب توسعه تعاونیهای کشاورزی که نسبت به امر فرسایش زیست‌محیطی حساس می‌باشند.
- ب - افزایش نهاده‌های کشاورزی و زراعی با تشویق و ارتقاء فن‌آوری‌های مدیریت کشت تلفیقی از جمله تناوب زراعی و استفاده از کودهای آلی و غیره.
- پ - کاهش و با متعادل کردن نهادهای خارجی نظیر کودها، آفت‌کش‌ها و مصرف انرژی.
- د - انجام تحقیق برای توسعه محصولاتی که در مقابل آنها مقاوم هستند.
- ه - تحقیق و ارزیابی استفاده از روشهای بومی بمنظور کنترل آفت‌ها و بیماریهای زراعی
- ت - ارزیابی برداشت محصول، روشهای انبارداری و توزیع، به منظور کاهش ضایعات بیشتر.
- ث - فراهم نمودن امکانات آموزشی و تعلیم اعضای تعاونیها از طریق تشکیل سمینارها، سمپوزیوم‌ها و دیگر همایش‌ها در زمینه‌هایی نظیر:
- ح - آموزش عمومی زیست محیطی
- خ - حفاظت از خاک و جلوگیری از فرسایش آن.
- ط - استفاده مناسب از آفت‌کش‌ها و کودهای شیمیایی.

- استفاده معقول از هورمونها و آنتی‌بیوتیکهای افزودنی برای خوراک دامی.

ج- تأثیرگذاری در مشی حکومتی در حوزه‌هایی همانند: - آزادسازی تجاری - سیاست‌های قیمت گذاری برای فرآورده‌های کشاورزی - دستیابی و تأمین اعتبارات کشاورزی بویژه در ارتباط با زنان کشاورز.

چ- تحکیم روابط با سایر سازمانهای تولیدکننده محصولات کشاورزی از قبیل فدراسیون بین‌المللی تولیدکنندگان محصولات کشاورزی (IFAP) که دارای کمیته‌های فنی بررسی مسائل زیست محیطی است و سازمانهای بین‌المللی چندملیتی که به مسائل مربوط به امور کشاورزی می‌پردازند همچون سازمان خوار و بار کشاورزی سازمان ملل متحد (FAO) و صندوق بین‌المللی برای توسعه کشاورزی (IFAD)

۲- بخش مصرف:

کمیته مصرف اتحادیه بین‌المللی تعاون از سیاست معروف سه‌گانه (RS) کاهش، استفاده مجدد و بازیافت که نشان دهنده تغییر در روشهای زندگی برای ارتقاء نمونه‌های مصرف مطلوبتر می‌باشد حمایت می‌کند. از آنجایی که تعاونهای مصرف شامل ۱۴٪ از مجموع اعضای اتحادیه بین‌المللی تعاون هستند که حدود ۷۰٪ از اعضای آن را کشورهای پیشرفته صنعتی در اختیار دارند. لذا اینگونه تعاونها می‌توانند به عنوان مصرف‌کنندگان عمل کرده و در رده مدیران صنعتی تأمین کننده استانداردهای زیست محیطی که جهت تولید و بازاریابی مورد استفاده قرار می‌گیرند محسوب شوند.

اهداف بخش مصرف:

۱- تشویق و ارتقاء سطح الگوهای مصرف و تولید که باعث کاهش فشارهای زیست محیطی شده و در عین حال نیازمندیها و احتیاجات اصلی بشر را

مرتفع می‌کند.

۲- توسعه تفاهم و استنباط نقش مصرف به منظور تشویق الگوهای مطلوب مصرفی.

روشها:

الف - آموزش افراد و خانواده‌ها با توجه به شرایط زیست محیطی به منظور اتخاذ تصمیمات جهت خریدهای سالم و منطقی از طریق تبادل اطلاعات، اعلام آگهی‌های مثبت، برجسب زنی و غیره.

- در نظر داشتن حقوق زنان.

- گنجانیدن برنامه‌های کودکان با توجه به شرایط زیست محیطی

ب - تأمین آموزش و مبادله اطلاعات، فن آوری.

- تشکیل سمینارها و سمپوزیومها و استفاده از سایر همایشها.

- ترغیب و تشویق گام به گام، کمک و همیاری بویژه در خصوص تکنولوژیهای صحیح و سالم زیست محیطی.

پ - استقرار سیاست‌های خرید با

در نظر گرفتن ارجحیتهای صحیح و درست زیست محیطی.

- ایمنی و بهداشت.

- تولید صحیح و درست از نظر زیست محیطی.

ت - تشویق و ترویج کاهش ضایعات
- به جریان انداختن بسته بندی محصولات.

- برقراری برنامه های بازیافت.

- استقرار روشهای ذخیره سازی و سرمایه گذاری مجدد.

ث - ارزیابی و بهبود روشهای انبارداری و توزیع به منظور افزایش کارایی انرژی.

- روشهای حمل و نقل.

ج - بازنگری در سیاست های قیمت گذاری به منظور انکاس هزینه تولیدات با توجه به وضعیت زیست محیطی با در نظر گرفتن منافع مصرف کنندگان جهت بالا بردن کیفیت کالاها و قیمت گذاریهای معقول و عادلانه آنها.

چ - انجام یا مشارکت در تحقیقات مؤثر زیست محیطی.

ح - تأثیرگذاری بر سیاست های حکومتی

- تدوین مقررات ملی زیست محیطی.
- برقراری مالیات بر آلوده کنندگان محیط زیست.

- تهیه برچسب های نماد ملی دوستداران محیط زیست.

خ - تقویت روابط با سایر گروه های مصرف کننده نظیر سازمان بین المللی

اتحادیه مصرف کنندگان (IOCU) و سازمانهای چندملیتی همچون سازمان

ملل، کمیسیون اقتصادی سازمان ملل برای اروپا (FAO-WHO) کسودکس آلی

منتاریوس و غیره.

۳- بخش شیلات

منابع آبریزان در بسیاری از کشورها تأمین کننده عمده منابع پروتئینی است و

استفاده از آنها برای جوامع محلی اغلب از اهمیت زیادی برخوردار است. آنها

غذا و وسیله معاش مردم را تأمین می کنند و اگر بطور مناسب و بجا مورد استفاده

قرار گیرند از پتانسیل روزافزونی برای از بین بردن سوء تغذیه و رفع نیازهای

اقتصادی و اجتماعی برخوردار خواهند

بود. هر سال از طریق صید ماهی حدود هشتاد تا نود میلیون تن محصول ماهی و

صدف استحصال میشود.^۵

در بعضی از کشورها مقدار زیادی از محصولات شیلاتی ملی بوسیله تعاونیها

بصورت ماهیان کنسروی در می آید به طوری که در ژاپن بیش از ۹۰٪

فرآورده های شیلاتی، تولید اعضای تعاونیهای ماهیگیری می باشد که با توجه

به استفاده های مطلوب از منابع دریایی و آبی در جهت اهداف ملی کمکهای اساسی

و شایانی می باشد.

اهداف بخش شیلات:

۱- ترویج و ترغیب استفاده مطلوب از منابع زنده آبی و دریایی.

۲- استقرار استراتژی توسعه مطلوب فرهنگ آبی.

روشها:

الف - توسعه و افزایش امکانات منابع آبریزان دریایی به منظور رفع نیازهای

تغذیه انسانی و همینطور تأمین اهداف اجتماعی و اقتصادی و توسعه از طریق

ترغیب و ترویج تعاونیهای ماهیگیری.

ب- در این رابطه اطلاعات سنتی و منافع جوامع محلی و صنایع کوچک ماهیگیری

و مردم بومی در برنامه های توسعه و مدیریتی باید مورد توجه قرار گیرند.

ج- حفظ و اصلاح انواع گوناگون جمعیت های آبریزان می تواند حداکثر

محصولات مناسب و مطلوبی را که بوسیله عوامل زیست محیطی و اقتصادی

مربوط تنظیم می شود تولید نماید که البته در این رابطه مناسبات بین این انواع نیز

باید مورد توجه قرار گیرد.

د- نگهداری و محافظت از اکوسیستم های نادر و شکننده مثل مراکز

طبیعی و دیگر نواحی حساس اکولوژی.

ه- ترویج و تشویق توسعه و استفاده گزینشی از وسایل ماهیگیری و عملیاتی

که در شکار گونه های مختلف ماهیان مورد هدف و مورد نظر ضایعات را به

حداقل برساند.

و- ممنوع کردن استفاده از دینامیت، سموم و دیگر وسایل مخرب مانند آنها در عملیات ماهیگیری.

ز- کاهش هزینه های ثانوی برداشت محصول و ضایعات آن با اصلاح و بهبود

تکنیک عملیات تبدیلی، توزیعی و حمل و نقل.

ث - تأمین آموزش و تعلیم عملیات درست ماهیگیری و صنایع تبدیلی آن با

توجه به مسائل زیست محیطی.

ث - تأمین کمکهای فنی و مالی به منظور سازمان دادن و حفظ و نگهداری،

مبادله و بهبود دانش مربوط به منابع آبریزان و تکنیکهای ماهیگیری و ارتقاء

بخشیدن به دانش اکوسیستم ها:

- کمکهای گام به گام.

ج - تقویت روابط با سازمانهای چندملیتی، منطقه ای و ملی از جمله

سازمان خوار و بار کشاورزی سازمان ملل متحد (کمیته شیلات).

د - مشارکت در کنفرانس بین المللی مربوطه در رابطه با حفظ ذخایر ماهیان

موجود و همچنین نسل ماهیانی که بنحو فزاینده ای در حال مهاجرت می باشند.

ه - همسویی و رعایت موافقت نامه های بین المللی که هدف

آنها حفظ و نگهداری منابع دریایی است مثل:

- قطعنامه شماره ۴۶/۲۱۵ مجمع عمومی در مورد صید انبوه پستانداران

دریایی بوسیله تورهای بزرگ و گسترده ماهیگیری.

و - معاهده بین المللی ۱۹۴۶ برای تنظیم مقررات صید نهنگ ها.

ز - قرارداد مربوط به بالن های کوچک در دریاهای بالتیک و شمال بر طبق

عهدنامه بن.

۴- بخش مسکن

مقصد عمده و همه جانبه اسکان بشری، اصلاح وضعیت اجتماعی، اقتصادی

و زیست محیطی مسکن انسانی و نیز بهبود سطح زندگی و محیط های کاری

همه مردم می باشد.^۶

هدف و مقصود تعاونیهای مسکن تأمین نیازهای مسکن با هزینه کمتر برای

اعضای خود می باشد هر چند که بتوانند خود مالک عرصه یا واحدهای مسکن

مربوطه، ساخت و ساز، مدیریت و غیره نیز باشند. شکل و ساختار تعاونیهای

مسکن برحسب وضعیت هر کشور تدوین مقررات و قوانین ملی مربوط به مسکن و

احتیاجات اعضای آن می‌تواند متفاوت باشد. مدت فعالیت تعاونیهای مسکن می‌تواند محدود و موقتی بوده، یا یک تشکیلات دائمی باشد به هر حال این تعاونیها نمی‌توانند از نوع تعاونیهای روستایی یا شهری بوده و نوع و حوزه فعالیت آنها هرچه که محدود باشد امکان تأمین پناهگاه امن و سالم با توجه به وضعیت زیست محیطی را برای اعضای خود فراهم می‌آورد.

اهداف بخش مسکن:

۱- تهیه و تأمین پناهگاه کافی برای اعضا.
۲- بهبود وضع مدیریتی مسکن افراد.
۳- ترویج و ارتقاء سطح استفاده از برنامه‌ریزی ارضی و مدیریت مربوط به آن.

۴- تشویق و بالا بردن مقررات مدیریت تکمیلی زیست محیطی، زیرساخت‌ها، آب، اقدامات بهداشتی، فاضلاب و فرسایش خاک.

۵- بهبود و ارتقاء فضا بل توجه سیستم‌های انرژی و حمل و نقل در مناطق مسکونی.

۶- ارتقاء مطلوب فعالیتهای مربوط به صنایع ساختمانی.

۷- بالا بردن توسعه منابع انسانی و استحکام ساختمانها برای بسط و توسعه مسکن انسانی.

اسلوب و روشها:

الف - ترویج و تأسیس صحیح و سالم تعاونیهای مسکن با توجه به شرایط زیست محیطی.

ب - تشویق برنامه ریزی درست و سالم زیست محیطی:

- برنامه‌ریزی ارضی (آنجا که اقتضامیکند مدیریت و مالکیت بلوکی و مشاعی تشویق شود).

- برنامه ریزی زیرساختها، دسترسی به آب، برق، بهداشت و انجام تسهیلات مدیریتی، حمل و نقل و غیره.

پ - ترویج استفاده از مصالح ساختمانی سالم و مطمئن و در جایی که مقتضی است از روشهای ترکیبی بومی ساختمان و مواد ساختمانی محلی نیز استفاده شود.

ت - تأمین آموزش و کمک فنی برای

اعضای تعاونی و نکسین‌ها، و پیشه‌وران مربوطه و مدیران تعاونیهای مسکن بویژه با توجه به جنبه‌های اجتماعی و اقتصادی و محیطی توسعه مسکن انسانی.
- تقویت روابط با سازمانهای مسکن چندملیتی، محلی و ملی.

۵- بخش تولید کارگران صنعتی

روند تولید مؤثر، استراتژی بازدارنده، فن‌آوریها و تولیدات نو و تازه در تمام سیکل مدت تولید که ضایعات را به حداقل رسانده یا از آن جلوگیری می‌کند نقش عمده‌ای در کاهش تغییرات استفاده از منابع و محیط ایفاء می‌کند. ابداعات

حدود ۳۳٪ از سازمانهای عضو اتحادیه بین المللی تعاون، شرکتهای تعاونی فعال در امور مالی هستند که این تعاونیها به صورت بانکهای تعاون، پس انداز، تعاونیهای اعتبار و یا اینکه به شکل تعاونیهای مربوط به امور بیمه‌ای و غیره فعال می‌باشند.

جدید در فناوری، توسعه، کاربردها، حمل و نقل و جنبه‌های فراگیرتر مشارکت و همکاری تا حد زیادی در چهارچوب تأمین شغل و صنعت قرار دارد.^۷

کوشش به منظور اجرای توسعه پایدار منضم هر گونه تعدیل و فرصتهایی در سطوح ملی و تشکیلات اقتصادی که بیشترین تعداد کارگران را در برداشته باشد خواهد بود.^۸ بنابراین کارگران نقش خاصی در تأمین و توسعه سالم و معتبر اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی ایفاء خواهند کرد.

اهداف این بخش:

۱- ارتقاء فن‌آوریها و روشهای تولیدات تازه و جدید

۲- اولویت دادن بسه مدیریت

زیست محیطی در صنایع روشها:

الف - اتخاذ سیاستها و روشهای کدگذاری معتبر زیست محیطی و غیره.
ب - افزایش سطح کمکهای گام به گام به ویژه با توجه به فن‌آوریهای سالم زیست محیطی.

پ - انجام ارزیابیهای محیطی، ممیزیها و بررسیهای مؤثر به منظور تعیین تأثیرات فعالیت تعاونیها در محیط انسانی و طبیعی.

ت - ارتقاء سطح برنامه‌های آموزشی و تربیتی:

ث - استفاده و به کارگیری از ابتکارات اختیاری، ترویج و اجرای مقررات داخلی و احساس مسئولیت برای اطمینان از اینکه فعالیت‌های انجام شده حداقل تأثیرگذاری را در سلامت بشر و محیط‌زیست خواهند داشت.

ج - تقویت همکاری مناسب با سازمانهای صنعتی نظیر سازمان توسعه صنعتی ملل متحد (UNIDO)

۶- بخش گردشگری:

در قسمت گردشگری رابطه نزدیکی بین توریسم و محیط وجود دارد زیرا برای محیط‌های جالب توجه گردشگری از این نظر که از جهت دارا بودن تنوع و حوش طبیعی یا غنی بودن سرگرمیها و تفریحات اجتماعی و فرهنگی در سطح عالی و قابل قبول بوده باشد توریستها باید ابتدا از امنیت و پاکیزگی آنها از جهت استانداردهای بهداشتی اطمینان داشته باشند. بنابراین گردشگری مناسب و مطلوب، باید مبتنی بر استفاده عقلایی بوده به طوری که مانع از تخریب محیط که مطلوب گردشگران است بشود (تخریبی که معمولاً بوسیله گردشگریهای دسته جمعی ایجاد می‌شود).

صنعت گردشگری در کل باید بتواند بر روی مراکز گردشگری زنده و با طراوت و نیز ایجاد محدودیت بر تأثیرات منفی گردشگری از جهت زیست محیطی تعادل بوجود آورد. تعاونیهای گردشگری که دارای آژانسهای مسافرتی و عکاسی یا عوامل گردشگری تعاونی باشند هدفشان تأمین فرصتهای گردشگری کم‌هزینه، کافی

ج - همکاری و همکارهای سازمانهای چند ملیتی، منطقه‌ای، ملی و محلی که با مسأله گردشگری با توجه به اهمیت زیست محیطی سرو کار دارند از جمله سازمان جهانی گردشگری، کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای اروپا (ECE)، سازمان آموزش فنی و فرهنگی سازمان ملل متحد (UNESCO) و غیره.

۷- بخش انرژی:

سوختهای فسیلی یکی از منابع محدود و پایان یافتنی است معهداً این گونه منابع سوختی حدود ۷۵٪ از کل مصرف انرژی جهان را تشکیل می‌دهند و فقط ۲۵٪ از مجموع مصرف انرژی جهانی از منابع انرژی قابل تجدید، تولید می‌شود.^۱ تاکنون کشورهای صنعتی بزرگترین مصرف‌کننده انرژی به ویژه انرژیهای تولید شده از سوختهای فسیلی می‌باشند در حالی که منابع عمده انرژی در نواحی روستایی در کشورهای در حال توسعه چوب‌های قابل سوخت، باقیمانده‌های محصولات در مزارع توأم با سوخت‌های انسانی و حیوانی می‌باشد.

تعاونهای تولید انرژی که در حال حاضر در بسیاری موارد در قالب اعضای اتحادیه بین‌المللی تعاونها (ICA) به نام تعاونهای برق شمرده می‌شوند. ترویج و تشویق استفاده بهینه از انرژی و تا حدودی استفاده از منابع انرژی قابل تجدید برای تولید برق در مناطق روستایی را به عهده دارند.^۱

با توجه به اینکه اخیراً کمیته انرژی اتحادیه بین‌المللی تعاون تشکیل شده است، تعاونهای بخشهای مختلف قادر خواهند بود با استفاده از تبادل اطلاعات ارزشمند در مورد روشهای ذخیره‌سازی انرژی و همچنین کاربردهای محدود از عوامل منابع انرژی جایگزین، نظیر نیروی آب و انرژی ژئوترمال (گرمای زمین) برخوردار شوند.

اهداف بخش تعاونهای انرژی:

- ۱- ترویج استفاده مطلوب از انرژی.
 - ۲- ارتقاء پژوهش در مورد منابع قابل تجدید انرژی جایگزین.
- روشها:

الف - توسعه و ترویج سالم و

روستایی.

ب - ارزیابی تأثیرات زیست محیطی مقدم بر توسعه مراکز گردشگری همینطور مکانهایی که قبلاً فعال بوده‌اند.

پ - ترویج و تشویق اکوتوریسم - گردشگری توأم با ترکیب آموزش زیست محیطی.

- ارتقاء و ترویج گردشگری که استفاده از زمینهای قابل تبدیل به زمینهای اردوگاهی مجاز باشد.

ت - تضمین تهیه و تأمین آب آشامیدنی سالم و به کارگیری و در اختیار گذاشتن فاضلاب بهداشتی و فاضلابهای صنعتی و جلوگیری از فرسایش زمین.

ث - مشارکت در حفاظت از منابع طبیعی حساس و تغییر یافته و احیاء و اصلاح آنها.

و مناسب برای اعضا تعاونها می‌باشد. در هر حالت اساساً اینگونه تعاونها همانند بخش صنعت گردشگری خصوصی دارای دل مشغولیهایی یکسانی می‌باشند به طوری که هر دو واحد با تأثیرپذیری از اعضای خود می‌توانند محیط را از اولویتهای برتری برخوردار سازند.

اهداف بخش گردشگری:

- ۱- ارتقاء گردشگری مناسب از نظر زیست محیطی
- ۲- مدیریت و حفظ و حمایت اکوسیستمهای ظریف و آسیب‌پذیر روشهای این بخش:
- الف - ترویج و تشویق تنظیم برنامه‌های گردشگری حساس فرهنگی و سالم زیست‌محیطی بعنوان استراتژی توسعه مطلوب و پایدار مناطق شهری و

ارتباطات و انتشار اطلاعات در همه بخشهای فعالیت تعاونیها می‌تواند پیش‌درآمد مهمی برای اجرای مصوبات سازمان ملل متحد باشد.

اهداف این بخش:

۱- افزایش آگاهیها در مورد مسائل مربوط به موضوع توسعه پایدار و محیط زیست
روشها:

الف - انتشار اطلاعات در مورد مسائل مربوط به توسعه پایدار و محافظت صحیح و درست زیست‌محیطی از طریق مطبوعات و انتشارات تعاونی.

ب - پخش و انتشار اطلاعات درباره فعالیتهای تعاونیها از جمله تسری زمینه فعالیتهای توسعه پایدار به حوزه بخش ارتباطات غیر تعاونی.

پی‌نوشت‌ها:

۱- دستور جلسه ۲۱ فصل ۱۴ پاراگرافهای ۱۴ و

۱۶

۲- دستور جلسه ۲۱ در ژوئن سال ۱۹۹۲ در کنفرانس سازمان ملل که در مورد زیست محیطی و توسعه در ریو (RIO) تشکیل گردیده بود بوسیله دولتها پذیرفته شد. همچنین در آن جلسه بر مسائل مبرم و ضروری و هدفهای فعلی جهت آماده نمودن جهان برای مقابله با معضلات قرن آتی تأکید دارد که مستعین‌کننده اجماع جهانی و تعهد سیاسی در بالاترین سطح همکاری و اشتراک مساعی در توسعه و زیست محیطی می‌باشد.

۳- دستور جلسه ۲۱ فصل بندهای ۲ و ۳۲

۴- عملیات کشاورزی، بازاریابی، خرید، تولید و سایر خدمات

۵- دستور جلسه ۲۱ فصل ۱۷ بندهای ۱۷ و ۷۰

۶- دستور جلسه ۲۱ فصل ۷ بندهای ۴ و ۷

۷- دستور جلسه ۲۱ سازمان ملل متحد فصل ۳۰ و

۲۰

۸- دستور جلسه ۲۱ فصل ۲۹ بندهای ۱ و ۲۹

۹- سورسن بنت Sorensen Bent «آبپنده انرژی قابل تجدید» در ECODECISION شماره ۴ مارس ۱۹۹۲ صفحات ۵۶-۵۴

۱۰- قابل ذکر است که تولید انرژی بزرگ برای

جوامع روستایی بتانسبل لازم برای ایجاد فعالیتهای درآمد زا که موجب بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی اینگونه جوامع می‌شود را افزایش می‌دهد.

۱۱- دستور جلسه ۲۱ فصل ۲۳ پاراگراف ۲۰-۲۳

ارائه نرخ وامهای اعطائی، جوایز بیمه‌ای مناسب یا سایر انگیزه‌های مالی.
پ - ایجاد مکانیزمهای مالی ابداعی توسعه پایدار از جهت زیست محیطی

۹- آموزش و آگاهیهای عمومی

یکی از شرایط اساسی برای رسیدن به توسعه پایدار، مشارکت وسیع مردم در سیاست‌گذاری است.^{۱۱}
شرط مشارکت دسترسی به اطلاعات مربوط به محیط و توسعه انجام یافته

تعداد کثیری از مردان و

زنان شاغل در امر

کشاورزی و تعاونیهای

مربوط به خدمات

کشاورزی مؤید این

حقیقت است که تعاونیها

از پتانسیل مهمی برای

افزایش تولیدات

کشاورزی برخوردار

هستند. به طوری که

بسیاری از نیازهای

تقاضای جهانی غذا را

رفع می‌نمایند.

بوسیله مقامات ملی، مؤسسات مستقل و واحدهای اقتصادی است. از جمله اطلاعات، درباره تولیدات و فعالیتهایی که احتمالاً تأثیر مهمی در محیط داشته و اطلاعات مربوط به اقدامات جهت حفاظت زیست محیطی، تعاونیها می‌توانند ابزار و وسایلی برای انتشار اطلاعات از بیرون و همینطور از درون نهضت تعاونی تأمین نمایند.

همانطوریکه در مقدمه این مقاله اعلام شد ایجاد آگاهی عمومی و آموزش اعضا تعاونیها و انجمن‌هایی که منشأ خدمات هستند یکی از کمکهای عمده نهضت تعاونی می‌باشد. وظیفه ایجاد

درست تعاونیهای انرژی از نظر زیست‌محیطی هم در کشورهای صنعتی و هم در حال توسعه (تعاونیهای برق و نفت شهری و روستایی و غیره).

ب - تهیه و تأمین کمک‌های اطلاعاتی و فنی به تعاونیها به منظور ترویج و تشویق استفاده از منابع قابل تجدید برای تولید انرژی.

- ارزیابی و استفاده از تجارب و آداب و رسوم افراد بومی در موارد مقتضی.

پ - شناسایی منابع انرژی جایگزین - سوختهای فسیلی، نیروی بادی و خورشیدی، نیروی آب و نیروی ژئوترمال (گرمای زمین) و غیره.

ت - رعایت دقیق مقررات نفت فلات قاره و انجام طرحها و نقشه‌های میدانی گازی که مربوط به شرکتهای تعاونی بوده و یا در مالکیت اینگونه شرکتهای می‌باشد و نیز ارزیابی هزینه‌ها، انتشار سهام دولتی و هرگونه اوراق قرضه و ضرورت اقدامات دیگر.

ث - ترویج و توسعه آموزش و تعلیم در زمینه ذخیره سازی انرژی.

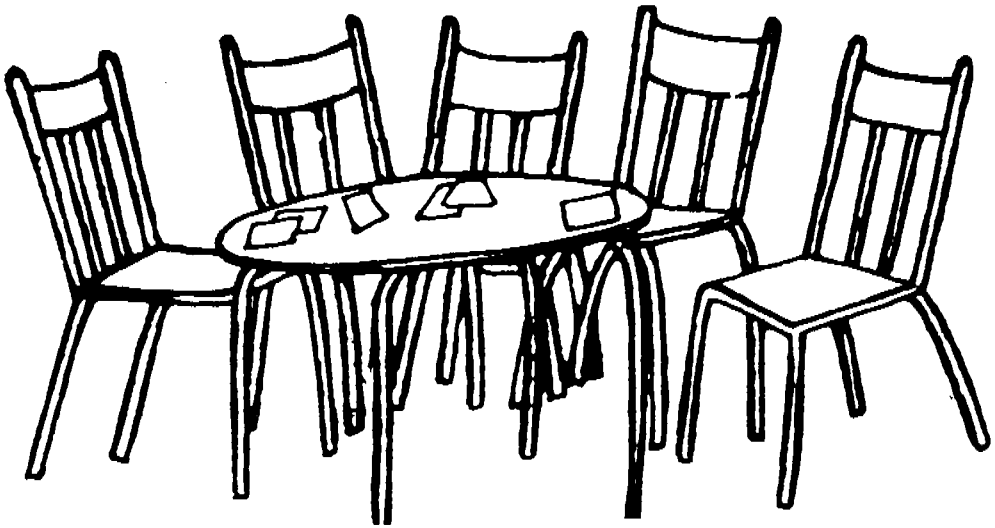
۸- بخش مربوط به امور مالی

حدود ۳۳٪ از سازمانهای عضو اتحادیه بین‌المللی تعاون، شرکتهای تعاونی فعال در امور مالی هستند که این تعاونیها به صورت بانکهای تعاون، پس‌انداز، تعاونیهای اعتبار و یا اینکه به شکل تعاونیهای مربوط به امور بیمه‌ای و غیره فعال می‌باشند. البته از آنجائی که انگیزه‌های اقتصادی در مورد فعالیتهای زیست محیطی شاید مؤثرترین روشها در عملکرد اینگونه تعاونیها باشد لذا تعاونیهای بخش مالی می‌توانند به صورت فاکتوری در زمینه تغییر نگرشها و خطمشی‌ها عمل کنند.

اهداف بخش مالی:

۱- ارتقا درست و صحیح توسعه پایدار زیست محیطی از طریق بکارگیری از مکانیزمهای مالی
روشهای این بخش:

الف - اتخاذ سیاستهای سالم زیست محیطی عموماً با رعایت موازین اخلاقی
ب - ارتقا سطح ابتکارهای صحیح و درست زیست محیطی از طریق پیشنهاد و

آیا کمیسیون تعاون به اهداف خود می‌رسد؟

مطالعه

گزارش،

«کمیسیون

تعاون (۲۰۰۱)»،

همراه با گزارشهای

قبلی، کمیسیون مستقل

تعاون (۱۹۵۸)»، کمیته

مشترک تجدید سازمان (۱۹۶۵)»،

«بررسی عمومی تعاون (۱۹۱۹)»، برنامه

منطقه‌ای (۱۹۶۸)»، و دیگر گزارشهایی

که به لحاظ اهمیت در درجه‌های بعدی

قرار می‌گیرند، نشان‌دهنده، زمان طولانی

صرف‌شده توسط نهضت تعاون پیرامون

مباحث و موضوعاتی است که بارها مورد

تأیید و تأکید قرار گرفته‌اند.

تحقیقات انجام شده از سوی «کمیسیون

تعاون» گویای مباحث و حقایق تازه‌ای نه

تنها در خصوص پیشنهادات مطروحه

توسط کمیسیون، بلکه شیوه‌ایست که

توجه خاص را به موضوع عدم توفیق

نهضت تعاون در بکارگیری یافته‌ها و

دستاوردهای کمیته‌های ویژه قبلی هدایت

می‌کند که صرفاً با هدف نیل به شیوه‌های

عملی پیشبرد، شرکتهای تعاونی و کمک

به آنها در حرکتهای رو به جلو فعال

بوده‌اند.

این کمیسیون با تمرکز روی دو موضوع

خاص به تحقیق پرداخته است.

الف - نهضت تعاون باید انگیزش، تعهد

و رسالت خویش را بازیابد.

ب - شرکتهای تعاونی باید روند ناکامی

و شکست را متوقف و توسعه را آغاز

کنند؛ نخستین واکنشها به «گزارش

کمیسیون»، دلگرم‌کننده بوده‌اند. عمده

□ پروفیسور جاشوایم فیلد

○ مترجم: محمود رحیمی

دستاوردهای «کنگره ویژه تعاون» با

تحسین همراه بوده و علائمی دال بر غلبه

بر پاره‌ای از مخالفت‌های پیشین پیرامون

«عضویت در گروه تعاونیهای تجارت و

خبرده‌فروشی (CRTO)» مشاهده

گردیده‌است. این امکان هم وجود دارد که

«کمیسیون تعاون» مرحله نوینی از توسعه

تعاونیها در بریتانیا را به روشنی تصویر

نماید. گزارش کمیسیون که در مقایسه با

گزارشهای قبلی با بهره‌مندی از آمیزه‌ای از

نظریات ارائه شده توسط کارشناسان

تعاون و هوادارانی مثل «جان مانکس» و

«لردسیمون»، توصیه‌هایی مبنی بر افزایش

کاربردی روشهای تولید از حیث کمی و

کیفی عرضه نموده که ارزشمند و برای

خارجیان نیز موثق بوده است. در این

راستا و برای رویارویی با روشهای سنتی

حاکم بر بنگاههای تجاری بریتانیای کبیر،

اندیشه‌های کمیسیون بر مبنای تثبیت

اهداف و تحکیم بنیادهای استراتژیک

نهضت بسنا نهاده شده است. بیانیه

پیشنهادی رسالت کمیسیون صرفاً بازتاب

پیشنهادهای استادانه و دقیقی است که

پیش از این مطرح شده است. بیانیه به

عنوان چکیده اصول کنونی نهضت تعاون،

چنین

اشعار

می‌دارد: «به

چالش کشیدن

روشهای سنتی اداره

بنگاههای تجاری

بریتانیای کبیر، مستلزم ایجاد

زیربنای مستحکم و ساختاری قدرتمند

برای تشکیل خانواده‌ای موفق در امر کار و

تجارت است که از ویژگیهای شفاف

اصول تعاون می‌باشد.»

مفاهیم مربوط به مصلحت عمومی

اصول تعاون در شرکتهای تعاونی،

هم‌اکنون کمرنگ شده اما در عوض چیزی

که به خوبی باقیمانده است، نیاز گسترده

به موفقیت در روشهای تجاری مبتنی بر

رویکرد تعاون است که برای بسیاری از

مردم همچنان جایگزین دیگر الگوهای

کسب و کار، می‌باشد. در دورانی که

بسیاری از مردم، نگرانی خود را همچنان

از مبادله روشهای گذشته در زمینه‌های

تجاری، به اقتصادی نوین برای عملیات

تجاری بازرگانی امروزی، پنهان نمی‌کنند،

کمیسیون مذکور، آشکارا به تبیین و تنظیم

نقش تعاونیها به عنوان قالبی برای مالکیت

گروهی در یک اقتصاد می‌پردازد که

اولویت نخست را به سرمایه می‌دهد.

آیا تعاونیها می‌توانند با یکدیگر همکاری کنند؟

بخش عمده‌ای از مباحث مربوط به

راهبرد آینده شرکتهای تعاونی، تحلیلی

بوده است که ابتدا توسط «جی. سی. گری»

ارائه گردید. بر این مبنا نهضت تعاون

می‌بایست با یکپارچه کردن تعاونیها حول محور یک سازمان واحد به فعالیت بپردازند، حتی اگر راه حل ترجیحی وی در ارتباط با ظهور کلیه فعالیتهای تجاری - تولیدی مشابه در قالب یک سازمان (شرکت) ملی مجرد، از حمایت ناچیزی برخوردار باشد. اگر چه در گزارش تحلیلی کمیسیون، در خصوص تغییر و تحولات سازمانی و تجدید ساختار فنی تعاونیها، بحثی به میان نیامده است، معذالک توصیه‌هایی پیرامون انجام تغییراتی هر چند اندک در این زمینه، ارائه گردیده است (چرا که اصلاح نواقص مسجود، بطور کامل، امکان‌پذیر نمی‌باشد).

دو مورد از مهمترین پیشنهادات ارائه شده، عبارتند از:

- تأسیس و راه اندازی «گروه ملی تسعاونیهای تجارت و خرده‌فروشی (CRTG) در قالب یک «آژانس انحصاری معاملات تجاری» برای کل نهضت.

- تجمیع و تقویت شرکتهای تعاونی مختلف برای فعالیت در چارچوب یک سازمان واحد، به گونه‌ای که این واحد تجاری، ارائه خدمات در بالاترین حد استاندارد در نقاط مختلف کشور را بعنوان هدفی غالب، برای خویش برگزیند. بررسی عمومی سال ۱۹۱۹ که در نوع خود، قدیمی‌ترین تحقیقات صورت گرفته در این زمینه محسوب می‌گردد، نشان داد به منظور مقابله با چالش ناشی از عملکرد فروشگاههای زنجیره‌ای، تعاونیها می‌بایست تحت عنوان یک هویت، نشان و دیدگاه تجاری مشترک، به فعالیت خود ادامه دهند. پیشنهادات مربوط به CRTG را، احتمالاً می‌توان قابل تحقق یافت، اگر چه جالب توجه‌ترین بخش کار، الزام تولیدکنندگان به اقدام از طریق CRTG به جای فعالیت انفرادی و به صورت تعاونیهای خرده‌فروشی، می‌باشد. پرداختن به چگونگی احتراز از یک چالش ناشی از بی‌اعتمادی، امری است دشوار، لیکن چالش اصلی این دو پیشنهاد، به نظر غیر استثنائی می‌نماید. اصولاً تغییر و تحول در راستای شفافیت، حاکمیت و استراتژی CRTG، هم‌اکنون تصویب گردیده‌است و حامیان اصلی

دستیابی به شرایط جایگزین با مصمم به پیوستن به CRTG هستند و یا قبلاً این کار را کرده‌اند.

کمیسیون، راههای شناخت یک بازار شبه‌داخلی به تعاونیهای خرده‌فروش را معرفی و پیشنهاد نموده است. انتظار می‌رود که تعاونیها بتوانند حداقل ۱۰ درصد از میزان سرمایه در گردش خود را بدست آورده و عملکرد آنها در قبال «شاخصهای اصلی عملکرد KPI» ارزیابی گردد، همانطور که تحلیلی منظم در خصوص دیگر تعاونیها و فروشگاههای بزرگ زنجیره‌ای، در قالب یک ارزیابی دقیق از عملکرد کلیه تعاونیها در بخشهایی که حوزه عمل آنها را پوشش می‌دهد، همواره در جریان خواهد بود. طبعاً هدف تحلیل مورد اشاره، اصلاح و بهبود عملکرد شرکتهای تعاونی می‌باشد.

«شاخصهای KPI» در کنار دیگر ارقام، به هیأت‌های مدیره و اعضا فعال تعاونیها در زمینه تقاضا برای انجام تحقیق و تفحص بیشتر پیرامون آمار و ارقام تعاونی خویش، کمکهای لازم را ارائه می‌نماید. نتایج اصلی حاصل از این بررسی، به مجمع عمومی، تقدیم خواهد گردید. ارائه گزارش ارزیابی جامع از فعالیتهای تجاری بازرگانی شرکتهای تعاونی به مجمع، مدیران شرکت‌ها را ملزم به رفع نواقص و کمبودهای مربوط به اداره تعاونیها خواهد نمود.

اتحادیه تعاون در زمینه اصلاح امور و بهبود روشهای اجرایی می‌تواند دارای نقشی محوری و پیشیناز باشد. در واقع، اتحادیه تعاون مجدداً بازسازی شده است - همکاری با مرکز تعاون بریتانیا UKCC*^۲ و قرار گرفتن در ترکیب ICOM، این اتحادیه را هم‌اکنون در مرکز نهضت تعاون بریتانیا، دارای نقشی به مراتب وسیعتر از دیگر نهادهای مشابه قرار داده است. کمیسیون نیز به اتحادیه در زمینه تهیه و ارائه گزارش و افزایش کارآئی در شرکتهای تعاونی، یعنی همان نقشی که همزمان با انتقال «خدمات مشاوره‌ای تجاری» به OWS در اواخر دهه ۶۰ میلادی از دست رفته بود، نقشی کلیدی و حساس محول نمود.

از جمله راهکارهای ایجاد بهبودی و

اصلاح امور در شرکتهای تعاونی، شامل انتصاب مشاوران اتحادیه تعاون بعنوان هیأت مدیره و در صورت امکان، تا آنجا که به یک خانواده مدرن و امروزی مربوط می‌شود، چگونگی برقراری نظم اداری و اجتماعی در شرکتهای دارای چارچوبهای غیرمنظم (غیراداری)، کاری بسیار دشوار است. چنانچه شرکت و اعضا فعال در آن شرکت، تمایل به چشم‌پوشی یا پوشش از عملکرد ضعیف خود داشته باشند.

واقعاً چیز زیادی در این زمینه برای انجام دادن وجود ندارد. مسائل مربوط به Millom به خودی خود، ناشی از کوششهای اولیه CWS با هدف افزایش تحول در شرکتهای دارای عملکرد ضعیف بوده است. که با کنار گذاشتن «سپرایمی» و در نتیجه پیوستن به CWS یا CRS از ورشکستگی نجات یابند. به دلیل ساختار و منابع مالی شرکتهای تعاونی و عشق مفرط آنها به ایجاد بحران در این زمینه‌ها، آشکارا، این خطر هم وجود دارد که کل نهضت درگیر ارائه توضیحات کامل و جامع به اعضا تعاونی‌هایی بشود که دارای عملکردی ضعیف بوده و به هر حال می‌بایست این ضعف عملکرد بنحوی به اعضا منتقل گردد.

عضویت و کنترل:

دو زمینه اصلی ناشی از یافته‌های کمیسیون به کیفیت عملکرد اعضا هیأت مدیره و نیاز مبرم به تقویت مجدد ارتباط آنها با اصل «عضویت» مربوط می‌شود. تحولات پیشنهادی برای هیأت مدیره مشابه توصیه‌های است که از سوی بخش حقوقی اتحادیه تعاون به دولت ارائه گردید؛ و به قانون بهترین عملکرد^۳ شهرت یافت. در بین بسیاری از توصیه‌های ارزشمند ارائه شده، اعطای نقش «سهامداران» به مستخدمین شاغل در تعاونیها از جمله توصیه‌های مطرح اما تا حدودی «محدودکننده» به شمار می‌رود. معذالک، مشکل اصلی، آنطور که مواد ۱ و ۲ فصل ۴ گزارش آمده، این است که بسیاری از اعضا هیأت مدیره حتی شایستگی اخلاقی را به پویا بودن ترجیح می‌دهند و این در حالی است

لازم جهت حضور گسترده‌تر اқشار مختلف جامعه در فعالیتهای تعاونی را به ارمغان بیاورد.

در واقع نیاز برای پیوستن بخش وسیعتر آحاد جامعه (تا حد امکان) به امر مشارکت در فعالیتهای تعاونی بود که موجب تشویق کمیسیون به توصیه میزان خرید حداقل سهم عضویت، برابر یک پوند، گردید.

لیکن، این پیشنهاد فاقد هرگونه تناسب و مزیت است، خرید سهم بدین لحاظ که در دنیائی که قطره‌ای نوشابه، با بلیط قطار زمینی، یا برگشت با اتوبوس هزینه دارد یک پوند، نمی‌تواند رقمی جلوه کند. لذا حداقل یک سهم ۵ پوندی مبلغی به مراتب ارزشمندتر است، زیرا علاوه بر تأمین هزینه‌های اداری صدور عضویت، خسارات و مشکلات ناشی از حضور اعضا غیرفعال در تعاونها (با آن دسته از اعضائی که به هر دلیل از شرکت جدا می‌شوند) را به خصوص برای جبران هزینه‌های استرداد سرمایه آنها، به خوبی و به موقع پوشش می‌دهد.

البته، عضویت و نظارت مردمی، چنانچه شرکت در برابر فشار بیرونی و یا فرار گرفتن در وضعیت انحلال (فروپاشی) قرار گیرد لازم خواهد بود تا دارائیها و امکانات تجاری بازرگانی و متعلق به اعضا بویژه اعضایی که به تازگی و صرفاً با هدف منتفع شدن از چنین فرآیندی به عضویت شرکت درآمده‌اند، آسیب‌پذیر نگردد. لذا، کمیسیون به شرکتهای تعاونی توصیه می‌کند که به منظور دفاع در برابر انحلال و از هم پشاشیدگی و یسا سرمایه‌گذاری دارائیها سعی در افزایش کارائی و ازدیاد سرمایه خویش نمایند. کمیسیون همچنین، توصیه مینماید که از طریق قوانین و مقررات دولتی، شرکتهای می‌بایست درخصوص حفظ و ایمنی دارائیهای خود در مقابل خطرات ناشی از انحلال و فروپاشی، اقدامات «لازم» را انجام دهند؛ البته این اقدامات را می‌توان عمدتاً و توسط تعاونیهای تهیه و توزیع (صنعتی) موسوم به Bill که از سوی «گارت توماس Gareth» در سال ۲۰۰۲، معرفی میشوند به منصفه ظهور رسانند.

تعاونیها، استفاده می‌نماید. کمیسیون همچنین به این واقعیت توجه خاص مبذول داشته است که شرکتهای تعاونی، بجز تعدادی معدود، اقدامات ناچیزی را در ارتباط با تقویت اصل عضویت، انجام داده‌اند. دیویس و دونالدسون گزارش کرده‌اند که میزان قابل قبول حضور اعضا در مجامع عمومی سه چهارم شرکتهای تعاونی کمتر از یک درصد بوده و تردیدی وجود ندارد که اکثریت اعضا، بجای احساس مالکیت نسبت به تعاونی خویش، خود را به دیده طرفداران و علاقمندان صرف به تعاونی می‌نگرند. کمیسیون عقاید و نظریات متعدد و متنوعی را برای معنادارتر کردن «عضویت» اظهار نموده است. کمیسیون مشارکت اجتماعی وسیعتر را توصیه می‌کند که نه تنها منعکس‌کننده ویژگیها و شعارهای تعاون باشد، بلکه زمینه‌های

که کاندیداهای بالقوه ممکن است که حتی به لحاظ پاداش و مزایای مالی محدود و نیز تحت تأثیر بدبینی زایدالوصفی که در ارتباط با آینده نهضت عنوان می‌گردد، از شرکت در انتخابات «شرکت تعاونی» عملاً منصرف شوند. کمیسیون بر این نکته تأکید دارد که بازار برای یک مدیریت خوب، بازاری رقابتی است، از اینرو می‌بایست حقوق و دستمزدها را در سطحی مناسب پرداخت نمود. لیکن پرداخت به مدیران ارشد، نباید صرفاً بر مبنای بازده سرمایه باشد بلکه براساس عملکرد و موفقیت‌های اجتماعی نیز باشد (یعنی همان ویژگیهای KPI).

در اینجا مجدداً، کمیسیون از بازارهای بخش خصوصی برای تشویق مدیران به منظور توجه و تمرکز در خصوص نیازهای تجاری و بازرگانی به شیوه

توسعه بیشتر و بیشتر:

کمیسیون بر این عقیده است که شرکتهای تعاونی به عنوان سازمانهایی که دارای مالکیت جمعی، هستند می‌بایست نسبت به افزایش راهبردهای توسعه در حد و اندازه اقدام نمایند. از اینرو در ارتباط با نحوه اداره این بخش، می‌بایست با دیدگاهی متکی به "تیروی کار جمعی و مکانیسم اقتصادی - اجتماعی"، به همراه "ساختار گروهی و تعاونی" با اختصاص به موقع "سود سهام متعلق به اعضا" و در راستای تأمین منابع مالی جدید برای انواع بنگاههای تجاری و نیز رفع نیازمندیهای محلی عمل گردد. البته ساختار و زیربنای اساسی، جهت پیشبرد این دیدگاه، قبلاً ایجاد گردیده است و نیاز به تحقق موارد فوق‌الذکر، نمی‌باشد، اما امکان بررسی و تحقیق پیرامون تأثیرگذاری عوامل مورد اشاره بر یکدیگر و کل قضیه، وجود دارد. در ارتباط با ترکیب عناصر دیگر و انسجام آنها در قالب یک "نهضت اشتغال‌زا"، "مؤسسات دولتی" و "گروههای اجتماعی و محلی" باید به صورت گسترده‌تر، به منظور توافق و تبیین یک استراتژی برای توسعه تعاونیها و نیز ایجاد "سیستم اقتصادی - اجتماعی" با فعال کردن بخش بنگاههای تجاری دارای مالکیت جمعی (مشترک) در یک اقتصاد قابل برنامه‌ریزی، با ارزشهای آشکار برنامه‌ریزی نمایند. لذا، هم نیروی کار جمعی و سیستم اقتصادی اجتماعی و هم پایه و اساس تعاونی، بیش از حد، شبیه قالبهای بنگاههای توسعه تعاونی می‌باشند که سالها روی آنها کار و تلاش شده و در عمل هواداران کمی را به دنبال داشته است. البته شاید این بار، حضور ICOM در مرکز فعالیتهای اتحادیه تعاون، چالشی بمراتب بیشتر و پاسخگویی قوی‌تر به نیازهای بخشهای مشارکتی و تعاونیهای کمتر توسعه یافته، به ارمغان بیاورد.

همچنین شرکتهای تعاونی می‌بایست، نسبت به انطباق نظارت (کنترل) اجتماعی و شاخص‌های کار گروهی (اجتماعی) درکنار اتحادیه تعاون به منظور هدایت تلاش شرکتهای تعاونی برای افزایش مشارکت اعضا و نیز ایجاد و تقویت زنجیره‌های ارتباط با جوامع آنها،

و توسعه اشکال دیگر فعالیتهای تعاونی، طرح و برنامه‌ریزی ضروری را ارائه نمایند اما شرکتهای تعاونی، از این نظر که تنها افراد بیکار، زمان کافی برای مشارکت در اختیار داشته و افراد به مراتب کمتری هم درگیر در فعالیتهای جوامع منطقه‌ای (محلی) بوده‌اند، نهادهایی خرد تلقی می‌شوند. سؤال مهم‌تر در خصوص تعاونیها این است که اصولاً چگونه شرکتهای تعاونی، می‌توانند نسبت به ایجاد علاقه در اعضا و ایفای نقشی به مراتب تمام و کمال در جامعه محلی خویش، به صورتی دقیق و کامل در ارتباط با کنترل و بازرسی برای ارزیابی و بررسی دستاوردها، اقدامات لازم را انجام دهند. حتی تلاش برای معنادارتر کردن مقوله عضویت، در بردارنده حمایتیهای بیشتر جهت ارائه آگاهیهای مرتبط با اقدامات جدید و متکی به دیدگاههای مثبت (حسن‌نیت) در زمینه دموکراسی موردنیاز اعضا نمی‌باشد. خوانندگان با مطالعات مربوط به افزایش عضویت در تعاونیها و ترسیم محتوی پیام تعاون پیرامون "بانک تعاون" و همچنین تجربیات ناشی از موارد گوناگون در تعاون "آکسفورد Oxford و سس‌ویندن Swindon و گلاستر Gloucester" آگاهی و آشنائی لازم را کسب خواهند نمود. مراجعه و بررسی بیشتر در مورد موفقیت‌های دو تعاونی مذکور، نشان می‌دهد که در چارچوب نهضت، در جاهای دیگر، اتفاقات زیاد و در عین حال با اهمیتی، به وقوع نپیوسته است.

از قرار معلوم و به جرأت می‌توان گفت که ایده "سود سهام گروهی (اجتماعی)، ریشه در تفکرات اعضا غیرتعاونی کمیسیون دارد. براساس این ایده تلاشی هدفمند برای تبیین میزان تفکرات ۱۰ درصد سود حاصله و ۳۰ درصد مجموع سودهای سهام پرداخت شده، انجام شده است. البته شرطی در این زمینه وجود دارد، مبنی بر اینکه شرکت تعاونی می‌بایست قبل از هرگونه طرح و تصمیمی برای پرداختن "سود سهام گروهی"، دارای فعالیتهای تجاری بازرگانی سودمند باشد. "سود سهام جمعی (اجتماعی) آشکارا، توصیه‌ای ارزشمند است اما به

همان نسبت هم درک چگونگی لزوم چنین سودی، دشوار می‌باشد. در موقعیت تجاری و بازرگانی جاری، شرکتهای تعاونی در صورتی که مایل به ادامه حیات و آینده‌نگری باشند، می‌بایست عملاً نسبت به حفظ و نگهداری منابع مالی خویش (حتی الامکان) تلاش کنند. بطور قطع و یقین، البته با توجه به تجربیات من در خصوص مشکلات تجاری و بازرگانی مشابه فراروی نهضت تعاون، هیچیک از سازمانهای فعال در بخش خصوصی، وقت زیادی را برای توسعه روشهای نوین واگذاری (تحویل) منافع به اشخاص غیرعضو، صرف نهموده‌اند. همچنین ممکن است این حقیقت خوب وجود داشته باشد که سود سهام جمعی "به نحوی با نمایندگان جوامع و سازمانهای محلی - منطقه‌ای مرتبط با تعاونیهای آنها گره خورده باشد. بانک تعاون نشان داده است که دیدگاههای بخشنده را می‌توان در راههای متنوع و گوناگون سودهای مربوط به مشارکت (سرمایه‌گذاری) اعضا/ مشتریان به کار گرفت و در ایجاد حس ملموس و محسوس در قسمتی از مراحل و مقاطع پرداخت سود سهام، از همین دیدگاهها بهره‌مند شد.

از "سود سهام جمعی (مشارکتی)" می‌توان در این راه استفاده نمود، لیکن ایده برداشت مردم در مورد شرکتهای تعاونی خودشان، بیشتر به تجربیات آنها به عنوان خریداران (مشتریان) به جای گیرندگان کمک و اعانه، بستگی دارد.

توسعه عملکرد تجاری و بازرگانی

همچنانکه تا کنون دریافته‌ایم، تمام توصیه‌های ارائه شده توسط کمیسیون، به یک اندازه ضروری نمی‌باشد. "گروه کاری معاملات تجاری نوین" که با هدف شناسائی زمینه‌های جدید یا قابل دستیابی در آینده، و به منظور گسترش و تقویت سهم نهضت (به ویژه درخصوص مفاد توصیه شماره ۲۰ گزارش) به عنوان جزئی از یک کل، تشکیل و راه‌اندازی گردید، به نظر متقاعدکننده نمی‌رسد!

چنین پیش‌شهاداتی، قبل از این هم، بخصوص در توصیه‌های "کمیسیون مستقل

تعاون^۶، ارائه گردیده است، اما با تأثیری بسیار کم در پیشبرد امور، مگر اینکه، گروه کاری (اجرایی) دقیقاً در ارتباط بسایک سازمان تعاونی فعال آماده پذیرش تملک و هدایت امور اجرایی پروژه تانیل به نتیجه نهائی باشد. توصیه شماره ۱۹ به تبیین تکنولوژی جدید و تجارت الکترونیکی^۷ می‌پردازد. این توصیه، نیاز مبرم شرکتهای تعاونی برای حصول اطمینان از ناکافی بودن فرصتهای تجاری تازه همراه با از دست ندادن شیوه خرده‌فروشی را تکنولوژی نوین یادآوری می‌نماید. CWS، استفاده از تکنولوژی در جهت تأسیس و راه‌اندازی تجارت تکنولوژیک و یک مرکز مشاوره برای ارائه خدمات مشورتی برای تعاونیها را به منظور به روز نگهداشتن (کارآمد کردن) آنها به ویژه در زمینه تماس مداوم با دستاوردهای جدید همواره مدنظر دارد.

نتایج و دستاوردها

گزارش کمیسیون تعاون ممکن است نسبت به گزارشهای

قبلی، به دستاوردها و موفقیتهای به مراتب بیشتری نائل آمده باشد، چرا که ضعف همیشگی اکثریت بخشهای نهضت و کاهش کمی تعاونیهای مستقل، به این معناست که گفتگو و اظهار نظر پیرامون استراتژیها و سازمانهایی که در حال حاضر از عوامل (کارگزاران) متخصص و کارآمد نسبتاً کمی بهره‌مند می‌باشند، گویای عدم پیشرفت در استفاده بهینه از علوم و فنون جدید در نهضت تعاون است. تنها تعداد کمی از شرکتهای تعاونی می‌توانند از پیشرفتهای چشم‌گیر فن‌آوری در عملکرد تجاری بازرگانی خویش، سخنی به میان آورند. علاوه بر این، حملات صورت گرفته به CWS از سوی Lanical و نیز علاقه و تمایل عوامل و دلالان برای خروج از عضویت در تعاونیها، چنگلی نشان‌دهنده این واقعیت است که اصولاً بقای شرکتهای تعاونی بر

مبنای احراز از شکست و ناکامی در امور تجاری بازرگانی قابل تضمین نبوده، بلکه عضویت فعال و تعهد نسبت به کارآمدی نهضت است که در تداوم حیات تعاونیها مؤثر واقع می‌شود.

گزارش کمیسیون گویای دستیابی به اهداف فراوانی بویژه در زمینه شناسایی و پذیرش نهضت از سوی علائق متنوع بیشمار است که بخوبی دریافته‌اند، تعاون نهضتی است عملگرا و متمرکز به اصول ممکن و دست‌یافتنی که در بین افراد و سازمانهای غیرتعاونی، شهرت و اعتبار فراوانی در رابطه با فرآیندهای دموکراتیک خویش، کسب نموده است. پیشنهادات ارائه شده برای اصلاح و بهبود امور تجاری در تعاونیها می‌بایست عمدتاً

گزارش کمیسیون گویای دستیابی به اهداف فراوانی بویژه در زمینه شناسایی و پذیرش نهضت از سوی علائق متنوع بیشمار است که بخوبی دریافته‌اند، تعاون نهضتی است عملگرا و متمرکز به اصول ممکن و دست‌یافتنی که در بین افراد و سازمانهای غیرتعاونی، شهرت و اعتبار فراوانی در رابطه با فرآیندهای دموکراتیک خویش، کسب نموده است.

با موفقیت در اجرا همراه باشند، لیکن پیشنهادات مربوط به سود سهام^۸ بخصوص برای سازمانهای جدید مولد تلاشهای تجاری بازرگانی به شیوه تعاون، پیشنهاداتی بیش پافتاده و غیرمأهرانه، به نظر می‌آیند. اگر چه بسیاری از ایده‌های (توصیه‌های) مطروحه را می‌توان در سالهای ۱۹۵۸ تا ۱۹۱۹ و اسناد و مدارک مربوط به آن ایام مشاهده نمود، معذالک این گزارش را در نوع خود می‌بایست گزارشی مدرن، ارزیابی کرد. در گزارش مربوط به تبدیل CRTQ به مرکزی منحصر بفرد برای معاملات تجاری بازرگانی دارای پیوندی کاملاً جدید با اعضا، در کنار مدافعات اساسی پیرامون تجدید حیات "اتحادیه تعاون فعال در سطح ملی"، اعتقاد مرکز مذکور به درک یک مأموریت تازه برای تدوین و به کارگیری روشهای حسابرسی (نظارت)،

بازرسیهای (کنترل) اجتماعی، شاخص نظارت بر عملکردها در سمتهای کلیدی، ساختارها و نحوه گزارش، نظارتهای حقوقی به مراتب بهتر، قوانین و مقررات جدید، فروشهای چندجانبه بین CIS و "بانک" های دیگر و سازمانهای نوین برای توسعه انواع دیگر تعاونیهای تجاری بازرگانی، از جمله محرکهای ارزشمند می‌باشد. روش دستیابی به این هدف از طریق "موسسه تجاری بازرگانی" به مراتب بهتر از انجمن فابیان^۹ می‌باشد، لیکن کالبد شکافی ساختمان یک نهضت اجتماعی دربردارنده دانش و آگاهی فوق العاده نسبت به آنچه در شرف وقوع می‌باشد، خواهد بود، مشروط بر اینکه مسائل و موضوعات روشن و آشکاری که

در گزارش کمیسیون مطرح گردیده است، مورد غفلت و بسی‌توجهی قرار گیرند!

پسروفسور "جاشوایم فیلد"^۸ مدیرکل مرکز تحقیقات خرده‌فروشی "تایتینگهام"^۹ طی سالهای متمادی تحقیقات گسترده‌ای

را پیرامون شرکتهای تعاونی خرده‌فروشی انجام داده است. وی در گذشته مشاغلی همچون "مدیرعامل یک شرکت تعاونی منطقه‌ای"، "نایب رئیس جنبش مالکیت مشترک صنعتی" و "سخنگوی دانشکده تعاون" را برعهده داشته است.

پی‌نوشت‌ها:

- 1- John Monks
- 2- Lord SIMON
- 3- CO-Operative Retail Trading Group
- 2-United Kingdom Coop.Center.
- 4- Code of Best Practice
- 5- IThe New Venture Working Group
- 6- Co-Operative Independent Commission
- 7- Fabian Society
- 8- Joshua Banmfield
- 9- Nottingham

گزارشی از:

برگزاری کارگاه آموزشی بنگاه‌های کوچک و متوسط اقتصادی در هند

اصغریات

اشاره

بنگاه‌های کوچک و متوسط اقتصادی نقش مهمی در اقتصاد اغلب کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه ایفا می‌کنند. اهمیت این نقش نه تنها به دلیل تنوع آنها بلکه به دلیل فعالیتشان در کلیه جنبه‌های اقتصادی است. مشارکت آنها در توسعه منطقه‌ای، نقش مکمل آنها در حمایت از بخشهای اقتصادی بزرگ و

قابلیت این بنگاهها در نوآوری و تطبیق با شرایط موجود، مورد تأیید صاحب‌نظران است. در کشورهای بسیار پیشرفته اقتصادی مانند ژاپن، آلمان و فرانسه نیز بیش از ۸۵٪ شرکتها را این نوع بنگاهها تشکیل می‌دهند و بیش از ۷۰٪ کارکنان شاغل بخش صنعت را در استخدام دارند. با توجه به اهمیت نقش بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی، شورای ملی

بهره‌وری هند و سازمان بهره‌وری آسیایی (APO) با همکاری بانک توسعه صنایع کوچک هند، بانک ایالتی هندوستان، شورای تحقیقات علمی و صنعتی و اکسیم (Exim) اقدام به برگزاری کارگاهی در مورد بنگاههای کوچک و متوسطه اقتصادی با عنوان (شتاب بخشیدن به رشد و افزایش رقابت در علم اقتصاد) نمودند. در طول برگزاری کارگاه، تعداد هشت

سخنران از کشورهای ژاپن، تایلند، کره، جمهوری خلق چین، سنگاپور و مالزی به همراه کارشناسانی از کشور هند، به ایراد سخنرانی در زمینه توسعه و ارتقا بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی پرداختند و از این طریق به تبادل تجارب خود در زمینه شتاببخشیدن به رشد و افزایش رقابت اینگونه بنگاهها پرداختند. دستاورد این کارگاه در قالب توصیه‌ها و نتایج، به شرح زیر به اطلاع علاقمندان می‌رسد:

توصیه‌ها

الف - تغییر وضعیت بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی

۱- در تعیین سیاستها باید در ابتدا بر توسعه بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی تأکید شود تا آنها قادر به رقابت بیشتر و رویارویی با چالشهای بازار بسیار متنوع اقتصادی گردند. تأکید بر سیاستهای حمایتی باید بتدریج جایگزین نقش حمایتی دولت شود.

۲- همکاریهای متقابل بین این بنگاهها باید مورد حمایت قرار گیرد؛ از جمله سیستم‌های اعانات متقابل، برای تضمین دسترسی به پول و اعتبارات مالی با توجه به شیوه‌های متداول در ژاپن.

۳- در عصر دانش، تأسیس بنگاههای اقتصادی پیشرو در زمینه‌های تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات و بیوتکنولوژی، بایستی در سیاستگذاریها مورد توجه قرار گیرد.

۴- سیاستها و برنامه‌ها باید به نحوی تدوین شوند که به ایجاد فضای لازم برای تشویق همکاری بین بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی، کادر تحقیقاتی و فعالیتهای اقتصادی بزرگتر به منظور نوآوری و ارتقاء تکنولوژی، کمک نمایند.

ب - تکنولوژی و نوآوری

۱- موضوع کلیدی در افزایش رقابت این است که آیا در «آجر و ملاط» (او در اصطلاح فارسی: در خمیره) بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی، توان تکنولوژیکی برای رفع موانع نوآوری وجود دارد. رهیافت صحیح آن است که شیوه عملی برای دستیابی به تکنولوژی بالاتر اتخاذ گردد.

۲- رهیافتهای موفقیت‌آمیزی که

کیفیت بالای کالاها و خدمات ارائه شده، از جمله خواستههای اساسی مشتریان در سراسر جهان می‌باشد. بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی نیاز به انقلاب در فرهنگ کیفیت از طریق اجرای مدیریت مناسب و از جمله مدیریت هزینه دارند. تأکید بر ایزو ۹۰۰۰ و سایر سیستمهای مدیریت کیفیت نه تنها برای ورود به بازار جهانی، بلکه برای بهبود کیفیت محصولات و دستیابی به کاهش قیمتها؛ یک ضرورت است.

توسط سنگاپور به اجرا در آمده و موجب توسعه قابل ملاحظه اقتصادی از طریق بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی و برنامه تکنولوژی آفرینی (Technopreneurship) در طول دو دهه گذشته شده است؛ می‌تواند به عنوان مدلی مناسب برای کشورهای در حال توسعه مطرح باشد.

پ - امور مالی و ریسک سرمایه‌گذاری

۱- تأمین مالی از ضروریات فعالیت بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی است. یک ساختار اثربخش و یکپارچه باید منتج به توسعه مالی و اعتباری، بویژه برای سرمایه‌گذاری مخاطره‌آمیز گردد. دسترسی آسان و سریع به سرمایه برای تحقق اهداف این بنگاهها، ضرورت تام دارد.

۲- اگر انتظار سرمایه‌گذاری و پرداخت وام از سوی مؤسسات مالی به بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی را داریم، باید به ارتقای فن‌آوری، کوشش برای تولید پاکیزه‌تر، بازاریابی صادراتی و انجام ارزیابی برای افزایش رقابت، توجه

بیشتری نماییم.
ت - کیفیت

۱- کیفیت بالای کالاها و خدمات ارائه شده، از جمله خواستههای اساسی مشتریان در سراسر جهان می‌باشد. بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی نیاز به انقلاب در فرهنگ کیفیت از طریق اجرای مدیریت مناسب و از جمله مدیریت هزینه دارند. تأکید بر ایزو ۹۰۰۰ و سایر سیستمهای مدیریت کیفیت نه تنها برای ورود به بازار جهانی، بلکه برای بهبود کیفیت محصولات و دستیابی به کاهش قیمتها؛ یک ضرورت است.

۲- تقویت چارچوبهای نهادی به منظور مشاوره و آموزش بهره‌وری، بهبود کیفیت و توسعه منابع انسانی برای دستیابی به قیمت مناسب کالاها، تولیدی، یک نیاز مبرم است.

ث - همکاری بین بنگاهها و اتحادیه‌های راهبردی

۱- اقتصاد تجاری جدید مبتنی بر «تغییر مداوم» و مستلزم همکاری بنگاههای مستقل در قالب اتحادیه‌ها برای نیل به تفوق در بازار است. همکاری در قالب اتحادیه‌های راهبردی برای بقا در بازار ضروری بوده و اعتماد و تبادل تجارب متقابل دو جزء ضروری برای موفقیت اتحادیه‌های راهبردی می‌باشند.

۲- این بنگاهها اطلاع کمی از جنبه‌های مختلف اتحادیه‌های راهبردی دارند؛ لذا نیازمند تعلیم و ایجاد فرصت برای پیوستن به اتحادیه به‌عنوان بخشی از حمایت‌های نهادی می‌باشند.

ج - بازاریابی خلاق

در عصر مشتری محوری، نیازمند تأکید بر راهبردهای بازار هستیم. برخی رهیافتهای خلاق برای بازاریابی عبارتند از:

۱- تطبیق تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات با محصولات تولیدی و بازاریابی آنها به‌منظور پاسخگویی به نیازهای زمان

۲- تأکید بر تحویل کالا به مشتری با قیمت و کیفیت مناسب

۳- ایجاد تصویری کلی از توسعه با تأکید بر بهبود مستمر فعالیتهای جاری

اقتصادی و کارآفرینی

رویاریوبی با چالشهای ناشی از رقابت را تدوین نمایند. سیاستهای حمایتی و ایجاد تسهیلات برای توسعه آنها باید جایگزین سیاستهای حفاظتی شوند تا قدرت رقابت بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی افزایش یابد.

۳- اقدامات بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی و حمایتیهای نهادی

تازمانی که این بنگاهها انجام اقداماتی برای تغییر وضعیت خود در زمینههایی مانند: تکنولوژی، کیفیت، کاهش هزینه و بازاریابی را در دستور کار خود دارند، کوششهای آنان باید مورد حمایتیهای نهادی لازم قرار گیرد.

۴- نقش سازمانهای بهره‌وری

شایستگی‌های سازمانهای ملی بهره‌وری (Npos) در کشورهای عضو سازمان بهره‌وری آسیایی باید افزایش یابد تا پاسخگوی نیازهای گسترده این بنگاهها باشند. سازمان بهره‌وری آسیایی نیز باید خدمات بیشتر و گسترده‌تر تخصصی را در قالب خدمات کارشناسی فنی و مأموریت‌های مطالعات و مشاهده‌ای (حضور) به کشورهایی که بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی آنها از عملکرد خوبی برخوردار می‌باشند؛ ارائه نماید. این امر، سایر نهادها مانند سازمانهای ملی بهره‌وری و از جمله خودبنگاههای اقتصادی را وادار به فراگیری تجارب خوب مدیریتی اینگونه بنگاهها در سایر کشورها و چگونگی توسعه مهارت‌های لازم و افزایش توان رقابتی خواهد نمود تا ضمن مواجعه با مقتضیات رقابت با سایر بنگاههای اقتصادی از طریق افزایش بهره‌وری، بهبود کیفیت و کاهش هزینه‌ها، به رشد خود شتاب بخشند و از ادامه حیات بلندمدتشان اطمینان حاصل نمایند.

مأخذ:

"Enhancing SME competitiveness in the Age of Globalization", Asian productivity organization, Tokyo, 2002.

- 1- small and medium enterprises
- 2- Asian productivity organization
- 3- National productivity organization ●

۱- جوامع در حال توسعه نیاز به فراگیری فرهنگ تجاری، اخلاق کار و خصوصیات کاری متناسب با جوامع صنعتی با توجه به بازارهای جهانی بسیار متغیر کنونی از طریق مهارت‌های کارآفرینی دارند.

۲- دولت و نهادهای وابسته به آن در کشورهای در حال توسعه باید به نوآوری در طراحی راهبردهای مداخله‌گرایانه، به‌منظور توسعه مهارت‌های کارآفرینی مورد نیاز برای ایجاد بنگاههای اقتصادی جدید و تقویت بنگاههای موجود با هدف افزایش رقابت و رشد بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی، روی آورند.

د - بنگاههای کوچک و متوسط

اقتصادی و مدیریت منابع انسانی

۱- در عصر نوآوری کنونی، آفرینش دانش و آموزش مستمر، پیوندی عمیق با کارایی و سیستم‌های کار دارند. از اینرو، هوشمندی کارکنان، پیشرفت و آمادگی آنها برای انجام وظیفه و در نتیجه، نوآوری و فعالیتهای کارآفرینی، داده‌های (Inputs) اساسی برای کسب بهبود مستمر فعالیت بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی است.

۲- سرمایه‌گذاری در زمینه آموزش مستمر و آموزش مجدد منابع انسانی، همراه با ارتقای زیربنایی تکنولوژی اطلاعات، از ضروریات عصری است که تغییرات سریع از ویژگیهای آن است.

نتیجه‌گیری

۱- نقش بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی

از آنجا که توسعه اینگونه بنگاهها با توجه به انعطاف‌پذیری و سایر امتیازات آنها، عاملی کلیدی برای رشد سریع اقتصادی و ایجاد تغییر در ویژگیهای فرهنگی اجتماعی کشورهای منطقه آسیا و اقیانوسیه می‌باشد؛ این کارگاه بر توسعه آنها تأکید می‌نماید.

۲- سیاست‌گذاری و چارچوب قانونی

با توجه به اهمیت وجود بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی، دولتها باید تعریف مناسبی از آنها ارائه نموده و سیاستها و چارچوبهای قانونی مناسب برای توسعه اینگونه بنگاهها به‌منظور

۴- بهره‌برداری مناسب از پیوند با بنگاههای چندملیتی به‌منظور ورود به بازارهای جهانی

چ - محیط

۱- بطور کلی، بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی وجود پیوند مستحکم بین محیط و تجارت را به‌خوبی درک نکرده‌اند. و این امر مستلزم تلاش زیاد در راستای «پرداخت حق جلوگیری از آلودگی» به‌منظور جلب رضایت و علائق متغیر جامعه است.

۲- رهیاقت‌هایی چون: مناطق آزاد تجاری، طرحهای مربوط به چگونگی برخورد با پسابهای کارگاهها و رهیاقت‌های مشارکت‌جویانه به‌منظور کاهش ضایعات تحت عنوان «چرخه‌های کاهش ضایعات» (همانند چرخه‌های کیفیت) به نحوی که در هند به اجرا درآمده است؛ برخی از راهبردهای عمومی مورد عمل انجمنهای صنفی بنگاههای کوچک و متوسط اقتصادی است. علاوه بر این، آنها باید حتی الامکان به تکنولوژی‌های تولید پاک (سازگار با محیط زیست) روی آورند.

ح - تک‌نولوژی اطلاعات و بیوتکنولوژی در بنگاههای کوچک و متوسط

۱- یکپارچگی تکنولوژی اطلاعات در این بنگاهها بایستی ایجاد گردد. این مهم به شکلی موفقیت‌آمیز در جمهوری خلق چین در چهارمرحله به اجرا درآمده است؛ ایجاد سایت اینترنتی، حسابهای مسالی، پردازش الکترونیکی اطلاعات، مدیریت نحوه ارتباط با مشتری و مدیریت خرید زنجیره‌ای.

۲- همانگونه که انقلاب تکنولوژی اطلاعات به ایجاد تغییر پارادایم در فعالیتهای صنعتی منجر گردید؛ توسعه بیوتکنولوژی نیز همان تأثیر را بر محصولات و فرآیندهای کشاورزی و صنایع وابسته به آن خواهد داشت.

۳- توسعه زیربنایی تکنولوژی اطلاعات به شکل شبکه‌های ارتباط مخابراتی و غیره، می‌تواند مکمل کوششهایی باشد که در زمینه یکپارچگی تکنولوژیکی اینگونه بنگاهها باشد.

خ - بنگاههای کوچک و متوسط

سیاستهای مبتنی بر تشویق سرمایه‌گذاران خارجی با بسیج امکانات داخلی، اصلاح ساختار مدیریت، اتخاذ سیاستهای سخت‌مالیاتی برای حمایت از تولیدات داخلی و گسترش بخش خصوصی و واگذاری تدریجی صنایع دولتی به بخش‌های خصوصی و کنترل و نظارت دولت بر آنها است.

آشنایی با بخش تعاون مالزی

وزارت زمین و توسعه تعاون مالزی این وزارت از چهار واحد، سه اداره و شش سازمان تشکیل شده است.

• واحدها

۱- واحد خدمات اداری

۲- واحد مالی

۳- واحد مقررات و توسعه

۴- واحد اطلاعات مدیریت

• ادارات

۱- اداره نقشه‌برداری و نقشه‌کشی مالزی

۲- اداره تعاونیهای روستائی و شهری مالزی

۳- اداره کل زمین و تعاون

• سازمانها و مراکز

۱- سازمان مسؤول اراضی دولتی و توسعه اراضی

۲- دانشکده تعاون مالزی

۳- سازمان بانک روستائی مالزی

۴- سازمان اراضی ساراواک

۵- سازمان هیأت مدیره توسعه اراضی ساراواک

۶- سازمان توسعه بین‌تولا

اداره توسعه تعاون مالزی

پیشینه

اداره توسعه تعاون مالزی در جولای ۱۹۲۲ تأسیس شد. این اداره متعهد شد با پایبندی به قانون شرکتهای تعاونی سال ۱۹۹۳ (مصوبه ۵۰۲) و مقررات تعاونی‌ها در توسعه و رعایت قوانین کوشا باشد.

۱- نگرش

- ایجاد شیوه‌مدیریتی کارآمد برای رسیدن به فرهنگ سرآمد
- اجرای برنامه‌های توسعه در راستای اهداف برنامه هفتم

آشنائی با کشور

مالزی

و بخش تعاون آن

○ ترجمه و گردآوری: ظاهره اکبری

قرارگرفتن فرهنگ ملایو به دلیل حضور قومیت‌های متعدد، دولت‌مردان این کشور ایجاد هویت واحد مالزیایی و وحدت ملی را از اولویت‌های برنامه خود قرار داده‌اند.

از طرفی تجربه موفق دهه گذشته و اعتماد به نفس مدیریت اقتصادی مالزی، دولت این کشور را بر آن داشت که با طرح و اجرای یک برنامه ۳۰ ساله توسعه اقتصادی (تا سال ۲۰۲۰) مالزی را به یک کشور کاملاً صنعتی و پیشرفته تبدیل نماید بدین ترتیب در حال حاضر می‌توان مالزی را در حال تبدیل شدن به یک کشور تازه صنعتی شده قلمداد نمود. موفقیت مالزی در زمینه‌های اقتصادی مرهون

مالزی کشوری است واقع در جنوب شرقی آسیا، به طول ۳۲۹/۷۵۰ کیلومتر مربع (۳۲۸/۵۵۰ کیلومتر مربع خشکی، ۱/۲۰۰ کیلومتر مربع آبی) که از راه خشکی با کشورهای اندونزی، برونئی هم مرز است. همسایگان آبی آن در شمال تایلند و در جنوب سنگاپور می‌باشند. این کشور به سال ۱۹۵۷ از سلطه دولت انگلیس خارج و به استقلال رسید.

در این کشور به دلیل تنوع فرهنگی و ساکنان چینی و هندی‌تبار، به طور همزمان شاهد بخش اعظمی از فرهنگ آسیایی می‌باشیم. علی‌رغم تنوع فرهنگی و با توجه به مهاجرت انبوه چینی‌تبارها به این کشور در قرن نوزدهم و تحت الشعاع

شمای وضعیت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور مالزی

مساحت	۱۲۷/۳۱۶ (مایل مربع) ۳۲۹/۷۵۰ (کیلومتر مربع)
جمعیت	۲۲/۶۶۲/۳۶۵ (تا سال ۲۰۰۲)
آب و هوا	استوایی، گرم و مرطوب
نرخ رشد جمعیت	۲/۳
واحد پول	رینگت
ارزش پولی	۳/۸ رینگت = ۱ دلار
پایتخت	کوالالامپور
شهرهای بزرگ	کوالالامپور، جرج تاون
زبان	باهاسا (رسمی)، انگلیسی، چینی، تامیل
نژاد	مالی و غیره (۵۹٪ ملابو (نویان مالزی)، ۳۲٪ چینی تبار، ۹٪ هندی)
مذهب	مسلمان شافعی مذهب (مالایی ها: ۵۸٪)، بودائیت (اکثریت چینی ها، ۱۷٪)، هندو (اکثریت هندی ها، ۷٪)، کفسوسپوئیسیم (۱۱٪) مسیحی (۸٪) نائوئیسیم (۷٪)
احزاب سیاسی	دارای احزاب سیاسی متعدد
قدرتمندترین حزب سیاسی	جبهه ملی به رهبری مهاتیر محمد
تقسیمات کشوری	۱۱ ایالت + کوالالامپور (شبه جزیره مالزی) و دو ایالت صباح و ساراواک در شرق
نوع حکومت	پادشاهی مشروطه
روز ملی	۳۱ اوت برابر با روز استقلال
پادشاه	سید سراج الدین سید پونرا جمال البیل
نخست وزیر	دکتر مهاتیر محمد (رئیس فوه مجریه)
معاون نخست وزیر	عبدالله... بدایوی (برای جانشینی مهاتیر محمد پیشنهاد شده است)
نرخ باسواد	۷۸٪ (تا سال ۱۹۹۹)
منابع طبیعی	قلع، نفت، الوار، مس، سنگ آهن، گاز طبیعی و بوکسیت

هدف ۲

تضمین گام برداشتن نهضت تعاون در مسیر قانون و اصول تعاون

هدف ۳

تشویق و پایه گذاری اخلاقیات در نهضت تعاون کشور برای همکاری در پیشرفت جامعه

۷. راهکارها

۱: تشویق افراد با نیاز مشترک برای پیوستن به تعاونیها

۲: هدایت و یاری نهضت تعاون برای ارتقاء توان اقتصادی تعاونیها و مدیریت کارآمد و متخصص

۳: کمک به نهضت تعاون برای ایفای نقش مؤثر در توسعه تجارت

Bumiputera

۴: کمک به تعاونیها برای اداره منابع و تولید بیشتر

۵: ارائه خدمات مشاوره و کمک به تعاونیهای جدیدالتأسیس

۶: الزام و پایبندی به قوانین و مقررات

۷: تشویق فعالیت‌های خوب

۸: فراهم کردن زمینه‌های بیشتر تجاری و تولیدی در تعاونیها

۹: استخدام کارکنان توانمند، آگاه و آموزش دیده و متخصص با دیدگاهی مثبت و انعطاف پذیر برای توسعه نهضت تعاون

۱۰: کمک و بازسازی تعاونیهای غیر فعال

۱۱: توسعه سیستم اطلاع رسانی مدیریتی برای کمک به برنامه ریزی، اداره توسعه تعاون و ایجاد پایگاه اطلاعاتی که در دسترس نهضت تعاون است

۱۲: مسلک نمودن اخلاق کار در مدیریت و تشویق به ابتکار عمل با بهره برداری از فن آوری اطلاع رسانی

در نتیجه تغییرات حاصله در نهضت تعاون، قانون تعاون سال ۱۹۴۸ مالزی به عنوان ابزار قانونی و هدایتی تعاونیها کارآمدی لازم را از دست داد در نتیجه نیاز به اصلاح و جایگزینی قانون سال ۱۹۹۳ الزامی شد. قانون جدید مقررات مختلف جاری در کشور را یکپارچه نمود.

برای مؤثر کردن اصول تعاون و رعایت قانون، مقررات تعاونیها به سال ۱۹۹۵ تصویب شد.

تعاونیها

• توجه به جامعه

• منابع انسانی آگاه در بخش تعاون

• ارائه خدمات مؤثر و کارا

۴. رسالت

هدایت نهضت تعاونی کشور برای ایفای نقش مؤثر در توسعه اقتصادی اجتماعی کشور برای تقسیم عادلانه ثروت

۵. سیاست

نظاممند نمودن و تشویق به همکاری اداره توسعه تعاون مالزی با نهضت تعاون برای تحقق اهداف

۶. اهداف

هدف ۱

کمک به توسعه نهضت تعاون به عنوان سازمانی اقتصادی - اجتماعی انعطاف پذیر، خودیار و دارای رقابت سازنده برای ساختن جامعه ای مولد و پایدار.

هدف ۲

• نظارت و کنترل مؤثر بر نهضت تعاون مالزی مطابق قانون و مقررات تعاون مالزی

• فراهم کردن زمینه آموزش به منظور تأمین نهضت تعاونی پایدار و توانمند

۲. عملکرد

• ثب و اصلاح اساسنامه تعاونیها

• اجرای قانون و نظارت بر حسن اجرای قانون

۳. هدف نهایی

• حمایت مالی تعاونیها

• ارائه خدمات مشاوره ای

• هدایت اداره امور مالی و منابع انسانی

• طرح و اجرای برنامه های توسعه

• اجرایی نمودن طرح های اداره توسط تعاون برای رسیدن به اهداف ذیل:

• نهضت تعاونی پویا و فعال

• شبکه کارآمد برای رقابت در

محصولات مورد نیاز و کالاهای مصرفی و نیز سایر خدمات رفاهی مورد نیاز کارکنان را ارائه می دهد، این فدراسیون همچنین دارای کلوب ورزشی و رفاهی و یک مهد کودک می باشد. سه بخش مهم دیگر در فدراسیون تعاونی مالزی به شرح زیر می باشد:

۱- دفتر خدمات (BPA) که مسؤلیت ارائه خدمات دفتتری، مالی و نظارت واحدهای تدارکات و خدمات را برعهده دارد.

۲- دبیرخانه که مسؤلیت برگزاری مجامع ملی، ایالتی و سایر جلسات را برعهده دارد.

۳- واحد B4P که مسؤلیت آموزش، خدمات، انتشارات، تحقیق و توسعه را برعهده دارد.

سازماندهی همایش ها، کنفرانس ها، سمینارها، کارگاهها و انتشار خبرنامه، مجله، سروشور و سایر کارهای اطلاع رسانی جمع آوری و ارائه گزارشات از تعاونیهای عضو و ارائه برنامه های کوتاه مدت آموزشی از دیگر وظایف این بخش می باشد.

فدراسیون تعاونی مالزی دارای تشکیلات صندوق ضمانت (ASA) و صندوق آموزش (TAPAK) می باشد که مسؤلیت ضمانت پرداخت وام به تعاونیها و فرزندان کارمندان و اعضای تعاونیهای تحت پوشش را برعهده دارند. - برحسب موفقیت دانش آموزان این وامها قابل تبدیل به کمک هزینه تحصیلی بوده و بدون بهره و کارمزد می باشد.

- برنامه های آموزش از راه دور این برنامه ها شامل حسابداری تعاونی، ممیزی داخلی و... می باشد.

- بازی پتانگو Petanque game (این بازی از سوی فدراسیون تعاونی مالزی معرفی شده است).^۴

- انتشارات
واحد انتشارات علاوه بر انتشار جزوات، مجله ماهیانه پسلانکار PEIANCAR، کتب و کتابهای تخصصی در زمینه دوره های ممیزی داخلی منتشر می کند.

- توسعه تعاونیهای مدارس
در حال حاضر ۸۰ درصد از تعاونیهای

تولید ناخالص ملی	۲۲۳/۷ میلیارد دلار (تا سال ۲۰۰۰)
نرخ حقیقی رشد	۸/۶٪
تورم	۱/۷٪
نرخ بیکاری	۲/۸٪
نیروی کار	۹/۶ میلیون
تجارت محلی و تورسم	۲۸ درصد
تولیدات	۲۷٪ (تا سال ۲۰۰۰)
کشاورزی، جنگلداری و شیلات	۱۶٪
خدمات	۱۰٪
بخش دولتی	۱۰٪
ساخت و ساز	۹٪
کشاورزی	
اراضی قابل کشت	۳٪
تولیدات کشاورزی	کائوچو طبیعی، روغن نخل، برنج، کاکائو، غلات، نارگیل، فلفل، الوار، شبه جزیره مالزی (کائوچو، روغن نخل، کاکائو، برنج)، ایالت ساراواک (کائوچو، فلفل، الوار)
صنایع عمده	لاستیک، فرآورده های روغن نخل، صنایع سبک، الکترونیک، استخراج و ذوب فلز، الوار و فرآوری محصولات کشاورزی، تولید و تصفیه نفت، شبه جزیره مالزی (کائوچو، فرآوری و تولید روغن نخل، صنایع سبک، الکترونیک، استخراج ذوب فلز)، ایالت صباح (فرآوری چوب و الوار، تولیدات نفتی) ایالت ساراواک (فرآوری محصولات کشاورزی، استخراج و تصفیه نفت)
شرکای تجاری	واردات: ژاپن، آمریکا، سنگاپور، تایلند، چین، کره جنوبی، تایلند، آلمان، اندونزی و فیلیپین صادرات: آمریکا، سنگاپور، ژاپن، چین، هلند، هنگ کنگ، تایلند، کره جنوبی، تایلند، انگلیس
اقلام صادراتی و وارداتی	صادرات: لوازم برقی، الکترونیک، محصولات شیمیایی، ماشین آلات و قطعات، گاز مایع، روغن نخل، کائوچو، فلز، محصولات نفتی، الیاف، پارچه و محصولات چوبی واردات: قطعات، لوازم برقی، ماشین آلات، مواد شیمیایی، تولیدات فلز، تجهیزات پزشکی، نفت خام و مواد غذایی

طریق آموزش، تبلیغات و کمک رسانی به تعاونیها در جهت اداره و مدیریت صحیح با آگاه سازی و آموزش و نیز ارائه خدمات مورد نیاز اعضا انجام وظیفه می نماید. این مرکز به هیچ وجه به فعالیت های تجاری نمی پردازد و عمده وظایف آن ارائه خدمات، آموزش و نمایندگی نهضت تعاون را برعهده دارد.

الف - بخش های مهم فدراسیون تعاونی مالزی (آنکازا)
فدراسیون تعاونی مالزی دارای ۲۸۲ کارمند و یک فروشگاه است که

بازوهای یاری دهنده نهضت تعاون مالزی

۱- فدراسیون تعاونی مالزی (آنکازا)

این نهاد در سال ۱۹۷۱ به ثبت رسید و تا دسامبر سال ۲۰۰۲ با ۱۴۵۵ تعاونی و ۳ میلیون عضو در رأس نهضت تعاون مالزی فعالیت می نماید.^۳ اهداف این نهاد ایجاد وحدت رویه و حضور در عرصه های اقتصادی و اجتماعی کشور مالزی به عنوان نماینده نهضت تعاون مالزی در سطح ملی و بین المللی که با بسط و توسعه مفهوم و اصول تعاون از

المللی و کمیته زنان ICA، تعاونی ملی مالزی همچنین عضو سازمان تعاونیهای آسیایی ACO می باشد.

ب - تعاونیهای عضو تعاونی مالی مالزی

ردیف	نوع تعاونی	تعداد
۱	تعاونیهای بانکی و اعتباری	۳۰۰
۲	تعاونیهای کشاورزی	۵۴۵
۳	تعاونیهای مصرف	۲۲۸
۴	تعاونیهای زمین	۱۹
۵	تعاونیهای صیادی	۲۵
۶	تعاونیهای حمل و نقل	۹۳
۷	تعاونیهای بیمه	۱
۸	تعاونیهای مسکن	۴۹
۹	تعاونیهای صنعتی	۵۲
۱۰	تعاونیهای مدارس	۵۱
۱۱	تعاونیهای زنان	۵۴
۱۲	تعاونیهای کارگران	۱۲
۱۳	تعاونیهای آموزش عالی	۲۶
	جمع	۲۴۵۵

۲- دانشکده تعاون مالزی

این دانشکده که به سال ۱۹۵۶ در شهر سلانگور تأسیس گردید به سال ۱۹۶۸ براساس مصوبه مجلس ملی مالزی به عنوان شخصیت حقوقی شناخته شد، این دانشکده مسؤول آموزش مدیریت تعاونیها در نهضت تعاون مالزی است. در حال حاضر دانشکده تعاون مالزی تحت نظارت وزارت اراضی و توسعه تعاون به کار خود ادامه می دهد.

افزون بر آن از بدو تأسیس، هزینه های این دانشکده از سوی صندوق امانات آموزش تعاون و با همکاری شرکت های تعاونی به شکل پرداخت بخشی از سود خالص آنان، تأمین می شود. همچنین در صورت نیاز، دولت نیز برای سایر مخارج دانشکده را یاری می کند.

شعار

معرفی هر چه بیشتر دانشکده به عنوان مرکز آموزش و پرورش تعاون در سطح ملی و منطقه آسیا و اقیانوسیه

رسالت

دانشکده تعاون خود را متعهد می داند:
• با فراهم کردن فضایی پر از علم و دانش برای پرورش رهبران و کارکنان آموزش دیده، نوآور و متخصص تعاونی

جدول تعداد شرکت کنندگان در دوره های مختلف آموزشی دانشکده تعاون مالزی در سطح بین المللی (۲۰۰۲-۱۹۸۴)

ردیف	کشور	تعداد	ردیف	کشور	تعداد
۱	اردن	۳	۲۳	سوریه	۱
۲	ازبکستان	۲	۲۴	سینل	۳
۳	اندونزی	۲۲	۲۵	عراق	۳
۴	اوگاندا	۱	۲۶	عمان	۱
۵	ایران	۲	۲۷	غنا	۲
۶	ایندیای غربی	۱	۲۸	فیلیپین	۱۳
۷	برونئی	۱۳	۲۹	فجی	۱۵
۸	بنگلادش	۹	۴۰	کامبوج	۸
۹	یونان	۳	۴۱	کیبا	۱
۱۰	بوستوانا	۲	۴۲	کرک آبلند	۲
۱۱	بوستی هرزگوین	۲	۴۳	کیریباتی	۷
۱۲	پاکستان	۱۰	۴۴	گامبیا	۱۴
۱۳	پورت لوئیس	۲	۴۵	گرانادا	۲
۱۴	تاجیکستان	۱	۴۶	گوانا	۱
۱۵	نازوانیا	۲	۴۷	گینه پاپوآنو	۴
۱۶	تانگو	۷	۴۸	لائوس	۲
۱۷	نابلند	۱۷	۴۹	لشو	۲
۱۸	ترکیه	۱	۵۰	مالاوی	۴
۱۹	ترینیداد	۱	۵۱	مالداوی	۴
۲۰	نوروالو	۵	۵۲	مالزی	۶
۲۱	جزایر سولمان	۳	۵۳	مالی	۳
۲۲	جمهوری دومینیکا	۱	۵۴	مراکش	۱۱
۲۳	جمهوری فرنیز	۱	۵۵	مصر	۱۱
۲۴	زامبیا	۲	۵۶	مغولستان	۱
۲۵	زیبواوه	۲	۵۷	موریتانی	۱۳
۲۶	سریلانکا	۱۳	۵۸	میانمار	۹
۲۷	سنت کیتس	۱	۵۹	نامیبیا	۱
۲۸	سنت لوسیا	۲	۶۰	نپال	۹
۲۹	سنگاپور	۴	۶۱	نیجریا	۱
۳۰	سنگال	۲	۶۲	وینام	۷
۳۱	سوازیلند	۱	۶۳	وانواتو	۷
۳۲	سودان	۲	۶۴	هندوستان	۱
	جمع کل شرکت کنندگان				۳۱۸

نظیر ژاپن، سوئیس و کانادا برای آنان در نظر گرفته می شود. همچنین در سال ۱۹۹۸ تعداد ۲۶۰۸۶ دانش آموز عضو تعاونی ملی مالزی در ۲۵۱ برنامه آموزشی و پرورشی شرکت نمودند.

- ارتباطات بین المللی:

این ارتباطات شامل همکاری در کمیته توسعه منابع انسانی آسیا و اقیانوسیه (ICA-HRD)، کمیته اجرایی اتحادیه بین

عضو فدراسیون تعاونی مالزی هستند، جدا از برگزاری دوره ها، کارگاهها و سمینارها برای مدیران، معلمین و دانش آموزان، جشن سالانه ای برای تعاونیهای مدارس ترتیب داده می شود که در آن مسابقاتی برگزار شده و به دو نفر از بهترین شرکت کنندگان و بهترین مربی تعاونی، علاوه بر اهدا جوایز، برنامه بازدید از تعاونیهای خارج از کشور

دومین بانکی است که به شیوه اسلامی اداره می‌شود. از اول ژانویه ۱۹۹۷ تمام شعب این بانک شیوه و سیستم بانکی syariah را اعمال می‌نمایند.

خدمات ارائه شده به شیوه بانکی

syariah

الف - پس انداز

۱- حساب پس انداز ودیعه

(AL-Wadiah)

در این شیوه سپرده گذاری به صورت انفرادی، مشترک، حساب‌های اعتباری کودکان، حساب پس‌انداز نوجوانان می‌باشد.

۲- حساب‌های عمومی مدحراه

(AL-Mudharabah)

این حساب را می‌توان به شکل انفرادی یا مشترک، از سوی شرکت‌های تعاونی به صورت ۱ یا ۳ و ۶ ماهه یا بیش از ۱۲ ماه افتتاح کرد. حداقل سپرده ۵۰۰۰۰۰ رینگت، فقط در زمانی که حساب پس انداز ۱ ماهه میزان سپرده تعیین شده ۵۰۰۰۰۰ رینگت باشد.

ب - حمایت‌های مالی

حمایت‌های مالی ارائه شده در بانک را کایات

الف - کمک‌های مالی برای تهیه مسکن

۲- کمک‌های مالی برای خرید زمین

۳- کمک‌های مالی تحصیلی

۴- کمک‌های مالی خرید خودرو

۵- کمک‌های مالی برای عقد قرارداد

غیره

همچنین بانک را کایات امکانات وثیقه

گذاری اسلامی را تحت عنوان Ar-Rahnu

فراهم نموده است.

منابع مورد استفاده:

- شبکه جهانی اینترنت سال ۲۰۰۲

- گزارش کنوری ارائه شده در دوره آموزشی

مدیریت منابع انسانی در تعاونیها، دانشکده تعاون

مالزی سال ۲۰۰۰ نوشته خانم عزیزلا اسماعیل،

نماینده بانک را کایات

- کتابچه معرفی دوره آموزش مدیریت منابع

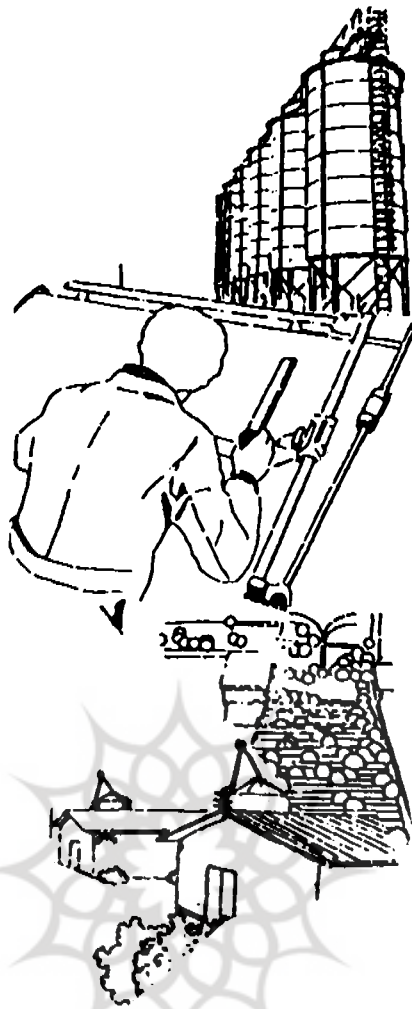
انسانی در تعاونیها، دانشکده تعاون مالزی سال ۲۰۰۲

- گزارش سفر آقای حاجی وزیر وقت تعاون برای

افتتاح چهارمین نایشگاه اختصاصی جمهوری

اسلامی ایران در مالزی به سال ۲۰۰۰، نوشته خانم

خوشه چین ●

موفقیت مالزی در زمینه‌های اقتصادی

مرهون سیاستهای مبتنی بر تشویق

سرمایه‌گذاریهای خارجی با بسیج

امکانات داخلی، اصلاح ساختار

مدیریت، اتخاذ سیاستهای سخت

مالیاتی برای حمایت از تولیدات داخلی

و گسترش بخش خصوصی و واگذاری

تدریجی صنایع دولتی به بخش‌های

خصوصی و کنترل و نظارت دولت بر

آنها است.

دارد. این بانک سعی دارد با فراهم کردن

تسهیلات بانکی و نیز رعایت موازین

بانکی به اعضای تعاونی امتیاز دهد.

همچنین بانک را کایات سیستم بانکی

syariah از ماه می ۱۹۹۳ در چندین

شعبه راه‌اندازی کرد. بانک را کایات

سرآمد گردد.

• با ارائه برنامه‌های توسعه منابع

انسانی تعاون، کارکنان دانشکده تعاون را

به عنوان سرآمد معرفی می‌نماید.

• در راستای ضرورت‌های توسعه

نهضت تعاون و اهداف ملت گام بردارد.

الف - فعالیت‌های دانشکده

تعاون مالزی

این دانشکده، بخش اعظم فعالیت خود

را به برنامه‌های آموزشی مختلف از

جمله کوتاه مدت، کارگاه عملی، سمینار

در داخل کشور متمرکز نموده است.

شایان توجه است این دانشکده سالانه

بیش از ۱۰۰ برنامه آموزشی در زمینه

قانون تعاون، مدیریت، حساسی و

حسابداری، مدیریت تجاری و فن آوری

ارتباطات و اطلاع‌رسانی برگزار می‌کند.

همچنین دانشکده تعاون مالزی «دوره

گواهی مدیریت در تعاونیها و توسعه

سازمانی» رانیز به صورت تمام وقت، دو

ساله (۴ترم) ارائه می‌نماید.

در سال ۱۹۹۸ دانشکده تعاون مالزی

آموزش از راه دور در مقطع فوق دیپلم و

لیسانس را نیز به برنامه‌های خود افزود.

این برنامه آموزشی به کمک دانشگاه

لیزیستر انگلستان و با همکاری دانشکده

تعاون مالزی در سطح منطقه و برای مراکز

بازاریابی در منطقه آسیا و اقیانوسیه اجرا

می‌شود.

همچنین در سال ۱۹۸۴ دانشکده

تعاون مالزی اولین دوره آموزشی بین

المللی خود را تحت عنوان «گواهی

مدیریت تعاونی» ارائه نمود. تا سال

۲۰۰۰ جمعاً «۲۶۱ شرکت کننده از ۵۹

کشور با موفقیت، دوره‌های آموزشی

مذکور را سپری نمودند.

۳- بانک را کایات (راهایا)

این بانک در تاریخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۵۴

بر مبنای قانون تعاون سال ۱۹۴۸ به

عنوان شخصیت حقوقی شناخته شد. در

حال حاضر بانک را کایات بر اساس قانون

تعاون مصوب سال ۱۹۹۳ فعالیت

می‌نماید.

این بانک به عنوان مؤسسه مالی،

علی‌رغم سودآوری، با هدف بهبود

وضعیت اقتصادی اعضای تعاونی فعالیت

TQM

مدیریت کیفیت جامع (TQM) در تعاونیها

وحید مطیع‌الدولت^۱

به طور کلی TQM در یک تعاونی زمانی مفهوم واقعی پیدا می‌کند که همه افراد عضو و غیرعضو شاغل در آن شرکت، در راستای هدف مزبور مشارکت نمایند. به عبارت دیگر خود را متعهد به ارتقاء سطح کیفی محصولات تولیدی و خدمات قابل ارائه خویش بدانند.

کیفیت جامع، TQM مورد توجه جدی قرار گرفت.

به طور دقیق می‌توان گفت که امروزه در تمامی جوامع صنعتی و پیشرفته دنیا مقوله کیفیت و TQM به عنوان لازمه انجام هر فعالیتی اعم از تولیدی و خدماتی

وجود سرمایه‌ها و منابع معدنی و زیرزمینی بی‌بهره است و تنها راه بقاء کشور تولید محصولات با ضریب کیفیت بالاست، خطر احتمالی ناشی از این پدیده را به مدیران کشور گوشزد نمودند و بدین ترتیب برای نخستین بار سیستم مدیریت

واژه TQM که برگرفته از عبارت Total Quality Management است، به معنای مدیریت کیفیت جامع شهرت یافته است.

در اواخر دهه ۶۰ میلادی دانشمندان ژاپنی با در نظر گرفتن این مهم که ژاپن از

به شمار می‌رود.

در ایران چند سالی است که مباحث مربوط به کیفیت نمود قابل توجهی پیدا کرده است و اکثر واحدهای تولیدی و خدماتی در صدد ایجاد و راه‌اندازی سیستم‌های مدیریت کیفیت در واحدهای مربوطه برآمده‌اند. تاکنون بخش تعاون به عنوان یکی از ۳ بخش اقتصادی کشور از بکارگیری سیستم‌های ارتقاء کیفیت بهره‌چندانی نبرده است و این در حالی است که اکثر شرکتهای تعاونی از مشکلاتی نظیر بازاریابی، فروش، نرخ بالای هزینه‌های عملیاتی و غیرعملیاتی و... رنج می‌برند. در این نوشته سعی داریم به بررسی اثرات بکارگیری سیستم‌های مدیریت کیفیت جامع TQM در شرکتهای تعاونی بپردازیم.

برای آنکه بتوانیم سیستم TQM را در بخش تعاون کشور ایجاد نماییم قبل از هر چیزی باید بستر و زمینه لازم را فراهم کنیم. لازمه ایجاد بستر مناسب، القاء و احیای یک باور و اعتقاد راستین به مقوله TQM در میان تولیدکنندگان کالا و ارائه‌دهندگان خدمات در بخش تعاون است. به عبارت دیگر اهمیت استفاده از TQM می‌بایست برای مدیران تعاونیها ملموس باشد. در ژاپن TQM به اندازه رشد اقتصادی GDP آن کشور از اهمیت قابل توجهی برخوردار است، به طوری که رمز موفقیت اقتصاد ژاپن را TQM دانسته‌اند.

به طور کلی TQM در یک تعاونی زمانی مفهوم واقعی پیدا می‌کند که همه افراد عضو و غیرعضو شاغل در آن شرکت، در راستای هدف مزبور مشارکت نمایند. به عبارت دیگر خود را متعهد به ارتقاء سطح کیفی محصولات تولیدی و خدمات قابل ارائه خویش بدانند.

TQM در یک تعاونی علاوه بر آنکه سبب بهبود مستمر فعالیت‌های آن شرکت می‌شود، باعث ایجاد یک دیدگاه سیستماتیک، منسجم و اثبات در بین مجموعه پرسنلی آن شرکت نیز می‌شود. تعریف جامع از TQM در تعاونیها عبارتست از:

(A) مدیریت (Management): هیأت

موفقیت، حاصل اجرا و نگهداری یک سیستم مدیریتی است که به منظور بهبود مداوم کارایی و اثربخشی از طریق توجه به نیازهای تمامی طرفهای ذینفع طراحی شده باشد.

مدیره و مدیران ارشد تعاونی، خود پایبند به اجرای دقیق سیستم بهبود مستمر باشند.

(B) کیفیت (Quality): از طریق اجرای دقیق دستورات مربوط به ارتقاء سطح کیفیت، رضایت ضمنی مشتریان برآورده شود.

(C) جامع (Total): تمام افرادی که به هر نحو با شرکت تعاونی در ارتباط هستند، در امر بهبود مستمر و ارتقاء سطح کیفی فعالیتها درگیر شوند.

(A) مدیریت - رهبری

به رغم نظریه مدیریت کلاسیک که مدیران وظایف را تعیین و بر اجرای آنها نظارت دارند در مدیریت کیفیت مدیران نقش رهبر را ایفا می‌کنند. رهبران با ایجاد یگانگی در هدف، سمت‌گیری و محیط داخلی، چنان محیطی را در داخل مجموعه شرکت ایجاد می‌نمایند که کارکنان بتوانند در آن محیط به طور کامل در دستیابی به هدف‌های سازمانی آن شرکت مشارکت نمایند. اصل رهبری بدین خاطر از اهمیت خاصی برخوردار است که امروز با توجه به اهمیت رقابت و تأثیر عوامل بیرونی بر سرنوشت شرکت، توجه مدیران تعاونی باید بیشتر معطوف مسائل بیرونی باشد. بر این اساس مدیریت ارشد در یک شرکت تعاونی (هیأت مدیره) باید سیاستها و هدفهای راهبردی را براساس مقاصد شرکت تعیین نمایند.

رهبری در یک شرکت تعاونی، التزام عملی و مشارکت مدیریت ارشد برای توسعه و نگهداری یک سیستم مدیریت،

کیفیت کارا و مؤثر به منظور تحویل منافع همه طرحهای ذینفع نقش کلیدی دارد. از طرف دیگر رهبری و اجرای موفقیت‌زای عملیات اجرایی یک شرکت تعاونی، مستلزم مدیریت نمودن آن سازمان به گونه‌ای سیستماتیک و مشهود است. موفقیت، حاصل اجرا و نگهداری یک سیستم مدیریتی است که به منظور بهبود مداوم کارایی و اثربخشی از طریق توجه به نیازهای تمامی طرفهای ذینفع طراحی شده باشد. در واقع سیستم کیفیت در یک شرکت تعاونی بخش مهمی از سیستم‌های جامع مدیریت به شمار می‌رود. شرکتهای تعاونی باید سیستمها و فرایندهای موجود در آنها را به گونه‌ای تعریف کنند که سیستمها و فرایندها به وضوح قابل درک بوده و از قابلیت اجرایی و مدیریتی بالایی برخوردار باشند. مزیت‌های مهمی که مدیریت سیستماتیک در یک شرکت تعاونی در مقوله کیفیت می‌تواند به بار آورد عبارتند از:

۱. مشخص شدن آرمان و دورنمای روشنی برای شرکت تعاونی
۲. تبدیل شدن آرمان شرکت تعاونی به هدفهای قابل اندازه‌گیری کوتاه‌مدت و بلندمدت
۳. فراهم ساختن موجبات توانمندسازی و جلسات مشارکت کارکنان در راستای نیل به اهداف موردنظر
۴. به افزایش توانایی، اختیار، انگیزه و آگاهی کارکنان شرکت منجر شود.
۵. دید گسترده‌تری نسبت به کارایی فرایندها ایجاد می‌شود که به درک و شناسایی دلایل بروز مشکلات و اقدامات اصلاحی مناسب و به موقع منجر خواهد شد.

با وجود این تفاسیر به این نکته بسنده می‌کنیم که با توجه به نقش و اهمیت رقابت و با توجه به اینکه امروزه شرکتهای تعاونی به شدت تحت تأثیر عوامل خارج از شرکت قرار دارند مدیران تعاونیها باید بیش از پیش با اطمینان خاطر نسبت به مسائل درون شرکت به مسائل بیرونی بیندیشند و لازمه این مهم چیزی جز رویکرد سیستماتیک به مدیریت نیست.

(B) کیفیت - بهبود مستمر

در واقع افزایش رضایت مشتری، کلید تأمین منافع تمامی طرفهای ذینفع است و بسا تسوجه به خواسته‌های روزافزون مشتریان، یکی از مهمترین و باارزشترین نکاتی که در استاندارد جدید و در چارچوب رویکرد فرایندی در نظر گرفته شده، ضرورت افزایش ارزش از طریق بهبود مداوم فرایندهای محوری شرکت تعاونی بر پایه اصل بهبود مستمر، با استفاده از چرخه معروف "دمینگ" است.

مدیریت یک شرکت تعاونی باید حرکت به سوی بهبود کارایی و اثربخشی را به طور مداوم تحت مراقبت قرار دهد. همچنین مدیریت تعاونی باید فعالیتها و فرایندهایی را که می‌تواند به بهبود کارایی و اثربخشی بیانجامد تعریف و تشریح نماید. مراقبت این فعالیتها و فرایندها، شرکت تعاونی را قادر می‌سازد تا میزان بهبود را مستمراً ارزیابی نماید.

مهمترین اقداماتی که بکارگیری اصل بهبود مداوم «کیفیت» در یک شرکت تعاونی می‌تواند منجر به انجام آنها شود عبارتند از:

۱. بکارگیری اصل بهبود مستمر منجر می‌شود تا بهبود مداوم محصولات، فرایندها و سیستمها به عنوان هدف مورد توجه یکایک افراد و کارکنان شرکت تعاونی قرار گیرد.
۲. بکارگیری اصل بهبود مستمر منجر می‌شود تا فرایندهای موردنیاز برای بهبود مداوم سیستم مدیریت کیفیت در شرکت تعاونی، طرح‌ریزی و مدیریت شوند.
۳. بکارگیری اصل فوق منجر می‌شود تا کارایی و اثربخشی تمامی فرایندهای موجود در یک شرکت تعاونی بطور مداوم بهبود یابد.
۴. بکارگیری اصل فوق منجر می‌شود تا فعالیت‌های مبتنی بر پیشگیری و انجام اقدامات اصلاحی رایج گردد.
۵. بکارگیری اصل بهبود مداوم موجب می‌شود تا سطح علمی و دانش افراد و کارکنان شرکت تعاونی در رابطه با روشها و ابزارهای بهبود مستمر مانند:
 ۱. فرایند طرح‌ریزی، اجرا، بهبود، بررسی و اقدام

۲. حل مسأله

۳. مهندسی مجدد
 ۴. نوآوری در فرایندها
- ارتقاء یابد.

در پایان این بخش به این نکته بسنده می‌کنیم که در یک شرکت تعاونی کیفیت روابط با مشتری و به تبع آن جلب رضایت مشتری بر تمامی عملیات در کلیه سطوح اجرایی و نظارتی شرکت تأثیر می‌گذارد. به عبارت دیگر کیفیت در قالب انتظارات مشتری تعریف می‌شود و شرکت در شکل دادن و برآورده نمودن این انتظارات بر مشتری پیشی می‌گیرد. خلاصه کلام اینکه مدیران تعاونی باید با جدیت و اهتمام، اصل بهبود مداوم و کیفیت را به کار گیرند تا از این طریق زمینه‌های جلب رضایت مشتریان و به دنبال آن سودآوری و رونق اقتصادی را برای خود و همه افراد و کارکنان تعاونی به ارمغان آورند.

(C) جامعیت - مشارکت

همه افراد در یک شرکت تعاونی اعم از اعضاء و شاغلین غیرعضو، در فرایند بهبود مستمر مشارکت دارند. بسیاری از مسائل مربوط به فرایندها، برای افرادی که در فرایند کار می‌کنند روشن و شناخته شده است. در حالی که توان آنها آنقدر نیست که چیزی را تغییر دهند. از سوی دیگر بسیاری از مسائل برای کسانی که در فرایندها کار می‌کنند، روشن و شناخته شده نیست. در حالیکه توان ایجاد تغییر را دارند. از این رو در فرایند بهبود مستمر، کارکنان در همه سطوح برای خلق ایده‌هایی در جهت بهبود و طرح‌ریزی به منظور جامعه عمل پوشاندن با آنها، همکاری می‌کنند. کارکنان تشویق می‌شوند که به صورت خلاق و اندیشمندانه به تفکر جانبی پردازند و روشهایی همچون خلق اندیشه و ترسیم ذهنی را به صورت بخشهایی معمول از زندگی روزمره شغلی درآورند.

در یک تعاونی با کیفیت کارکنان تنها کارگران ساده‌ای در فرایندها در نظر گرفته نمی‌شوند. مشارکت در امر بهبود مداوم نقش دیگری است که بر عهده همه گذارده شده و این مهم از طریق همراهی و

هماهنگی با مدیریت شرکت، بر سدها و سیستمها به منظور شناسایی و کاهش ضایعات و نیز تعیین راههای جدید برای انجام کارهایی که منجر به بهبود کارایی و اثربخشی خواهند شد، عملی خواهد بود.

در یک شرکت تعاونی که فرایند بهبود مستمر در آن اجرا می‌شود، کلیه کارکنان به منظور ارتقاء توانایی‌های فردی و مهارتی خود مورد تشویق قرار می‌گیرند. همه کارکنان به شکلی مؤثر و کارا و به منظور کسب مهارت‌های موردنیاز برای انجام کارشان آموزشهای لازم را دریافت و تجارب ارزنده‌ای را کسب می‌نمایند.

در خانمه این قسمت به این نکته اشاره می‌نماییم که اجرای TQM و سیستم‌های مدیریت کیفیت جامع در شرکتهای تعاونی زمانی موفقیت‌آمیز خواهد بود که تمامی افراد و کارکنان آن شرکت در تمام سطوح اجرایی و نظارتی خود را ملتزم و متعهد به اصل مزبور بدانند. به عبارت دیگر اجرای TQM نیازمند کارگروهی در سطح بالاست و کارگروهی و کیفیت تراگیر دو مقوله جداناپذیرند. از سویی کیفیت و بهبود مداوم فرهنگی است که موجب رشد کارگروهی بوده و از طرف دیگر کارگروهی و مشارکتی لازمه ایجاد و حفظ چنین فرهنگی (TQM) است. در این نگارش سعی شد مختصری از مبانی و مفاهیم نظری پیرامون سیستم‌های مدیریت کیفیت جامع (TQM) به استحضار خوانندگان محترم رسانده شود. به باری خدا چنانچه مجال پیش آمد در نگارش بعدی به بررسی راهکارهای عملی و تکنیک‌های کاربردی سیستم TQM و راهسهای پیاده‌سازی و اجرای آنها در شرکتهای تعاونی خواهیم پرداخت.

منابع:

۱. انتشارات سازمان مدیریت صنعتی ایران
۲. انتشارات سازمان علمی بهره‌وری
۳. انتشارات، مؤسسه علمی، پژوهشی پندارورزان یزد
۴. سایت‌های اینترنتی

پی‌نوشت:

رچید مطیع‌الدولت، محقق، کارشناس مدیریت صنعتی و عضو کمیته تحقیقات تعاون استان یزد

اشاره

کارکرد مالی شرکت و یا فرایند بودجه ریزی آن را نشان دهد

۲- درک ما را از وضعیت‌های پیچیده افزایش می‌دهد. مطالعه و ایجاد نموداری از یک وضعیت پیچیده فهم ما را از آن وضعیت افزایش می‌دهد. برای مثال محیط تصمیم‌گیری‌های مالی بی نهایت پیچیده است (شامل: نوسانات مالیاتی، مقررات دولتی، مؤسسات مالی، نوسانات بازار، رقبا و...) به کمک نمودارها تسلط بر این پیچیدگی‌ها افزون می‌شود.

۳- قدرت مقایسه را میان اقلام مالی مختلف ایجاد می‌کند. نمودارها می‌توانند برای مقایسه داده‌های مالی عددی در زمانهای مختلف بکار روند. به عنوان مثال: یک نمودار مالی می‌تواند ارقام فروش، سود قبل و بعد از مالیات شرکت در شعبه‌های مختلف را بصورت مقایسه‌ای نشان دهد.

۴- نمودارها مجموعه نگری را در افراد افزایش می‌دهند. نمودارها ما را در تشخیص و استفاده از الگوها و روشهای مختلف راهنمایی و یاری می‌کنند.

۵- ارائه گزارش‌های مالی را تسهیل و افزایش می‌دهند. نمودارها ابزارهای قدرتمندی برای ارائه گزارشهای مالی هستند. آنها به غیر از اینکه در تنظیم و ارائه گزارشهای مالی ما را مدد می‌کنند گزارشهای مالی را نیز در یک مسیر منطقی قرار می‌دهند.

ویژگی‌های مدل‌های قیاسی

مدل‌های قیاسی دارای ویژگیهای زیر می‌باشند:

۱- عینی بودن. مدل‌های قیاسی بصورت روشن و خلاصه پدیده‌های مالی را نشان می‌دهند.

۲- مفروضات مدل. مدل‌های قیاسی برای ساده سازی و روشننگری واقعیات بکار می‌روند. در این مسیر آنها از مجموعه مفروضات مجرد استفاده می‌کنند. مفروضات باید ساده و جامع باشند. لازمه یک مدل مناسب و کاربردی سادگی آن است. جامعیت مدل برای ارائه روشن و وضعیت‌های واقعی لازم است. مسدلساز برای داشتن مدلی کاربردی باید توازن بین سادگی و

مدل^۱ واقعتها و وضعیت‌های دنیای واقعی را به شکل ساده نشان می‌دهد و ما را در فهم موضوعات مختلف کمک می‌کند. مدلها را می‌توان به سه دسته زیر تقسیم کرد:

۱- مدل‌های شش‌ماتیک^۲: مدل‌های شش‌ماتیک شکل فیزیکی همانند پدیده‌ها و چیزهای واقعی دارند. ماکت هواپیما، ساختمان و یا یک شهر مثالهایی از مدل‌های شش‌ماتیک هستند.

۲- مدل‌های قیاسی^۳: مدل‌های قیاسی بصورت فیزیکی پدیده‌ها و یا وضعیت‌های واقعی را نمایش می‌دهند اما همانند آنها نمی‌باشند برای مثال، نقشه‌ها، نمودار، نمایس روابط بین تصمیمات مالی و اهداف یک سازمان و نمودار سودآوری نمونه‌هایی از مدل‌های قیاسی می‌باشند.

۳- مدل‌های ریاضی: مدل‌های ریاضی مجموعه‌ای از علائم و روابط ریاضی می‌باشند که وضعیت‌های واقعی را نشان می‌دهند. برای مثال: تجزیه و تحلیل نقطه سر به سر و بهینه سازی استفاده از منابع مالی به عنوان مدل‌های ریاضی شناخته می‌شوند.

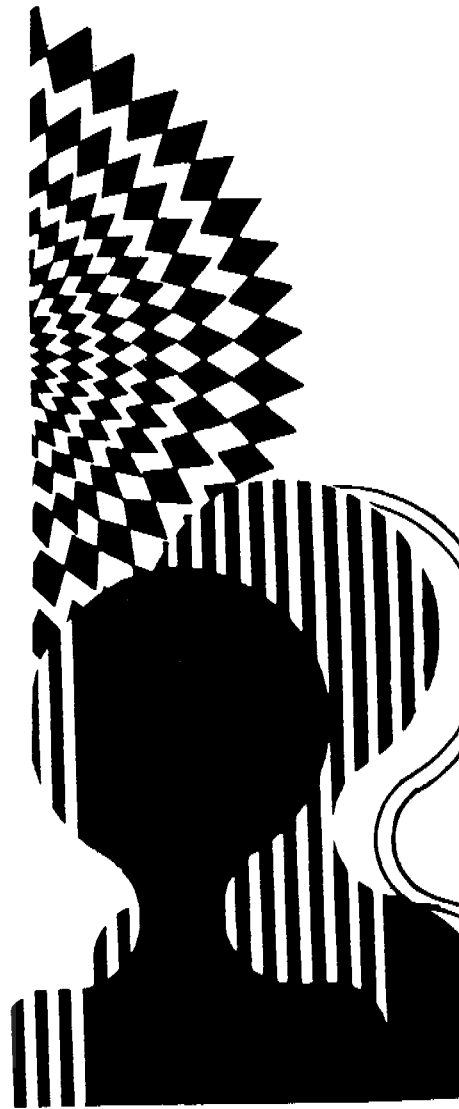
در مدیریت مالی، مدل‌های قیاسی و ریاضی کاربرد بیشتری را دارند. در پی این دو مدل از نظر گرامینان خواهد گذشت:

مدل‌های قیاسی و مدیریت مالی

مدل‌های قیاسی به شکل نمودارها به صورت زیر در مدیریت مالی کاربرد دارند:

۱- ارقام وسیعی از اطلاعات را خلاصه می‌کنند. در بسیاری از موارد یک نمودار می‌تواند برای تشریح داده‌های عددی زیادی از یک جدول بزرگ به کار رود. به عنوان مثال: یک نمودار خطی می‌تواند تغییرات روزانه افزایش قیمت سهام در محدود بیش از ۲ سال را نشان دهد و یا یک نمودار ستونی می‌تواند افزایش قیمت سهام ۱۰۰ شرکت را نشان دهد و غیره و...

نمودارها می‌توانند تصویر روشن، شفاف و مفصلی از شرکت را نشان دهند. به عنوان مثال: یک نمودار می‌تواند

اهمیت و نقش مدل‌ها در تصمیمات مدیریت مالی^۱

ترجمه: دکتر حسن گبوریان

بوسیله کامپیوتر حل نمود. امروزه بسیاری از نرم افزارهای کامپیوتری به عنوان ابزاری برای حل مدل‌های ریاضی طراحی شده‌اند (برای مثال نرم‌افزار برنامه‌ریزی خطی).

۵- مدل‌های ریاضی درک کاربر را در تصمیم‌گیری افزایش می‌دهند. مدل‌های ریاضی توانایی کاربر را در شناخت وضعیت‌های مختلف برای تصمیم‌گیری افزایش می‌دهند (برای مثال؛ در ارزیابی یک پروژه سرمایه‌گذاری از مدل ارزش فعلی خالص استفاده می‌کند) و او را در شناخت نتایج ممکن از تصمیم آگاه می‌سازد (برای مثال؛ قبول پروژه سرمایه‌گذاری زیرا ارزش فعلی خالص آن مثبت است). افزایش فهم کاربرد در تصمیم‌گیری می‌تواند وی را در انتخاب بهترین راه‌های یاری نماید

۶- مدل‌های ریاضی دارای مفروضات و روابط معتبر و قابل اعتمادی می‌باشند.

۷- مدل‌های ریاضی به کمک نرم افزارهای کامپیوتری ما را در ارزیابی راهکارهای گوناگون کمک می‌کنند.

بسیاری از روشهای تئوری مدیریت مالی شامل موارد ذیل می‌باشد

تصمیمات سرمایه‌گذاری تجاری و شخصی: - ارزش آینده جریانهای وجوه

- ارزش فعلی جریانهای وجوه
تصمیمات سرمایه‌گذاری تجاری

تحت شرایط اطمینان:

- سودهای حسابداری

- زمان بازگشت (سرمایه)

- بازگشت (سرمایه) تنزیل شده

- نرخ حسابداری بازگشت سرمایه

- ارزش فعلی خالص

- شاخص سودآوری

- نرخ داخلی بازگشت (سرمایه)

تصمیمات سرمایه‌گذاری تجاری
تحت شرایط ریسک:

- سهمیه‌بندی سرمایه

- روش توزیع احتمال

- توزیع‌های احتمال

- توزیع نرمال

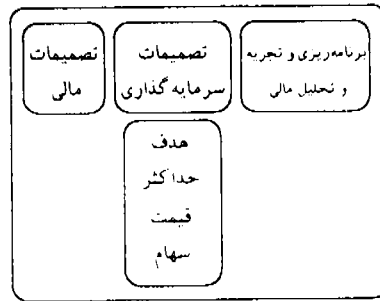
- تجزیه و تحلیل شبیه سازی

- تجزیه و تحلیل حساسیت

- درخت تصمیم‌گیری

- روش برابری معین

اجزاء مدل بصورت زیر می‌باشد:
(ویژگی سوم)

نهایتاً روابط بین اجزاء مدل (ویژگی چهارم)، همانطور است که در شکل (شماره ۱) قابل مشاهده است.

مدل‌های ریاضی و مدیریت مالی

مدل‌های ریاضی در مدیریت مالی به دلایل زیر مورد استفاده قرار می‌گیرند:

۱- مدل‌های ریاضی روشن و واضح هستند. حل از طریق مدل‌های ریاضی شامل: مفروضات مدل، اجزایی که برای تجزیه و تحلیل مسائل اساسی هستند (برای مثال اجزاء اساسی یک مدل ارزش فعلی خالص که برای ارزیابی پروژه مورد استفاده واقع می‌شود، عبارتند: عمر مفید سرمایه، سرمایه اولیه، جریان گردش وجوه و نرخ تنزیل) و روابط بین این اجزاء (برای مثال فرمول ارزش فعلی خالص) می‌باشند. ایجاد و مطالعه مدل ریاضی ما را در فهم مسأله و شناخت راه حل آن یاری می‌دهد.

۲- مدل‌های ریاضی استاندارد هستند. بطور مثال؛ تغییرات نرخ بازگشت سرمایه را می‌توان بوسیله انحراف استاندارد محاسبه کرد و یا روابط بین متغیرهای مختلف را می‌توان بوسیله بکارگیری روش تجزیه و تحلیل رگرسیون بدست آورد.

۳- مدل‌های ریاضی نتایج کمی و قابل لمس ایجاد می‌کنند. بسیاری از مسائل مدیریت مالی نیازمند نتایج کمی می‌باشند (برای مثال؛ ارزیابی پروژه سرمایه‌ای، ارزش گذاری سهام و...) در بسیاری از موارد مقایسه نتایج کمی می‌تواند موجب صحت و سهولت گردد.

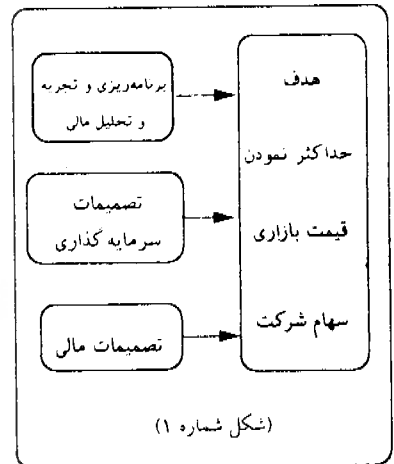
۴- بسیاری از مدل‌های ریاضی را می‌توان

جامعیت آن را رعایت کند.
۳- اجزاء مدل، اجزاء یک نمودار معمولاً مجموعه‌ای از نشانه‌ها و علائم هندسی بصورت نمادین می‌باشد. (برای مثال: دایره‌ها، مربعها، خطوط، فلش‌ها و...) هر علامت تفکر ما را درباره یک رویداد نشان می‌دهد.

برای مثال؛ می‌توان برای ارزیابی پروژه‌های سرمایه‌ای که شامل ارزش فعلی خالص (NPV)^۲، شاخص سودآوری (PI)^۳ و نرخ بازده داخلی (IRR)^۴ می‌باشند با نشان دادن NPV، PI و IRR و استقرار آنها در داخل علائم هندسی یک مدل در این رابطه ایجاد کرد.

۴- روابط بین اجزاء مدل، ترکیب یک مدل قیاسی شامل تعریف و تشریح روابط بین اجزاء آن است. در نمودارها معمولاً روابط بین اجزاء آن بوسیله پیکانهایی که رسم می‌شود، نشان داده می‌شود.

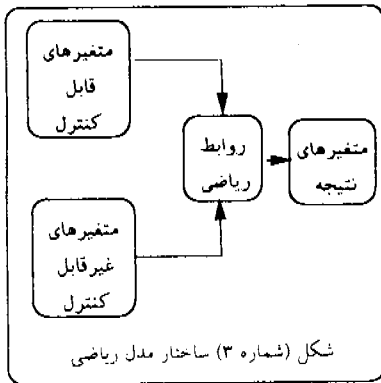
شکل (شماره ۱) نمونه‌ای از یک مدل قیاسی را نشان می‌دهد.

(شکل شماره ۱)

همانطور که در شکل شماره (۱) مشاهده می‌شود مدل بصورت عینی وظایف مدیریت مالی را برای رسیدن به هدف شرکت نشان می‌دهد. (ویژگی اول) مفروضات مدل عبارتند: ۱- وظایف مدیریت مالی را می‌توان در سه گروه طبقه‌بندی کرد.

۲- هدف شرکت حداکثرسازی ثروت سهامداران می‌باشد ۳- وظایف مدیریت مالی باید در راستای حداکثرسازی ثروت سهامداران حرکت نماید. (ویژگی دوم)

۳- جمع آوری داده‌های مناسب. مدلها نیازمند داده‌های مناسب بر اساس متغیرهاشان می‌باشند. به عنوان مثال: محاسبه ارزش فعلی خالص یک پروژه سرمایه گذاری نیازمند داده‌هایی براساس عمر پروژه، جریانهای وجوه و نرخ تنزیل می‌باشد.

۴- توسعه راه حل برای مسأله. بکارگیری داده‌های جمع آوری شده در قدم‌های قبلی به همراه روابط مدل ریاضی برای دستیابی به راه حل می‌باشد.

۵- آزمایش راه حل. آزمایش منطق قدمهای بکارگرفته شده برای رسیدن به راه حل، طوریکه اطمینان از صحت و اعتبار روابط ریاضی مدل بدست آید.

۶- تجزیه و تحلیل نتایج ضمنی و صریح راه حل، تعیین ومورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

مدلسازی در تصمیمات مالی

روش مدلسازی در فرایند تصمیمات (مالی) به شرح زیر می‌باشد:

۱- تعریف مسأله و تعیین اهداف تصمیم. باید تعریف روشن و خلاصه‌ای از مسأله و اهداف تصمیم صورت گیرد. برای مثال: مشکل مالی شرکت برای قبول تعدادی پروژه سرمایه گذاری سودآور می‌تواند، حداکثرسازی جمع ارزش فعلی خالص تمام پروژه‌های مورد ملاحظه، تعریف شود.

۲- تعریف راهکارهای مختلف تصمیم که در دسترس هستند. برای مثال: شرکت می‌تواند سه پیشنهاد سرمایه گذاری را بوسیله روش ارزش فعلی خالص مورد ارزیابی قرار دهد.

مقدار آن می‌تواند مختلف و تغییرپذیر باشد. متغیرها بصورت: متغیرهای قابل کنترل،^{۱۱} متغیرهای غیر قابل کنترل^{۱۱} (یا محیطی)، متغیرهای واسطه^{۱۲} و متغیرهای نتیجه^{۱۳} تقسیم می‌شوند.

متغیرهای قابل کنترل عواملی هستند که بر نتیجه مدل مالی مؤثرند و بوسیله طراح مدل مالی تعیین می‌شوند. برای مثال: قیمت فروش محصول جدید شرکت می‌تواند یک متغیر قابل کنترل باشد. همچنین متغیرهای غیر قابل کنترل عواملی هستند که بر نتیجه وضعیت مالی که فراتر از کنترل ایجادکننده مدل می‌باشد، مؤثرند. برای مثال: مقررات مالیاتی، نرخهای بهره و تعداد واحدهای محصول شرکت نمونه‌هایی از متغیرهای غیر قابل کنترل در مدیریت مالی محسوب می‌شوند. متغیر نتیجه، متغیری است که برای ارزیابی راه‌حلهای مختلف مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. برای مثال: ارزش فعلی خالص پروژه سرمایه گذاری متغیر نتیجه است. متغیرهای واسطه، متغیرهایی هستند که متغیرهای قابل کنترل، غیر قابل کنترل و نتیجه را به هم وصل می‌نمایند. برای مثال: مدل محاسبه دارائیهای شرکت در یک نقطه زمانی مشخص بصورت زیر مفروض است:

- ۱- دارائیهای ثابت خالص^{۱۴} = دارائیهای ثابت^{۱۵} - استهلاک^{۱۶}
 - ۲- دارائیهای جاری^{۱۷} = موجودی کالا^{۱۸} + بدهکاران^{۱۹} + صندوق^{۲۰}
 - ۳- کسب دارائیهای^{۲۱} = دارائیهای ثابت خالص + دارائیهای جاری
- در این مثال دارائیهای ثابت خالص و دارائیهای جاری متغیرهای واسطه هستند.

بالاخره پارامترها کمیت‌های قابل اندازه گیری لاینفک مدل می‌باشند. به عنوان مثال: نسبت‌های مالی که برگرفته از ترازنامه شرکت هستند، پارامترهای مدل ترازنامه می‌باشند.

پ - روابط ریاضی بسین متغیرها، مدل‌های مالی مرکب از تعریف روابط مالی بین متغیرهای آن می‌باشد. در بیشتر موارد بصورت معادله و نامعادله بیان می‌شوند. شکل (شماره ۳) ساختار مدل ریاضی را نشان می‌دهد.

- روش نرخ تنزیل شده ریسک
برنامه‌ریزی و تجزیه و تحلیل مالی:
- منابع و کاربردهای وجوه
- صورت جریان وجوه
- تغییرات سرمایه در گردش خالص
- نسبت‌های مالی سرمایه در گردش
- خط مشی‌های سرمایه در گردش
سستنجش هزینه سرمایه و
تصمیم‌گیری درباره ترکیب بدهی‌های بلندمدت و وجوه سهامداران:

- هزینه سهام عادی
- هزینه سهام ممتاز
- هزینه اوراق فرضه
- هزینه میانگین وزنی سرمایه
- هزینه نهایی سرمایه
- روش درآمد خالص
- روش درآمد در گردش خالص
- روش سنتی
- روش «میلر و مدیگلیانی»

مدلسازی ریاضی و مدیریت مالی

روش مدلسازی ریاضی برای حل مسائل مالی به شرح زیر می‌باشد:

۱- تعریف مسأله.

ابتدا باید تعریف روشن و مختصری از مسأله ارائه شود. به عنوان مثال: تعریف مسأله در مدیریت مالی می‌تواند: تخمین فروش آینده و یا محاسبه تغییرات سرمایه در چند سال مشخص باشد.

۲- انتخاب و شکل‌بندی یک مدل ریاضی، که شامل مراحل زیر است:

الف - مفروضات و محدودیت‌های مدل. مدل‌های ریاضی برای ساده سازی وضعیت‌های واقعی مفروضاتی را ایجاد می‌نمایند. مفروضات باید ساده و جامع باشند. در ساخت مدل‌های ریاضی تعادل بین سادگی و جامعیت برای رسیدن به اهداف مدیریت مالی باید رعایت شود.

محدودیت‌های مدل، تحدیدهایی هستند که از محیط حادث می‌شوند و در مورد آنها کمتر کاری می‌توان انجام داد. به عنوان مثال: به علت محدودیت‌های عارضه از سوی محیط ممکن است شرکت مجبور باشد فقط سه طرح جدید مالی را ارزیابی نماید.

ب- متغیرها و پارامترهای مدل. متغیر، کمیتی قابل اندازه گیری است که

نتیجه (ارزش فعلی ثروت سهامداران عادی) می‌باشد. معیاری برای ارزیابی مورد قبول است که طرحی را که بالاترین ارزش در ثروت سهامداران عادی را تأمین می‌نماید، انتخاب نماید.

۴- جمع‌آوری اطلاعات مناسب داده‌های کمی به شرح زیر می‌باشد:

شرح	طرح الف	طرح ب	طرح پ
تعداد سهام عادی	۲۶۵۹	۲۶۵۹	۲۶۵۹
قیمت جاری سهام عادی	۱۴۸	۱۵۴	۱۵۱
ارزش جاری ثروت	۳۹۳۵۳۲	۴۰۹۳۸۶	۴۰۱۰۰۹

شکل (شماره ۵) محاسبه ثروت سهامداران عادی برای هر طرح

۵- ارزیابی راهکارهای مختلف و آزمایش صحت ارزیابی. (شکل شماره ۵) مشاهده شود.

۶- انتخاب و بکارگیری راهکارهای مناسب. مقایسه بین طرح‌های مختلف نشان می‌دهد طرح ب از بقیه مناسب‌تر است.

۷- تجزیه و تحلیل انتخاب و یا انتخاب‌ها. تجزیه و تحلیل شامل نتایجی است که از قبول طرح ب حادث می‌شود (برای مثال تغییراتی که در ساختار سرمایه در آینده ایجاد می‌کند و...)

مثال فرآیند تصمیم‌گیری در مدیریت مالی

فرض کنید شرکتی سه طرح مالی با سطوح ریسک مشابه برای افزایش ثروت سهامداران عادی در اختیار دارد:

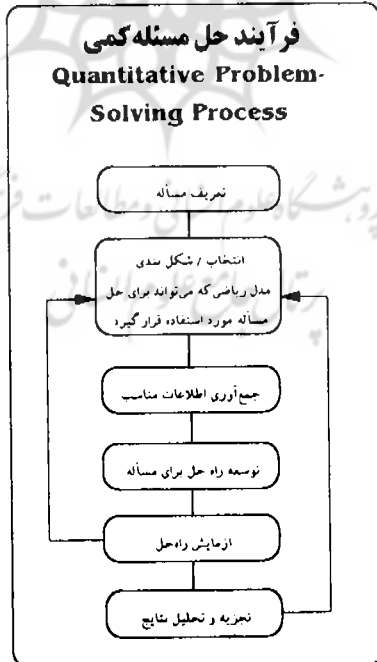
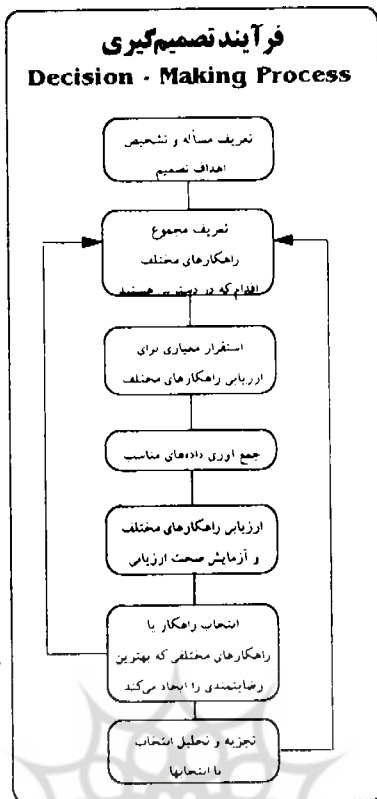
طرح الف- ادامه عملیات جاری شرکت بدون سرمایه‌گذاری جدید.

طرح ب - اقدام به پروژه سرمایه‌گذاری و طرح مالی جدید.

طرح پ - اقدام به پروژه سرمایه‌گذاری جدید.

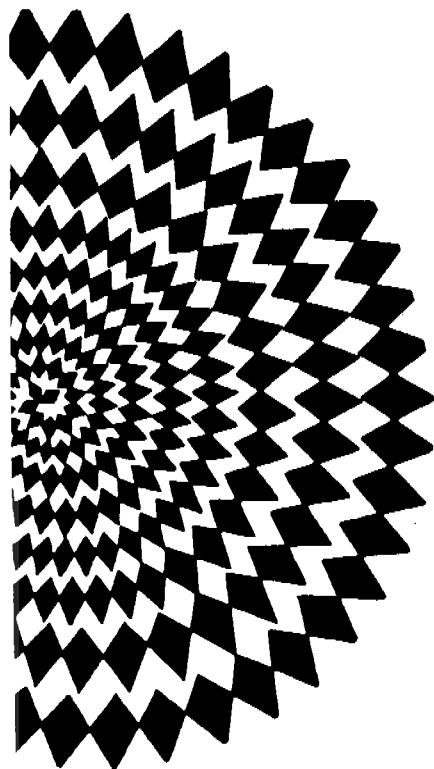
از هر طرح مالی انتظار می‌رود سود شرکت و قیمت سهام عادی را افزایش دهد. نهایتاً هر طرح ثروت صاحبان سهام عادی را افزایش می‌دهد.

فرض بالا را در فرآیند تصمیم‌گیری مدیریت مالی بررسی می‌کنیم:

شکل (شماره چهار) فرایندهای حل مسئله کمی و تصمیم‌گیری

مدل یک متغیر قابل کنترل (تعداد سهام عادی)، یک متغیر غیر قابل کنترل (قیمت جاری سهام عادی) و یک متغیر

۳- استقرار معیاری برای ارزیابی راهکارهای مختلف. معیار یک روش منطقی است که می‌تواند ما را در انتخاب راهکار مناسب کمک نماید. برای مثال؛ شرکت می‌تواند سه پیشنهاد سرمایه‌گذاری را بوسیله روش ارزش فعلی خالص خود مورد ارزیابی قرار دهد.

۴- جمع‌آوری داده‌های مناسب. داده‌ها می‌توانند کمی (برای مثال؛ جریانهای وجوه) و یا کیفی (برای مثال؛ نتایج بدست آمده از مصاحبه‌هایی که با کارکنان شرکت شده است).

۵- ارزیابی راهکارهای مختلف و آزمایش صحت ارزیابی.

۶- انتخاب و بکارگیری راهکار و یا راهکارهای مناسب.

۷- تجزیه و تحلیل انتخاب و یا انتخاب‌ها.

شکل (شماره ۴) فرآیند حل مسائل کمی و تصمیم‌گیری را نشان می‌دهد.

اشاره

مفاهیمی چون توسعه و یا توسعه‌نیافتگی مباحثی بسیار جدی است که فاصله بین کشورها و مناطق مختلف جهان را مشخص می‌سازد. این مفاهیم در چارچوب توسعه اقتصادی و برنامه‌ریزی چنان پر دامنه و وسیع است که پرداختن به تمامی آنها نیازمند بررسی و مذاقه‌ای فراوان است.

بدین ترتیب مطرح شدن مباحث مربوط به توسعه‌نیافتگی و توسعه‌نیافتگی و گسترش دامنه آن باعث شده است تا تعداد بسیاری از اقتصاددانان به حوصل محور این مفاهیم کشیده شوند!

پهرووی

اقتصاددانانی که در مباحث توسعه اقتصادی شرکت جسته‌اند، به دو گروه قابل تقسیم هستند: گروه اول عبارتند از: اقتصاددانان لیبرال نظیر کلود لوی، کونین کلارک و... گروه دوم شامل اقتصاددانان سوسیالیست و سوسیالیست‌های پرورشیافته در غرب که از آن جمله می‌توان موریس داب - پل باران - پل سونیزی - هاری مک‌داف و گورنال میردال را نام برد. می‌توان گفت تمام افرادی که به نحوی گوشه‌ای از بار سنگین مباحث توسعه‌نیافتگی و

توسعه‌نیافتگی را بر دوش کشیده‌اند، در تلاش بوده‌اند تا به سه سؤال مطرح در این چارچوب پاسخ گویند:

۱. توسعه‌نیافتگی یا توسعه‌نیافتگی چیست؟

۲. علت توسعه‌نیافتگی یا توسعه‌نیافتگی چیست؟

۳. راه دستیابی به توسعه اقتصادی یا راه فرار و رهایی از شرایط عقب‌ماندگی چیست؟

مفهوم توسعه‌نیافتگی و توسعه‌نیافتگی

توسعه: توسعه مفهومی چندبعدی دارد. حتی جامعه‌شناسان طرفدار نظریه‌های کلاسیک که بیشتر نگاهی

این فرآیند جهت رسیدن از وضع موجود به وضع مطلوب است. با این ویژگیها می‌توان گفت توسعه عبارت است از تحول نهادها و ساختارهای جامعه اعم از مادی و غیرمادی به شیوه‌ای که توان و گنجایش بالقوه جامعه به صورت بالفعل درآمده و استعدادها سیاسی و فرهنگی آن نیز از هر جهت بارور و شکوفا شود.

با توجه به این تعریف می‌توان دریافت که هر عاملی که به نوعی در برابر تحولات نهادها و ساختارهای جامعه مقاومت می‌کند، می‌تواند سبب توسعه‌نیافتگی آن جامعه باشد. این عوامل چسبنان متعدد و پیچیده‌اند که گریز از آنها به سادگی ممکن نیست، به همین دلیل راه‌حلهایی که در این زمینه ارائه شده است نیز به همین نسبت متنوع است.

علل و عوامل

توسعه‌نیافتگی

۱. عوامل جغرافیایی و طبیعی
۲. دوگانگی اقتصادی
۳. تسلسلهای باطل
۴. جسمیت و توسعه‌نیافتگی

علائم عقب‌ماندگی یا

توسعه‌نیافتگی

شاید به دلیل نواقص کاربرد ضوابط کمی در تبیین توسعه‌نیافتگی و یا

شاید به دلیل جستجوی راهی تازه عده‌ای از اقتصاددانان کوشش کرده‌اند تا علائم و مشخصه‌های عقب‌ماندگی را به جهانیان عرضه نمایند از این شمار به نظرات کلود لوی اقتصاددان فرانسوی و جرالدمیر از استادان دانشگاه استانفورد می‌توان اشاره کرد.

اقتصادی به فرآیند توسعه داشته‌اند و عوامل مادی و غیرمادی را در تحول نهادها و ساختارهای اجتماعی نام می‌برند، هم‌اکنون توسعه را فرآیندی برمی‌شمرند که در بطن ساخت اجتماعی صورت می‌گیرد و بر ساختها اثر می‌گذارد و خود نیز از آن متأثر می‌شود بدین گونه

توسعه‌نیافتگی و توسعه‌نیافتگی

نگاهی دوباره به نقش بخش تعاونی

در توسعه کشور

غلامعباس سوری - مراد خبشوند

وجود ندارد.

۱۷. رشد جمعیت آهسته‌تر است.
۱۸. شهروندان جوامع صنعتی نسبت به معیارهای زندگی موجود در خارج حسادت چندانی ندارند.

مسئله تشخیص جوامع و مناطق مختلف از لحاظ توسعه‌یافتگی و یا عقب‌ماندگی به طور وسیعی نسبی می‌باشد و نمی‌توان جوامع را در مقایسه با جوامع دیگر توسعه‌یافته و یا توسعه‌نیافته عنوان کرد. به طور مثال قطر و یا کویت با توجه به درآمد سرانه بالایی که دارند باید در ردیف کشورهای توسعه‌یافته قرار گیرند ولی آیا واقعاً این گونه است؟

پل باران استاد سابق دانشگاه استانفورد کسه به سال ۱۹۶۴ در گذشت از اقتصاددانان سوسیالیست است که با اشاره به موانع توسعه و خصیصه‌های ممالک عقب‌مانده به توزیع بسیار نابرابر کل درآمد یا ثروت در این جوامع، کمبود فرصت‌های سرمایه‌گذاری و فقدان وجوه لازم برای سرمایه‌گذاری، وجود نیروی انسانی بیکار، غیرشاغل یا شاغل غیرموثر و سائین بودن سطح زندگی و تجارت خارجی تک‌محصولی اشاره می‌کند.

با این مشخصات می‌توان نتیجه گرفت که مجموعه علائم برشمرده شده بهترین مشخصه‌هایی هستند که عقب‌ماندگی و توسعه‌نیافتگی، توسعه‌یافتگی و یا درجه توسعه را تبیین کرده و شناخت لازم را در این زمینه به دست می‌دهد.

هانس سینگر اقتصاددان سازمان ملل متحد می‌گوید کشور عقب‌مانده مانند یک زرافه است زیرا توصیف آن بسیار دشوار است اما هر وقت که یکی از آنها را ببینید آن را خواهید شناخت.

تعاون و توسعه

براساس احکام مقرر در قانون اساسی قانون بخش تعاون اقتصاد جمهوری اسلامی ایران در نیمه اول سال ۱۳۷۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. ویژگیها و امتیازات این قانون موجب شده است تا تاریخ تصویب آن به عنوان مبدأ تاریخی آخرین دوره وضع و تصویب قوانین تعاونی در ایران قرار داده شود. به موجب این قانون برای نخستین بار در

روماتو پرودی رئیس کمیسیون اروپا در گردهمایی تعاون در روز ۱۳ فوریه ۲۰۰۱ در بروکسل چنین بیان کرده است: استعداد تعاونیها برای یکپارچه نمودن رویکرد کارآفرینی با ارزشها و مسؤولیت‌پذیری بخش دولتی و جامعه مدنی تعاونیها را به یکی از ضروریات الگوی اقتصادی و اجتماعی اروپا تبدیل نموده است. شایان ذکر است در اروپا ۱۸۰۰۰۰ تعاونی با ۸۰ میلیون نفر عضو و بیش از ۳/۲ میلیون شغل ایجاد شده در این بخش وجود دارد.

پرداخت کمک و اعانه جهت برقراری تأمین اجتماعی و حمایت از محصولات کشاورزی.

۹. صادرات این جوامع شامل محصولات بسیاری است که برای آنها بازارهای داخلی هم وجود دارد.

۱۰. واردات آنها شامل انبوهی از تولیدات اولیه است برای محصولات وارداتی کثرت تقاضا نسبت به درآمد چندان زیاد نیست.

۱۱. جریانهای سرمایه‌ای بلندمدت و بازپرداخت سود آنها در درجه دوم اهمیت قرار دارند.

۱۲. توزیع درآمد حدوداً برابر است و معدود افرادی یافت می‌شوند که در سطح حداقل معیشت زندگی می‌کنند.

۱۳. مخارج مصرفی خانوارها برای تغذیه چندان حائز اهمیت نیست چون تولید انبوه و استاندارد شده کاملاً میسر است.

۱۴. پساندازها - عرضه پساندازها از طریق بازار سرمایه قابل تحرک است.

۱۵. سرمایه‌گذارانها در سطح بسیار بالاست.

۱۶. در بخش تجارت به دلیل کششهای درآمدی هیچ گراشی خواه از نوع حاد یا مزمن به سوی ایجاد کسری تراز پرداختها

کلود لوی در کتاب خود موسوم به جهان سوم برای تشخیص ممالک توسعه‌نیافته و عقب‌مانده علائمی را برشمرده است که به ترتیب می‌توان از این علائم به صورت زیر یاد کرد:

۱. کثرت مرگ و میر به ویژه بین نوزادان و کودکان

۲. نرخ بالای باروری و زاد و ولد

۳. بدی وضعیت بهداشت و درمان

۴. مصرف مواد غذایی در سطح پائین یا

بدی وضع تغذیه

۵. کثرت تعداد بیسوادان جامعه

۶. پائین بودن مصرف انرژی روزانه

۷. کثرت تعداد بزرگسالان

۸. زیردست بودن زنان در جامعه به

ویژه از نظر اجتماعی

۹. ضعف طبقه متوسط

۱۰. به کارگیری کودکان در امر تولید

به عنوان کارگر

۱۱. کثرت گروههای اجتماعی به ویژه

از این جهت که اجزای اجتماع فوق‌العاده زیاد است.

ویژگیهای یک اقتصاد توسعه‌یافته از

دیدگاه می‌بر

۱. نیروی کار باسواد و کاردان است و

اغلب کارگران دارای شغل هستند.

۲. اغلب زمینهای موجود به زیر کشت

رفته‌اند.

۳. تمامی بخشهای اقتصادی جامعه به

صورتی عمیق سرمایه را مورد استفاده

قرار می‌دهند و به شکل سرمایه‌داری اداره

می‌شوند.

۴. بخش کشاورزی در جوامع

توسعه‌یافته کاملاً تجاری است و در قبال

تغسرات قیمتها یا پیشرفتهای تکنیکی

انعطاف‌پذیر هستند.

۵. بخش معدن دارای اندازه‌های

محدود و معمولاً در دست شرکتهای

محلی است.

۶. در بخش صنعت تنوع بسیار وجود

دارد و صناعی که با فلزات به تولید

ماشین‌آلات و وسایل نقلیه سنگین

می‌پردازند کاملاً مطرح هستند.

۷. درآمدهای دولتی بستگی شدیدی به

مالیاتهای مستقیم دارد.

۸. مخارج دولتی عبارت است از

طول تاریخ پیدایش و توسعه و ترویج تعاونیهای ایران به منظور کمک به تحقق اهداف تعاونی، آموزش، حمایت، پشتیبانی و نظارت بر فعالیت تعاونیهای کشور وزارتخانه مستقلی به نام وزارت تعاون از ابتدای سال ۱۳۷۱ تشکیل و شروع به فعالیت نمود. از زمانی که وزارت تعاون با انحلال سازمانهای متعدد تعاونی و انتقال پرسنل، اموال و تعهدات آنها به این وزارتخانه تشکیل گردید. موجبات توسعه و ترویج تعاون به صورتی که هیچگاه در گذشته میسر نشده بود فراهم گردید و توسعه واقعی بخش تعاون در ایران عملاً آغاز گردید. به گونه ای که هم اکنون حدود ۶۰۰۰۰ شرکت تعاونی در ایران در زمینه های مختلف تولیدی و توزیعی مشغول به فعالیت می باشند.

برخی معتقدند تعاون یک ابزار یا اهرم بسیار مناسب برای توسعه اقتصادی و اجتماعی محسوب می شود. دکتر سالارزاده عضو هیأت علمی دانشگاه علامه طباطبائی می گوید: تعاون می تواند همگام با سیاستهای دولت در بهبود شرایط زندگی، کار، تولید و بالا بردن شرایط درآمد و وضعیت اجتماعی مردم مؤثر باشد و از این راه بار هزینه های دولت کاهش می یابد و به تدریج شرایط توسعه فراهم می شود. فشرهای گوناگون مردم می توانند خود در مسائل اجتماعی و اقتصادی تصمیم گیرنده باشند و متناسب با برنامه های عمومی جامعه امور مربوط به خود را برعهده گیرند. بدین لحاظ جوامع و کشورهای در حال توسعه سعی می کنند نوعی نظام اقتصادی و اجتماعی برقرار کنند که علاوه بر کارآمد بودن به تحقق عدالت اجتماعی نیز کمک کند و الان برای بخش تعاون مقام خاصی را در نظر می گیرند.

نظام تعاونی در سیستم اقتصادی و اجتماعی کشور ما به عنوان شیوه اقتصادی و اجتماعی روش میانه ای است که میان نظام سرمایه داری غربی و روش دولتی و متمرکز انتخاب می شود.

دکتر ابراهیم رزاقی استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران معتقد است در کشورهای صنعتی اقتصاد آنها بنا بر خصوصی سازی پیش نمی رود. اگر در

رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران در بیانات مورخ ۷۷/۲/۲۱ فرموده اند، اساسی ترین و منطقی ترین و بنیادی ترین کارهایی که می تواند در کشور برای استقرار عدالت انجام گیرد، تعاون است. بایستی ما حداقل ۱۰ برابر وضع فعلی رشد و گسترش و کیفیت برای مجموعه تعاونی کشور در نظر بگیریم.

آلمان، آمریکا، سوئد، نروژ، فرانسه، انگلیس، سنگاپور و... تعاون نباشد چرخ اقتصادشان حرکت نمی کند. وی همچنین اظهار می دارد تعاون به نفع خرده پاهاست و روند جهانی شدن به خصوصی سازی دولتی صدمه می زند اما به تعاونی نمی تواند ضربه بزند زیرا انعطاف پذیری زیادی دارد.

رومانو پرودی رئیس کمیسیون اروپا در گردهمایی تعاون در روز ۱۳ فوریه ۲۰۰۱ در بروکسل چنین بیان کرده است: "استعداد تعاونیها برای یکپارچه نمودن رویکرد کارآفرینی با ارزشها و مسئولیت پذیری بخش دولتی و جامعه مدنی تعاونیها را به یکی از ضروریات الگوی اقتصادی و اجتماعی اروپا تبدیل نموده است. شایان ذکر است در اروپا ۱۸۰۰۰۰ تعاونی با ۸۰ میلیون نفر عضو و بیش از ۳/۲ میلیون شغل ایجاد شده در این بخش وجود دارد."

دکتر مهدی طالب معتقد است در کشورهای جهان سوم که دارای اقبال آسب پذیر و کم بضاعت است، درد آنها را غیر از تعاونی چیز دیگری نمی تواند چاره کند. اما به شرطی که تعاونی واقعی تشکیل شود نه تعاونی دلالانه و واسطه ها، اصولاً امروزه موج سوم کشورهای کمتر توسعه یافته را تعاون می دانند.

با توجه به اینکه مشکلات اصلی کشور تولید، ارزش افزوده، اشتغال، تورم، نارسائی ساختارهای اجتماعی، صادرات و توزیع ناعادلانه درآمد است در یک طبقه بندی کلی علل و عوامل بروز مشکلات در موضوعات فوق الذکر را به دو گروه کلی خارجی و داخلی می توان

تقسیم کرد. در عین حال، مسائل و مشکلات ناشی از سیاستها و تحولات اقتصادی و سیاسی جهان بر کشور اقتصاد خارج از موضوع بررسی این مقاله است. لذا علل و عوامل داخلی مشکلات اقتصادی کشور به اختصار مورد اشاره قرار می گیرد.

گرچه عوامل تاریخی - اجتماعی - اقتصادی - سیاسی و فرهنگی علت معضلات جاری اقتصادی کشور است لیکن وجود این ساختارها و ترکیب فعلی اقتصاد کشور نقش بسیار قابل توجهی در وجود، حضور و ادامه مشکلات اقتصادی دارد. در عین حال، با اینکه در اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی برای اقتصاد کشور پیش بینی شده است. با این حال سهم بخشهای فوق الذکر علی رغم گذشت ۲۰ سال از پیش بینی مزبور هنوز بسیار نامتناسب است و سهم و نقش اصلی اقتصاد کشور را بخش دولتی با بیش از ۷۰٪ سهم در اقتصاد ملی ایفا می کند. از طرف دیگر بخش خصوصی گرچه از بهره وری بیشتری در مقایسه با بخش دولتی برخوردار است، اما میل به کسب سود و مازاد درآمد عملیاتی بیشتر و توزیع آن بین صاحبان سرمایه و فقدان یک نظام مالیاتی و نظارتی جامع و هدفمند، تمرکز بیش از حد ثروت و مواهب توسعه را در نزد گروهی محدود به عنوان یکی از ویژگیهای مهم این بخش مطرح می کند.

بدیهی است که تولید بیشتر و با کیفیت بالاتر، ایجاد سود و ارزش افزوده و افزایش بهره وری اگرچه لازمه رشد اقتصاد در جهت تحقق توسعه اقتصادی است اما در عین حال عارضه نارسایی در توزیع درآمدها و تضعیف عدالت اجتماعی را می تواند به ارمغان بیاورد. زیرا کنترل و نظارت بخش دولتی بر عملکرد و فرایند بخش خصوصی از طریق اجرای قوانین مالیاتی، تأمین اجتماعی، بازرگانی خارجی و... حداقل در کشور ما ضعیف و نا کارآمد است. در نتیجه توسعه بخش خصوصی به تنهایی هدف و آرمان دوم نظام توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران را که

شبه رمنحه ۳۱

بسط عدالت اجتماعی است، معمولاً و به گواهی عملکرد سالهای گذشته و برخی جهات دیگر تأمین نمی‌کند.

به دلایل فوق‌الذکر برای مقابله با مسائل اقتصادی و اجتماعی کشور و ساماندهی اقتصاد در چارچوب اصلاح و بهبود اساسی ساختار اقتصادی کشور همراه با کوچکتر و کارآمدتر شدن بخش دولتی و توسعه هدفمند و با نظارت بخش خصوصی، توسعه بخش تعاونی به عنوان رویکرد جدیدی برای تحقق توسعه اقتصادی همراه با بسط عدالت اجتماعی مطرح می‌شود. در ارتباط با ضرورت توسعه بخش تعاون در اقتصاد کشور سه مشخصه مهم را به شرح زیر خاطر نشان می‌سازد.

۱) در اصل ۴۴ قانون اساسی بخش تعاون به عنوان دومین بخش اقتصاد کشور تعیین شده است.

۲) رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران در بیانات مورخ ۷۷/۲/۲۱ فرموده‌اند، اساسی‌ترین و منطقی‌ترین و بنیادی‌ترین کارهایی که می‌تواند در کشور برای استقرار عدالت انجام گیرد، تعاون است. بایستی ما حداقل ۱۰ برابر وضع فعلی رشد و گسترش و کیفیت برای مجموعه تعاونی کشور در نظر بگیریم. منظورم در یک برنامه ۲۰ ساله نیست، بلکه اگر تلاش و همت کنید در این برنامه سوم که در آینده‌ای نزدیک در انتظارش هستیم واقعاً شما می‌توانید اینگونه برنامه‌ریزی کنید.

۳) در طرح ساماندهی اقتصاد کشور که توسط رئیس‌جمهوری محترم پیشنهاد شده است تقدم عدالت اجتماعی در کنار سیاستها و برنامه‌های توسعه اقتصادی مورد تأکید قرار گرفته است.

چنین به نظر می‌رسد که پیشرفت واقعی در امر توسعه تعاونیها و استفاده از این روش به عنوان وسیله مناسبی جهت نیل به اهداف توسعه اقتصادی به گونه‌ای که در قانون اساسی به آن اشاره شده، هنگامی در دسترس خواهد بود که در کنار اقدامات عملی مؤثر، تشکیلات اداری منظمی به منظور پشتیبانی از فعالیت‌های تعاونی و ارائه خدمات لازم وجود داشته باشد.

مقابل نوسانات بازار حمایت می‌کند. نرخ بهره باید هزینه نقدینگی، هزینه عملیاتی، هزینه اداری، ریسک و اندوخته سرمایه‌شنکلیاتی را تأمین نماید. مدت وام باید با ماهیت تجارت و فعالیت مالی منطبق باشد برای نمونه تاریخ سررسید وام‌های کشاورزی باید پس از برداشت محصول و در مورد سایر فعالیتهای تجاری پس از تکمیل چرخه تولید و بهره‌برداری باشد و بازپرداخت وام باید با جریان نقدینگی منطبق باشد و وام‌های بلندمدت اغلب با نرخهای بهره بالاتری اعطا می‌شوند.

نظارت بر تخلفات مربوط به مصرف وام بخش حساسی از برنامه وام‌های مولد است. خطرات ناشی از تخلفات باید به عنوان یک عامل بالقوه سناستایی شود. این خطرات عبارتند از: طولانی بودن دوران بازپرداخت وامها، کوناهای در احتساب مجموع دیون اعضا، عدم موافقت با پرداخت وام به هنگام ضرورت، کوتاهی در برنامه‌ریزی مجدد در صورت ضرورت، عدم بکارگیری وام در اهداف اصلی، وجود تبعیض و استثناء قایل شدن نسبت به کسی.

یکی از ابزارهای نظارت بر تخلفات ایجاد یک سیستم اطلاعاتی مؤثر است. این سیستم باید حاوی سیاستها و خط‌مشی‌های پرداخت وام رویه‌های وصول باشد که الزامات قانونی و شرایط خاص انسجادیه تعاونیهای اعتباری را منعکس نماید. نظارت موفقیت‌آمیز بر تخلفات بستگی به سیاستهای نظارت بر پرداخت وام و روشهای وصول دارد.

مدیریت منابع انسانی

اقتصاد بازار در حقیقت فرصتی را برای رشد سریعتر تعاونیها فراهم می‌کند. اما این به معنای آن است که آنها باید بعضاً در مواردی انواع تجدید ساختار را تحمل کنند. علاوه بر این تعاونیها به موازات حرکت سریع و انطباق وضعیت خود با اقتصاد جهانی مجبور به پاسخگویی به ابهاماتی درباره صرفه‌جویی ناشی از این مقیاس می‌باشند. بنابراین توسعه تعاونی چه مسیری را برخواهد گزید؟ شاید منجر به ایجاد تعاونیهای کمتر با اندازه بزرگتر شود.

در اقتصاد جهانی شرکتیهای متعدد و چندملیتی رقبای شرکتیهای تعاونی هستند که هم‌اکنون تقریباً موقعیت فابل اطمینانی از نظر صرفه‌جویی ناشی از مقیاس در بازار ایجاد نموده و خود موقعیت تعاونیها را در همان زمینه تحت‌الشعاع قرار داده‌اند. جواب به این سؤال که آیا تعاونیها می‌توانند با رقبایشان رقابت نمایند، در رهبری و مدیریت نهفته است. آنچه که تعاونیها برای پیشرفت به آن احتیاج دارند، مدیران مبتکر، دوراندیش و مدیریت حرفه‌ای می‌باشد. بنابراین برای رقابت، ملزم به سرمایه‌گذاری در جهت توسعه منابع انسانی و مهارت در عملکرد و تطبیق وضعیت خود با شرایط روز می‌باشند. علاوه بر این محیط پویا و در حال تغییر بر تعاونیهای اعتباری تأثیرگذار است. عوامل تأثیرگذار را می‌توان به دو گروه تقسیم نمود: اولین گروه که عوامل خارجی هستند شامل:

- دیدگاه ویژه بانک مرکزی در مورد

مؤسسات مالی کوچک

- سرمایه‌گذاری خارجی در روستاها از

طریق سازمانهای غیردولتی

- تصویر ضعیف از تعاونیها

- محدودیتها و نظارت دولتی

و محدودیت منابع است.

دومین گروه که عوامل داخلی هستند

شامل موارد ذیل می‌باشد:

- داشتن دیدگاه اجتماعی بجای دیدگاه

تجاری

- محدودیت سهام

- سیاست قیمت‌گذاری

- سیاست مالی و اداری

به طور خلاصه تنها راه‌حل پیشرفت

تعاونیها توسعه منابع انسانی است و

بهره‌گیری از سیاستهای پیشرفته توسعه

منابع انسانی نیاز به انطباق با محیط پویا

و شرایط جدید دارد و در این زمینه نیاز

مسیرم به فراهم آوردن آموزشهای

حرفه‌ای-تربسرای مدیران و کارکنان

احساس می‌شود.

پی‌نوشت‌ها:

* دبیرکل کفدراسیون اتحادیه‌ها و تعاونیهای اعتبار

آب